

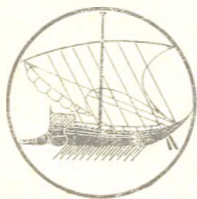
Latv. No.

LAI ATSKAN

DZIESMAS

Lai atskan dziesmas

Lai atskan dziesmas!

*Arijas un romances. — Modernie šlāģeri. —
Patriotiskās viesību dziesmas. — Jautrās
viesību dziesmas. — Studentu dziesmas. —
Karavīru dziesmas. — Mīlestības, pasaules
skumju un dabas dziesmas. — Tautas
dziesmas.*

P. Krodera

sakārtots krājums

ARGONAUTU IZDEVUMS

Rīgā, Elizabetes ielā 16.

Ievads

Mūsu laika dzīve ar savu mūžīgo steigu un nemieru pēckaņa gados bija nomākusi seno, jautro dziesmu garu. Bet pēdējā laikā tas atkal pamodies un visus aicina: „Lai atskan dziesmas“ Kur vien latvju tauta sapulcējas lielās godībās vai šaurākās māju viesībās, tur atskan vecās un jaunās dziesmas. Un abas ir jaukas, katrai savs jaukums. Tikai vienu nelaimi būs novērojis ikviens, kas pats būs to līdzī piedzīvojis: mēs sākam aizmirst senos vārdus, kuņus prot vairs tikai reti. Dziedāt gan sāk visi, un sāk to ar varenu sparū, bet otrā, trešā pantā jau vārdi jūk un lielākai dziedātāju daļai kaunīgi jāvelk līdzī tiem, kas tādos brīžos ir istie dziesmu gara varoņi, un jāizpalidzas ar: tram, tram vai la, la. Un tā dziesma izjūk, visi kā samulsuši un vainīgi meklē jaunu laika kavekli, bet netrod. Kadēļ domāju, ka šis dziesmu krājums, kas centies aptvert visas tagad vēl dziedamās dziesmas vienā krājumā, būs istais draugs un glābējs šādos dziesmu bēdu brīžos, kad aizmirstas vārdi un aptumšojas pats dziesmu prieks.

Saprotams, ka tiklab krājuma sakārtotāja, kā izdevēju noņoms ir sniegt vispilnīgāko un vispusīgāko dziesmu izvēli, ievērojot tikai tās dziesmas, ko tagad dzīd uz laukiem un pilsētās. Pēc ilgāka krāšanas un kārtošanas laika šis pūrs nu ir pilns un to var izdalīt visiem, kas pēc tā izslāpuši.

Ja dziesmu izvēle būtu aprobežota uz viena vai otra veida un gara dziesmām, tad krājums nebūtu

attaisnojis savu mērķi. Atraidīt vecās, senās dziesmas, kas visiem istiem dziesmu draugiem taisni tādēļ ir miļas un turēties tikai pie šlāgeriem vien, būtu bijis nepareizi. Tādēļ šis krājums sakārtots tā, ka visi tur atradis tās dziesmas, ko katrs meklēs.

Saprotams, ka dažreiz patiek dziedāt jautras, draiskas buršu dziesmas, citreiz kādu senu, pat sentimentālu dziesmiņu, kas mūsu nemierīgā laikā, varbūt, liekas ļoti vientiesīga. Bet katrā brīdī ir savs saturs un savs gars, tādēļ labas ir visas dziesmas. Dažas jautram, citas skumjākam brīdim.

Lai krājuma pilnība būtu pavisam attaisnota, tajā ietvertas arī tās dziesmas, kas no pēdējā laika teātra vai operas izrādēm vai citiem avotiem, drīz tapušas tik populāras, ka visur tās jau dzied, kā senas, pazīstamas un itkā mūžam jau dziedātas dziesmiņas.

Klusībā strādājot un kopā vācot šos izkaisītos dārgumus, es redzu, ka dažs man aizsteidzies jau priekšā ar visu savu steigas paviršību, iedrošinādamies pat „labot“ senos vārdus. Es savu krājumu atdodu latvju dziesmu draugiem mierīgā pašāvībā, ko tas viņus atradis un vienmēr būs viņiem līdzī, tādēļ visiem uzsaucu:

Lai atskan dziesmas!

Rīgā,

1. martā, 1930. g.

Sakārtotājs.

Arijas un romanses

Nāc, paklausies, draudziņ!

Arija no „Trejmeitiņām“

Nāc, paklausies, draudziņ,

Kā Vīne dzied:

Kur cilvēku krūtīs

Vēl jūsma dzied!

Vai bagāts, vai nabags,

Tiem dziesma viss,

Ta nes mūs pie enģeļiem

Debesīs.

Un zan tad, un skan tad,

Un līgsma tu dzirdi,

Un auklē tev sirdi,

Kad Vīne dzied,

Un dzied.

Tev pukst šī sirds

Arija no „Trejmeitiņām“

Cik labprāt katrā kokā grieztu to,

Man baltās smiltīs gribās rakstīt to,

To gribu katrā puķu dobē sēt,

Ar sark'nām kresēm būs to gaviļēt.

Uz katras baltas lapiņas lai lasa:
Tev pukst šī sirds,
Tev pukst šī sirds,
Un tik pēc tevis, tevis prasa.

Sev labprāt jaunu strazdu audzētu,
Līdz viņš šos vārdus skaidri runātu,
Līdz būtu tas kā ilgu sauciens mans,
Kā manas dvēš'les dzidrais, pilnais zvans.

Lai plūst šīs skaņas, lai tad rīta rasā:
Tev pukst šī sirds,
Tev pukst šī sirds,
Un tik pēc tevis, tevis prasa.

Lai man to ziedonis stāsta

Arija no „Trejmeitiņām“

Lai man to ziedonis stāsta,
Par viņu lai klāsta,
Kad vērsies man beidzot tās smaidošais vaigs.
Un tai ap ziedošo krūti,
Kā ņieburā šūti,
Viz ziedi un smaršā plaukst ziedons mans
maigs.

Kas meiču prec

Arija no „Trejmeitiņām“

Kas meiču prec,
Kamēr nav vecs,
Līdz šim to nožēlojis rets.

Un ja vien var,
To maijā dar',
Kad ziedoņsapnis mūs skar.

Tai skats tad maigs,
Kā maija laiks,
Kā debess engelim tai vaigs.

Tad gan paties
Ceļš kopā ies,
Un sargās derību Dievs!

Minjona

Vai zini, citronas kur ziedos likst?
Starp tumšām lapām zeltoranžas tvikst,
Pūš vējiņš maigs, mirdz zilais debessloks,
Stāv mirte klusu, augstu lauru koks.
Vai zini to ?

Turp, turpu skrien
Man domas, miļākais, arvien, arvien.

Vai zini namu? Stabiem greznots tas,
Spīd viņa zāle, laistas istabas;
Tur manī noskatas dažs skumīgs marmortēls:
„Tu nabags bērns, kāds tevim liktens žēls!“
Vai zini to?

Turp, turp arvien,
Mans sargātājs, turp manas ilgas skrien.

Vai zini kalnu, kuŗu mākons sedz?
Tik tikko mūlis miglā teku redz;
Pa alām pūķu vecais dzimums mīt,
Brūk klints un strauts pār viņu krākdams
krīt.

Vai zini to?

Turp, turp paties
Iet mūsu ceļš! Tēvs, turpu dosimies!

Ģetes, tulk. R. Blaumanis.

Ak, tveŗat . . .

Arija no „Traviatas“

Ak, tveŗat, ak, tveŗat
Šos pilnajos kausus,
Ko skaistums un mila mums sniedz.
Lai dzirkstošais vīns
Mūsu dvēseles silda,

Lai vīna kauss izdzerts top sauss.
Tad baudat laimi laimīgo,
Ko dāvā mums mīla maigā.
Cik rītdiena drūma un baiga,
Dievs zin, ko gan nesīs mums ta.

Kas jautri, kas jautri
Dzīvi dzīvo,
Būs man katrā laikā mīļš viesis;
Kas nemīlo, nemīlo
Jautribu brīvo,
Būs vienmēr man tāls un svešs.
Tad steidzat sārtos ziedus plūkt,
Kas smaršo šodien tik saldi,
Bet rītu jau var būt tie maldi,
Jo sapņi maigie mūs viļ.

Vai tev neilgojas sirds?

Arija no „Traviatas“

Vai tev neilgojas sirds redzēt tālo dzimteni,
Redzēt tālo dzimteni, vai tev neilgojas
sirds?

Tur, kā jaunībā, arvien spožā saule tevīm
mirdz,

Tur, kā jaunībā, arvien spožā saule tevīm
mirdz.

Vai gan sapnī kādreiz tev neskan mātes
miļā balss,

Vai gan mātes maigais glāsts nespēj sāpes
remdīnāt,

Vai gan mātes maigais glāsts nespēj sāpes
remdināt . . .

Ak, līdzī nāc, ak, līdzī nāc,

Ak, līdzī nāc!

Ak, tu nezini, cik sirds pilna skumju vien-
mēr man,

Ak, tu nezini, cik sirds pilna skumju vien-
mēr man.

Viss tik garlaicīgs un tukšs, kamēr tevīs
mājās nav,

Viss tik garlaicīgs un tukšs, kamēr tevīs
mājās nav.

Bet nu redzu atkal es tevi savā tūvumā,
Nu ir piepildījies viss, ko es lūdzu klusībā,
Nu ir piepildījies viss, ko es lūdzu klusībā...

Kas Dievu lūdz, kas Dievu lūdz,

To klausā viņš, to klausā viņš.

Ak, nu ir piepildījies viss, ko lūdzu es,

Kas Dievu lūdz, to klausā viņš.

Pār visu zemi mīla valda . . .

Arija no operas „Karmene“

Itkā taurenīts, mīla viegla,
No zieda tā uz ziedu skrien,
Velti mēģini viņu satvert,
Tā tālāk trauc arvien, arvien!
Nelīdz asaras, nedz draudi,
Par velti karstā lūgšanās:
Kas daudz lūdzas, tas ātri apnīkst,
Kas klusēt prot, tas patikas.

Pār visu zemi mīla valda,
Visiem likumiem ta pāri iet;
No manis vairies, bet es mīlu,
Un ja es mīlu, piesargies!

No manis vairies tu,
Bet tomēr mīlā iedegos,
Un ja es mīlu, ja es mīlu,
Neviens nav drošs!

Domā taureni mazo noķert,
Bet skaties: viņš jau aizlaižas!
Te pēc brīža tas atkal klātu,
Un atkal sirds tev iedrebas!

Viegli vijas viņš tevīm apkārt,
Tev miera nav vairs itnekur!
Domā satvert, viņš lido tālāk,
Bet lido tu, viņš tevi tur!

Pār visu zemi mīla valda,
Visiem likumiem ta pāri iet;
No manis vairies, bet es mīlu,
Un ja es mīlu, piesargies!

No manis vairies tu,
Bet tomēr mīlā iedegos,
Un ja es mīlu, ja es mīlu,
Neviens nav drošs!

Sirsnīgs „sveiks“ jums, draugi . . .

Toreadora arija no „Karmenes“

Sirsnīgs „sveiks“ jums, draugi, ar' no manis!
Toreadors ir biedris kareivjiem:
Dzīrēs vai straujās, nāvē vai kaujās,
Droši gatavs doties kā draugs līdz tiem!

Cirks jau pilns no augšas līdz pat lejai,
Un tomēr, skat', kā straume ļaudis plūst!
Nemiens un troksnis, uztraukums sejās,
Kliedzienos, ķildās, šķiet, telpa tīri vai lūzt.

Kam šīs ķildas, ko kliez un gaida,
Ka pat cirks jau dreb līdz pamatiem!
Šodien brašiem dēliem slavas gaita,
Šodien svētki varoņiem!

Tad ej, ej naigs!
Jau laiks, jau laiks!
Brašs cīņā ej, Torero!
Spēcīgs un možs,
Uzvarā drošs!

Tev algu sola skatiens mīļi spožs,
Sārtās lūpiņas smaid,
Un maigā mīla gaid',
Toreador, — tur maigā mīla gaid'!
Pēkšņi kluss... Viss bailēs raujās,
Stingst asins dzīslās, un krūts bez elpas smok:
Arenā vērsis kā bulta šaujās,
Visu, kas tik ceļā, zem kājām tas rok.

Zirgu triec — un asins lejas —
Un līdzī Pikadors — no zirga zemē rauts:
„A, bravo, Toro!“ ļaudis tik smejas.
Vērsis arvien, arvien, kā traks pēc upura trauc.

Viņš norauj lentas, banderiljas,
Un baltās smiltis kūp, — cirks pārplūst asinim.
Visi mūk, — bailēs jūk kadriljas!
Kas ies pretim briesmonim?

Tad ej, ej naigs,
Jau laiks, jau laiks!
Brašs cīņā ej, Torero,
Spēcīgs un možs,
Uzvarā drošs!

Tev algu sola skatiens mīļi spožs,
Sārtās lūpiņas smaid,
Un maigā mila gaid,
Toreador, — tur maigā mila gaid'!

Meitenes sirsniņa

Arija no „Rigoletto“

Meitenes sirsniņa

Kā vējiņš maiga,
No zara zariņā
Priecīgi staigā.

Burvīgiem smaidiem
Sola mums laimi,
Gan raud, gan smejas —
Bet viss tas zaimi.

Dzirkstošās acis,
Pār mums tās valda,
Pieviļ un malda,
Aizlido prom.

Gan dažam jauneklīm
Ātri vien viļas,
Bet kā lai dzīvo
Bez maigās mīlas?

Kā gan lai iztiek
Bez mīļiem vārdiem,
Bez sārtiem vaigiem,
Zeltainiem matiem?

Lai acis pievil,
Lai acis smejas,
Bet krūtis staro
Ziedoņa prieks!

Mīļi lūdzu jums es
Arija no operas „Fausts“
Mīļi lūdzu jums es,
Ak, puķītes:
Mani vēstneši esat,
Viņai sveicienus nesat.

Sakat, kā sirds,
Pēc viņas vien
Tvīkst nakt un dien,
Tvīkst nakt un dien.

Mīļi lūdzu jums es,
Ak, puķītes:
Viņai smaršīgas esat,
Mīļai svelcienus nesat.

Sakat, kā sirds pie viņas
Mana ir nakt un dien;
Smaršīgās puķītes,
Sakat to viņai vien.

Barkarolla

Arija no „Hofmaņa stāstiem“

Mīlas nakts, ak, maigā nakts
Mūs iededz mīlas priekā!
Dvēs'li žūžo sapnī liegā —
Maigā mīlas nakts.

Ātri, ātri atnāks rīts,
Mirs sapņi līdz ar dienu.
Ak, vēl laimes mirkli vienu:
Lūdzas sirds arvienu.

Vēl siltais pusnakts vējš
Vaigus glāsta un skūpstā,
Vēl siltais pusnakts vējš
Skūpstā mīlu dveš . . .

Ja it visas meitenītes

Arija no „Piķa dāmas“

Ja it visas meitenītes
Laistos tā kā vālodzītes
Un uz zariem uzņemtos . . .
Tad es labprāt zariņš būtu,
Lai par mitekli tām kļūtu,
Tās uz manis atpūstos,
Tās uz manis atpūstos.
Lai tās svilptu katru rītu
Un lai ligzdiņas sev vītu,
Un lai audzē cālišus . . .
Būtu siipris es arvienu,
Justos visu mūža dienu
Zars par zaru laimīgāks,
Zars par zaru laimīgāks.

Kur paliek draudziņš mans . . .

Arija no „Piķa dāmas“

Kur paliek draudziņš mans,
Mans mazais, mīlais gans?
Pēc viņa ilgās tvikstu,
Bez viņa viena nīkstu.
Ak, kur gan paliek viņš?

Es te, bet bāls un bēdīgs,
Cik drūms, vai redzi tu?
Jau ilgi klusēju!

Sen maigais draudziņš mans,
Mans mazais, mīļais gans,
Pēc tevis ilgās tvīkstu,
Bez tevis viena nīkstu,
Ak, izteikt nespēju!

Ak, cik es gurda

Arija no „Piķa dāmas“

Ak, cik es gurda līdz nāvei,
Diena vai nakts, vienmēr man prāts,
Mūžīgi maldas kā neziņā,
Kur mana bērniņa saulainā.
Ak, cik es gurda līdz nāvei!

Dzīve reiz laimi man solīja,
Kaps vērās, drīzi izgaisa viss,
Un ko dzīvē reiz mīlēju,
Laimi un cerību zaudēju.
Ak, cik es gurda līdz nāvei!

Diena vai nakts, vienmēr man prāts
Ak, mūžīgi maldas kā neziņā,
Kur mana bērnība saulainā.
Kaps vērās drīz, izgaisa viss,
Laimi un cerību zaudēju . . .

Ikviens ir nolemts milas varai

Arija no „Jevgeņija Oņegina“

Ikviens ir nolemts milas varai;
Jo vairāk katra jauna sirds:
Kā pavasara dienai gaīai,
Kad ziedi plaukst un strauti irdz.
Tās ilgu kvēlēs deg un šķīstās,
Vēl tīras, nevainīgas, īstas,
Un dzīves briedums auglīgais
Tās atraisa kā pārkoņgaiss.
Bet kad jau vecums sirdij draudē —
Par sājpu smeldzi ilgas kļūst;
Tā puķe lēni nīkst un lūst
Un savu pievilcību zaudē;
Tā kokam lapu vaiņags birst,
Kad, ziemei nākot, daba mirst.

Tulk. H. Dorbe.

Ak, kur, ak, kur gan visas gaisāt?

Arija no „Jevgeņija Onegiņa“

Ak, kur, ak, kur gan visas gaisāt,
Jūs, dzīves dienas saulainās?
Ko mana rītdiena man nesīs?
Vai noslēpumu sirdī dvesīs,
Ka mūžam neatminēt to?
Vienalga; liktens aplaimo.
Vai skaudra bulta mani nāvēs,
Vai dziedādama gažām ies —
Var dzīvei tikai pateikties,
Man labie gari klātu stāvēs.
Lai slavēts dienu atspīdums
Un nakšu baigais noslēpums.

Tulk. H. Dorbe.

Meitenītes zeltenītes

Arija no „Jevgeņija Onegiņa“

Meitenītes zeltenītes,
Draudzenītes dvēselītes,
Rotājaties, daiļaviņas,
Greznojaties, cielaviņas!
Savas balsis paceļat,
Jauku dziesmu skandinat,

Zēnu pulkā aicināt.
Kad no dārza biezokņa
Gribēs nākt viņš pulciņā,
Apmētājat lapiņām,
Lapiņām šīm zaļajām,
Apmētājat odziņām,
Odziņām šīm sarkanām.
Nenāc meitu pulciņā,
Dziedātāju vidiņā,
Nenāc dziesmu klausīties,
Nenāc meitu skatīties.

Sveika dziesmiņa

Viņš pie lielgabala stāv
Un tik lādē un tik šauj.
Bumbas gaŗām aizlido,
Abas rokas nost tam rauj,
Bet viņš stāv, kā stāvējis
Un tik lādē un tik šauj.

Skrien kā viesuls čemodans,
Abas kājas nost tam rauj,
Bet viņš stāv kā stāvējis
Un tik lādē un tik šauj.

Šrapnēls pārskrien gaudodams,
Nosit viņam galvu nost,
Bet viņš stāv kā stāvējis
Un tik lādē un tik šauj.

Ak, mana saule!

(O, sole mio)

Cik krāšņa saule, purpurā tā vīta,
Kad rieta stundā sārtās liesmās tīta,
Aiz tālēm nogrimis plašā debess telpā!
Pār mākonīšiem nošalc viņas elpa!

Es zinu sauli, kas spoža mirdz!
Tās tavas acis, kad kvēlo sirds!
Mirdz viņās brīnumstars!
Un sirdī mostas man pavasars!

Cik spoža saule rīta stundā jaukā,
Tā spoži kvēlo debess zilā laukā,
Tai maigie stari ir kā zelta dzijas!
Pār zilo tāli gaišās liesmas vijās!

Es zinu sauli, kas spožāk mirdz,
Tās tavas acis, kad kvēlo sirds!
Mirdz viņās brīnumstars!
Un sirdī mostās man pavasars!

Modernie šlāgeri

Sonny Boy

Saldos sapņos snauž, Sonny Boy.
Vējiņš vaigus glauž, Sonny Boy.
Rokas lēni liecas,
Miļi apkampt tiecas,
Skatiens prieku pauž, Sonny Boy.
Spožajiem stariem
Zvaigznes tūkstots bariem
Gaismu tev lej, Sonny Boy.
Nakts ēnas klusu
Icaijā uz dusu,
Tu sapņos smeļ, Sonny Boy.
Bet engļu balss tevīm ausīs tad čukst,
Ka mana sirds tik priekš tevis vien tā pukst.
Priekš tevis vien, tik priekš tevis
Visu būtu devis,
Tu — mana laime, Sonny Boy.

Bimbambulla

Kad pie mums kāds iemīlas —
Viss ar skūpstiem iesākas,
Jo mīlestībā tas tā piederās.
Bet Afrikā tā notiek tas:

Tur melnais Bimbambulla sauc tumsā :

„hullā, hullā!“

Un joņo prom pie savas Allallā, hu, hū!

Kā papagaiļu pāri uz glāstiem tie ir

kāri —

Un lakstodamies pazūd džunglājā, hu, hū!

Pie debesīm mirdz spīdēkli un zemei gai-

smu sūt',

Tie spiežas viens pie otra klāt un mīlā

laimi jūt.

„Mans mīļais Bimbambulla, sak' vēlreiz

„hullā, hullā“,

Un baltos zobus atņirdzis viņš dveš: „tu,

tu . . .“

Milas lietās padomus

Tēvam, mātei prasam mēs,

Jo kultūra tā māca jauniešus.

Bet kā Afrikā tas būs?

Tur melnais Bimbambulla un t. t.

Kad skūpstu roku jums, madam . . .

Kā senās jaukās ziedoņdienās,

Sirds par jums tagad jūsmo ilgās vienās,

Bet skumjas slēpjas manās krūtīs,

Jo jūsu ilgas citu ceļu jūtīs.
Kaut ausīs skan šis ziedonstāsts,
Nav lemts man jūsu mīlas glāsts.

Kad skūpstu roku jums, madam,
Deg sirdī ilgu kvēls.

Pēc jums es ilgojos, madam,
Mans mīlas sapņu tēls.

Kad laimes brīdis sengaidīts,
Kā dzidrais saules rīts,
Ar jūsu mīlas glāstiem nāks,
Sirds priekā gavilēt tad sāks
Un jaunus dzīves priekus gūs,
Tad skūpstīšu es jūs!

II.

Varbūt, ka nākotnē ar viss tas mainās,
Un pārmaiņas nāks jūsu dzīves ainās.
Var liktens grozīt vienu, otru lietu,
Reiz mēs kā draugi abi kopā ietu.
Sirds priekā līgsmos, gavilēs
Un jūsu ilgas tulkot spēs.

Kad skūpstu roku jums, madam,
Deg sirdī ilgu kvēls

u. t. t.

Trīs vārdus vien es tevīm teiktu.

Klusums kad pār zemi valda,
Sirdī mājo jūsma saīda —
Istabiņā divi sēžam mēs.
Zeme klāta baltu sniegu,
Daba sapņo ziemas miegu,
Kas to modināt no sapņiem spēs?
Tad ar' manā sirdī ilgas snauž,
Mīlas jūtas tevīm, meiten, pauž:

Trīs vārdus vien es tevīm teiktu,
Trīs vārdus vien: „Tu mīla man“.
Ar saviem skūpstiem tavas lūpas sveiktu,
Tu mīla man, tu mīla man.
Vai skumju brīd's, vai sāpju diena,
No manām lūpām allaž skan,
Jo sirdī kvēlo ilgas vienas:
„Tu mīla man, tu mīla man!“

Mana sirds pukst tik priekš tevis,
Jūtu to es pats pie sevis.
Vai tad neliecina to mans skats?
Kā tu arī mani mīli,
Par to nešaubos ne brīdi . . .
Milu tevi, meiten, es viens pats.
Tadēļ ļauji lūpas skūpstā sveikt,
Dažus mīļus vārdus tevīm teikt:

Trīs vārdus u. t. t.

Gaida, Gaida

Gaida, Gaida, Gaida, Gaida,
Acis kvēlo, lūpas kaist.

„Mīlu tevi, brīvā meiča!“
Katris čiganietei teic.

Citas meičas strauji mīlē —
Ātri kvēlo, ātri dzied;
Čiganietes mīla kaisla,
Robežas tā nepazīst.

Zinu, ka tev dēku dziedāšan,
Viens tur esmu arī es.
Ilgojos pēc taviem glāstiem,
Kaut gan tos vēl citi gūst.

Čiganietes mīla kvēlos,
Kamēr asins dzislās rīms,
Tādēļ tversim laimes brīžus,
Dievs zin, ko jau rīts mums nes!

Dejo, dejo

Dejo, dejo, pagriezies, pagriezies,
Tikai krāsni neapgāz, neapgāz,
Gan jau ziemā noderēs, noderēs,
Nav jau savas villaines, villaines.

∴ Ir jau grūti, nav jau viegli
Dzīvot šinī pasaulē, pasaulē. ∴

Čiganiņš stāv mežmalā, mežmalā,
Svārčiņš viņam noplīsis, noplīsis;
Visu nakti līdz rītam, līdz rītam
Redz viņš rasu nobirstam, nobirstam.

∴ Ir jau grūti, nav jau viegli ∴

Čiganietei es iedevu, es iedevu
Raibu cimdu, pušainu, pušainu;
Čiganiete maziņa, maziņa,
Miļāko man zilēja, zilēja.

∴ Ir jau grūti, nav jau viegli ∴

Čigans kūla čiganieti, čiganieti,
Aiz lindraka turēdamis, turēdamis;
Čiganiete čiganam, čiganam
Atmaksāja uzviļām, uzviļām.

∴ Trala, lalla, trala, lalla,
Lalla, lalla, lallala, lallala. ∴

Neej prom

Jau zālē pilnā gaitā jautrais karnevals,
Skan muzika, skan jautri viena otra balss,

Tik Pjerro noskatās, kā ļaudis priecājas
Un Kolumbini lūdzas tas:

Neej prom, paliec vēl, man ir žēl,
Vienam būt man ir grūt, sirds to jūt . . .
Kad tavs skūpsts man lūpas segs,
Milas kvēle sirdī degs,
Dzīves prieks sirdī nāks,
Starot sāks . . .

Kad iztukšots ir dzīves jautrais baudu kauss
No abiem mīlas reibonī līdz galam sauss,
Iet lepnais Pjerro prom, kad ārā vakars vēls,
Skan Kolumbines lūgums žēls:

Neej prom, paliec vēl, man ir žēl,
Vienai būt man ir grūt, sirds to jūt . . .
Kad tavs skūpsts man lūpas segs,
Milas kvēle sirdī degs,
Dzīves prieks sirdī nāks,
Starot sāks . . .

Dzer, dzer, brālīti, dzer!

Sen Bakchus pār pasauli valda,
Tas jaunatnei ligsmību dod,
Un tāpēc mums dzīve ir salda,
Ta brīnišķus dzērienus rod:
Kā vīns, šņabis, šampaniets, alus,

Tas jautribā aizmirsties liek,
Ja mūs nospiež rūpes vai bēdas,
Tad dzerot no tām vaļā tiek.

Dzer, dzer, brālīti, dzer,
Pilnu tik kausu sev lej,
Dzer, dzer, brālīti, dzer,
Dzīvē par visu tik smeji!
Rūpēs un raizēs tad nebūsi pīts,
Dzīve būs gaiša kā rīts.

Un dzīvē ja klizmas nāk priekšā
Un mīlā tev laimes vairs nav,
Tad jālēc ir Daugavā iekšā,
Dažs pierē pat lodi sev šauj.
Kas muļķis, lai galu sev meklē,
Bet gudrie, tie runā tik tā:
Mēs iedzersim jautri vai peklē,
Lai dzīvē mums gājis vai kā.

Dzer, dzer, brālīti, dzer, u. t. t.

Es savu sirdi zaudējis reiz esmu

Ich hab mein Herz in Heidelberg verloren

Kad jauneklīs es biju

Priekš gadiem divdesmit,

Par meitenīti daiļu
Sirds mana straujāk sit.

Un kādā vas'ras naktī
To karsti skūpstīju . . .
Tad sajutu, tad sajutu,
Cik karsti mīlēju . . .

Es savu sirdi zaudējis reiz esmu,
Pie Gaujas krastiem ziedonī.
Tur sajutu es karstu mīlas dvesmu
Un sārtās lūpas kāri skūpstīju . . .

Kad šķirāties, man žēlums sirdī radās,
Pie pēd'jā skūpsta skaidri sajutu,
Ka nākotne man drūma pretīm stājas,
Pēc Gaujas sirds man ilgojas . . .

Nu atkal Gaujas krastos,
Kā agrāk ziedonis.
Daudz gadi aizgājuši,
Es vientuls palicis . . .

Kādēļ es vientuls esmu,
Ja kāds man vaicātu;
Tad noskumis, tad noskumis
Es viņam sacītu :

Es savu sirdi zaudējis reiz esmu,
Pie Gaujas krastiem ziedonī.
Tur sajutu es karstu mīlas dvesmu
Un sārtās lūpas kāri skūpstīju . . .

Div' sārtas rozes

Ja tev, mīlā, draugs, tad zini,
Viņai puķes uzdāvēni,
Jo kas mīlā kvēl,
Tam nav ziedu žēl!
Kundzei sūti neļķi maigo,
Jo tā ilgi krāšņi zaigo,
Bet tai sūtīt var
Vijolītes ar!
Jaunu māti aplaimosi,
Kaktusu jā viņai dosi;
Īstu laimi rod
Tomēr tas, kas dod:
Div' sārtas rozes, viens skūpstis turklāt,
Tā mūžam katru var sveicināt!
No agra rīta puķes pasniedz viņai,
Bet skūpstus atstāj — nakts milas dziņai
Div' sārtas rozes, liegs skūpstis turklāt,
Vai skaistāk dāmu var sveicināt?!
Div' sārtas rozes, viens skūpstis turklāt,
Tā mīlu sāka, tā nobeidza!
Morgani un Vanderbilti
Dāvā pērles, zelta smilti,
Auto dāvā Fords;
Rotšilds — vārdā lords —
Daudzi dāvā zeltu spožo,
Citi uzticību drošo, —

Dāvā pasaule,
Ko mīl dvēsele,
Tikai tie, kam naudas nava,
Kuņiem sveša pasaul's slava,
Pasniedz sievietei,
Karsti mīļetai:
Div' sārtas rozēs, viens skūpstis turklāt u. t. t.

Cerīni kad baltie atkal plauks . . .

Cerīni kad baltie atkal plauks . . .
Kad pavasars ir klāt, viss zaļo, plaukst un
zied!

Kad ziedons jaukais klāt, tam slavu putni
dzied!

Kad zeltsaules staros viss vizuļot sāk,
Sirds krūtīs pēc tevis man kvēl!
Tavs gaišais un mirdzošais tēls prātā nāk,
Es gaidu, kad nāksi tu vēl!

Cerīni kad baltie atkal plauks,
Sirds man tevīm ilgās pretīm trauks!
Tavus matus glāstīt, tavai dvēš'lei stāstīt,
Ziedu balto smāršu tevī elpot!
Cerīni kad baltie atkal plauks,
Zilām tālēm ziedons pretīm sauks!

Saules spožā telpā valdīs tava elpa,
Cerīni kad baltie atkal plauks!

Ak, jaukais ziedoņlaiks, to vēsmu sirdīs jūt,
Kā vējiņš skats tavs maigs, ar tevi kopā būt!
Mēs iesim, kur puīniņi dziesmām mūs sveiks,
Kur tālēs viss burvīgi mirdz!
Un zaļās pļavās mums puķītes teiks,
Tik mīlat, līdz krūtīs pukst sirds!
Cerīni kad baltie . . .

Es meklēju tādu, kā tu

Fokstrots

Es meklēju tādu, kā tu,
Tā, kā tu, līgavu.

Kas tāpat kā tu, allaž prot
Iejūsmot, prieku dot.

Ar cirtainiem matiem un lūpām, kas smaid,
Ar dedzīgiem skatiem, kas sajūsma raid.

Un visu, ko grūti man vārdā ir saukt,
Par sievu es tādu gribu saukt.

Skaistais Žigolo

Tango

Skaistais Žigolo, nabags Žigolo
Skumji raugas sapņu tālē.

Reiz bija leitnants
Elegants un „frants“,
Tagad algots dejas zālē.
Senais spožums dzēsts,
Vairs no ta ne vēsts,
Tagad sapņos skumst un sēro.
Allaž smaids jārod sejā,
Lai as'ras neredz dejā,
Kad to visi vēro.

Trīs musketieri

Maršs

Trīs musketieri, trīs kavalieri,
Trīs šķēpi tiem mirdz,
Strauji pukst tiem krūtīs sirds.
Trīs musketieri ceļ galvu, pieri,
Smaidiem vaigā staigā,
Brīvi elpo krūts,
Viņiem nav vairs brīdis skumīgs, ne arī
grūts,
Jo jūt musketieri: slavas uzvaru tiem lemts
ir gūt.

As'ru pērles

Fokstrots

Maldu Milda, kur sirdis pilda,
Tur as'ru pērles acīs mirdz.
Itkā saulstars, kas spīd un silda,
Ilgās kvēlō, kad milē sirds.

As'ru pērles kur mirdz uz vaigiem,
Sirds milas sāpes tad sajust sāk.
Ar ilgu sapņiem cēliem, maigiem
Pats milas prieks mums sirdī nāk.

Tumšsārtās rozes

Fokstrots

Tumšsārtās rozēs asins kvēl!
Tumšsārtās rozes var sāprast tik mīloša sirds!
Burvīgo smaršu baudīt vēl!
Teic ta par skūpstiem un laimi, kas milā
mums mirdz!

No savas mīļās kād šķiros es,
Tumšsārtās rozes ta sniedz, jo mīlu tās nes:
Tumšsārtās rozes lai tevi glāsta, vienmēr lai
stāsta

Par mīlu maigo, ko sirds jūt!

Tumšsārto rožu saldkairā smarša
Domas lai vada pie manis vien būt!

Kad es pēc gadiem pārnācu,
Sen mana miļā jau citam bij sirds lolojums!
Kā tālu, klusu noskaņu
Jūtu to laimi, kas bija tik tuvu jau mums!
Pēdējie vārdi ausīs skan,
Rozes, kad šķiroties tumšsārtās sniedza tā
man:

Tumšsārtās rozēs . . .

Tu, mana spožā saule

Tango

Ju, mana spožā saule drūmās dzīves dienās,
Kur tumšās sienās viss zaigo un mirdz.
Pie tevis maigos sapņos allaž steidzās,
sienās,

Un ilgās vienās nu kvēlo sirds.
Caur tevi jaunus spēkus atkal sevīm guvu,
Es jūtu, ka mans mīlas pavasars jau tuvu.
Tu, mana spožā saule drūmās dzīves dienās,
Nu ilgās vienās man kvēlo sirds.

Viss zem saules ļoti ātri beidzas

Maršs

Viss zem saules ļoti ātri beidzas,
Jautras stundas projam steidzas,
Paliek tikai atmiņas.

Dažs, kas šodien līgsmu vaigu staigā,
Rīt jau skumjas jūt viņš vaigā,
Birst tam žēlas asaras.

Laimīgs tas, kas jautras stundas dzīvē baudīt
prot,

Jo tās laimi, prieku var mums dot,
Atmiņas uzglabājot.

Lai ar tevīm dzīvē iet, kā iedams,
Ēj caur viņu jautri smiedams,
Sirds kad sāpes, skumjas jūt,
Draugs, tad centies priecīgs būt.

Neraudi, puisēn

Nakts baigā krēslā deg lukturi,
Pie pilnām glāzēm sēd jaunavas,
Un spožais abažūrs uz bālām sejām tām
Lej savu gaismu burvīgi, jā, burvīgi.

Neraudi, puisēn, pēc pirmās mīlas,
Jo pirmā mīla bij mākslota,

Kur jautras dziesmas skan un milā acis
mirdz,

Pie viņa glāzes mila mirst, jā, mila mirst.

Un kādā nakti starp jautrajam

Un noreibušām jaunavām

Sēd bāla meitiņa un klusi, klusi tā

Uz džimmi motīvu tā dziedāja

Neraudi puisēn u. t. t.

Pēc pulksten trijiem dziest lukturi,

Pēc beigtas balles sēd puisēns viens.

No prāta neiziet tam resnais džentelmens,

Kas apkampa ta meiteni, jā, meiteni.

Neraudi, puisēn u. t. t.

Patriotiskās viesību dziesmas

Dievs, dod mūsu tēvu zemei

Dievs, dod mūsu tēvu zemei
Ziedu laikus piedzīvoti,
Ziedu laikus piedzīvoti,
Saules mūžu nodzīvoti.

Dievs, dod tautas darbiniekiem
Sirmu mūžu nodzīvoti,
Sirmu mūžu nodzīvoti,
Tautas druvā strādājoti.

Dievs, dod tautas zeltēnītēm
Smagu pūru pielocīti,
Smagu pūru pielocīti,
Visām šogad tautās ieti!

Lai kopā sanākam

Lai kopā sanākam un uzdziedam,
Lai balsis paceļam un dziesmas skandinām,
Ka caur to sirds un prāts ielīgsmojas.

Caur mūžu pasaulē šē staigājot,
Sirds līgsmā paceļas, kad dziedam dzied-
smiņas,

Kas godam dziedātas jauki atskan.

Ja darbs mums arīdzan grūts izrādās;

Ja raizes sirdi māj un visai zūdas prāts,
Tad vien caur dziedāšan' nāk atspirgšan'.

Nu lai šī dziesmiņa jauki atskan,
Lai vecā tumsība pārvēršas gaišībā,
Lai tautu laimība no jauna zeļ.

Nu sveiki, brāļi !

Nu sveiki, brāļi, kas šeit kopā esam,
Ko mīlestība vienoja ;
Mēs miļai tēvijai šīs dziesmas nesam
Un garam, kas mūs biedroja ;
Mūs visus silda jau mīlestības stars ;
Kas mīļo tēviju, tam latvju gars.

Mēs mostamies uz jaunu, jauku dzīvi,
Mūs modināja laika gars ;
Brīvība mūsu karogam par zīmi
Un taisnīb's kausam pilnīgs svars.
Lai brīvība zaļo, lai taisnība spīd,
Uz to lai dzenamies, latvji, ik brīd'.

J. Pilsātnieks

Nevis slinkojot un pūstot

Nevis slinkojot un pūstot,
Tautu labā godā ceļ,

Nē, pie prāta gaismas kļūstot,
Tauta zied un tauta zel.

Ja ikviens tik zemē sētu
Vienu graudu veselu,
Kas tad izskaitīt gan spētu
Zelta kviešu krājumu.

Bet kas lielīdamies pārdot
Ved uz tirgu pelavas,
Tas, kā pelus vējam ārdot,
Zūd no ļaužu piemiņas.

Čeķu dziesma.

Tulk. Juris Alluņans

Latviski lai atskan dziesmas

Latviski lai atskan dziesmas
Baltās jūras piekrastē!
Lai deg tautas mīlīb's liesmas
Latvju dēlu pakrūtē!

::: Dziesmas sirdi remdina,
Kad to bēdas skumdina. :::

Latviski lai atskan dziesmas
Allaž miļā Latvijā!
Dievs lai novērš visas briesmas
Mūsu dārgā tēvijā!

∴ Dziesmas naidu mazina,
Tautas dēlus biedrina. ∴

Latviski lai atskan dziesmas
Katrā latvju būdiņā!
Tad degs tautas mīlīb's liesmas
Tautas dēlu sirsniņā!

∴ Tur, kur mājo dziesmu gars,
Atspīd vienprātības stars. ∴

Baumaņu Kārlis

Sveiks tēvijai!

Kam goda sirds ir azotē,
Tas alus trauciņu
Ķeļ rokā un sauc skanīgi:
„Dievs, svēti tēviju!“
Tāds malciņš tautas dēliem gārds,
Un sakni sirdī šauj tas vārds:
„Lai sveika tēvija!“

Un ja kāds padēls gadītos,
Kas dzimis tēvijā,
Un tādām sirds vēl nemostos
Pacelties ligsmībā;
Ja tam rieb j dēlu sveikšana,
Tad kuplāk mana dziesmiņa
Skan: „Sveika tēvija!“

Kam liktens ceļu rādījis,
Iziet no tēvijas ;
Kas tālumā ir aizgājis
Pie darb' un uzturas,
Tas sapnī ieraug' tēviju,
No acīm slaucīj's asaru,
Pūš: „Miļā tēvija!“

Kur mani tēvi dzīvoj'ši,
Kur grūti pūlēj'šies,
Kur dus tie kapā mierīgi,
Tur esmu atmodies.
Un viņu kapi sludina :
„Dēls, šeit ir tava tēvija,
Lai sveika tēvija!“

„Lai sveika mana tēvija!“
Tā manā sirdī skan ;
Ja padēli to nicina,
Jo miļāka tā man.
Kā glāzē alus putojas,
Tāpat „sveiks!“ lūpām pārplūstas,
„Lai sveika tēvija!“

Lai glāzes kopā skandinam,
Apsveicot tēviju ;
Lai veselīb' tai uzdzeņam :
„Dievs, svēti tēviju!“
Vēl dzīvot beigdams dziedāšu

Pirms viņas smiltis dusēšu :
„Lai sveika tēvija!“

Ansīis Liventāls

Cik mīla esi, tēvija

Cik mīla esi, tēvija,
Tu mana dārgā Latvija,
Ar savām druvām bagātām,
Ar savām zaļām birstalām!
Kas tevi karsti nemīlo,
Nav vērts, ka tevi apdzīvo.
Es tavā klēpī piedzimis,
Pie tavas krūts es uzaudzis ;
Tu manas laimes šūpulis,
Kas vien man ir, no tevis viss.
Tu mani mīli svētīji,
Kad dzīves gaitā vadīji.
Arvienu vēl šo svētību
Pie sevis visur nomanu.
Es tevi tādēļ mīlēšu,
Līdz nāves miegā aizmigšu.
Tad tavā klēpī atkal man
Būs jauka, salda dusēšan'.

Lapas Mārtiņš

Pulcējaties, ļaužu bari

Pulcējaties, ļaužu bari,
Pulcējaties Gaujmalā.
Sniedziet rokas, jautrie biedri,
Svētozolu trijotnē!
Gaujas malā vēlos dzīvot,
Vēlētos būt piedzimis,
:: Tur, kur saule miežus zeltī,
Tur, kur zaļo apinis. ::

Tūkstošiem lai skaistas acis
Manu sirdi saistīt steidz!
Tūkstošiem lai sārtas lūpas
Manim mīļus vārdus teic.
Tikai Gaujmalā sev gribu
Meklēt daiļu līgavu,
:: Tikai Gaujmalā tai stāstīt,
Cik to karsti milēju. ::

Lai ar' svešas zemes saule
Rada vīnus gardākos,
Lai ar' sveštautieši dziesmās
Jūtu pilni slavē tos, —
Man tik Gaujmalā tik pildīt
Kausā brūno miestīņu,

:: Saut, lai notric kalni, lejas :
„Dievs lai svētī Latviju!“ ::

Un kad vienreiz laiks man pienāks
Acis slēgt uz mūžību,
Atstāt Gauju, gaujmalieti,
Tukšot kausu pēdējo.
Tikai Gaujas malā mani
Vieglās smiltis guldiniet,
:: Pilnu kausu saldā alus
Kapā līdzī gremdējiet. ::

Ar Dievu, mīļā tēvija

Ar Dievu, mīļā tēvija,
Ar Dievu, dzimtene!
Man jādodas ir svešumā,
Ar Dievu, dzimtene!
Tā dziedu es, kad atvados,
No mīļākiem kad nošķiros,
Ar Dievu, dzimtene!
Zils debess man vēl uzsmaida,
Ar Dievu, dzimtene!
Vēl lauks un mežs man' sveicina,
Ar Dievu, dzimtene!
Dievs zin, kā sirds man nopūšas,
Bet tomēr no tev' jāšķiras,
Ar Dievu, dzimtene!

Nāc, upīte, man' pavadi,
Ar Dievu, dzimtene !
Tu bēdīgi man uzsmaidi,
Ar Dievu, dzimtene !
Vēl kāpjot manīm kalniņā,
Birst daža karsta asara,
Ar Dievu, dzimtene !

Šie kauli, šī miesa

Šie kauli, šī miesa,
Šis gars un šī sirds
Ir tēvu zemes tiesa,
Kamēr man saule mirdz.

Kur solīti iemu,
Tur tēvzemes krūts,
Un pār ikkatru ciemu
Vēl vecais Pērkons rūc.

Bet brīdī, kad kaņi
Pār tēvzemi iet,
Lai tēvu-tēvu gari
Man kaņa dziesmu dzied.

Tad asinis liešu
Par Latviju es,

Un droši nāvē iešu
Dēļ savas dzimtenes.

J. Steiks

It kā ērglis gaisā

It kā ērglis gaisā,
Dziesmas paceļas,
Skaņu viļņiem cēli
Augšup aizveļas.

::: Ātrāk pukst tad sirds,
Priekos acis mirdz :::

Dziesmās sirds mums atspīgst,
Spēkus smelties steidz,
Nemierus un ķildas
Vienprātībā beidz.

::: Darbā rodas spars,
Dziesmās atspīgst gars. :::

Viss, kas daiļš un krāšņs,
Dižens, augsts un cēls,
Viss, kas garu cilda
It kā dievīb's tēls.

::: Viss tas zeļ un zied,
Kur tik jauki dzied. :::

Cīnišanās

Kā zvejnieks mazā laiviņā
Drošs dziļā jūrā dodas,
Tas nāves briesmas nebēdā,
Kad bagāts loms tik rodas.
Kad vētra, viļņi kauc,
Uz augšu zvejnieks brauc.

Vai pasaul's vētras bīdamies,
Gan rokas klēpī liksim?
Nē; dzīves viļņos cīnoties,
Tik vien pie mērķa tiksim.
Bez krietna cīniņa,
Nav laime gaidama.

Fr. Mälbergis

Man dziesmas manta vienīgā!

Es brīvais vīrs un dziedāt varu,
Kaut godu neiemantoju;
Ko iegūstu ar jautro garu,
Ir brīvais gaiss, ko elpoju.
Es nedzīvoju pili greznā,
Iz kuņas laukus pārskata,
Es dzīvoju, kā putnis ligzdā,
Man dziesmas manta vienīgā!

Es varēju, kā citi dara,
Dēļ goda vietas sacensties,
Tad arī būtu ticis svarā
Un brangā dzīvē iecēlies ;
Bet pieņemt to es negribēju.
Kad man ko dažreiz dāvāja,
To mierīgs citiem novēlēju :
Man dziesmas manta vienīgā !

Ar mucām zeltu lords mēdz mērot,
Man tādas mantas nava vis ;
Mans zelts ir spožā saule spīdot,
Mans sudrabs — bālais mēnesis.
Man nava tāda mantinieka,
Kam mana nāve jāgaida,
Jo mantojums tam nav nenieka :
Man dziesmas manta vienīgā !

Pie jautriem labprāt mēdzu dziedāt,
Pie lepniem kungiem it nemaz ;
Man tik pa zaļiem mežiem staigāt,
Bet pilis ieiet netīkas.
Un kā mēr daži negodīgi
Dēļ mantas citus kalpinā,
Es tomēr dziedu pieticīgi :
Man dziesmas manta vienīgā !

Gan tevi iegūt vēlos ļoti
Par savu, košā zeltene ;

Bet tu tik rotas mīlot proti,
Dēļ tām lai kalpot iemu? — Nē!
Es nepārdošu brīvestību!
Kā pilis mani nevēla,
Tā atnest varu mīlestību:
Man dziesmas manta vienīgā!
Kam tik, lai mani apsmej, zaimo,
Tas nevar mani skumdināt;
Man dziesmās prieks — tās mani laimo,
Tās iespēj sirdi mierināt.
Un kad reiz mūža galā būšu,
Kad jādzied dziesma pēdīgā,
Tad dziedāšu ar jautru dūšu:
Man dziesmas manta vienīgā!

Pēc Hervega Lapas Mārtiņš

Daugaviņa, māmuliņa

Daugaviņa, māmuliņa
Vilņo strauji plūzdama.
Daugaviņa, stalta, balta,
Tu mūs' maizes devēja.

Nu tad, brāļi, naigi, naigi
Dzenat tīklus laiviņās, —
Pērkoņtēva svētibiņa
Laivas zivīm pildinās.

Brīvos viņos Daugaviņā,
Sviedros laivu airējam.
Krūtīs atsarkst tēvu liesma,
Brīvu dziesmu uzdziedam.

Nu tad, brāļi, naigi, naigi
Dzenat tiklus laiviņās,
Pērkoņtēva svētibiņa
Laivas zivīm pildinās.

F. Brīzemnieks

Latvijas kalnājos, Latvijas lejās

Latvijas kalnājos, Latvijas lejās
Krūtīs man atdzīvo brīvības gars;
Redzu tur vīrus kā ozolus zeļam,
Meitas kā liepas kuplojam.

Daugavas māmuļa mīlīga, jauka,
Sirsnīgi glaužas pie Latvijas krūts;
Dedzīgi viņa caur klintaini laužas,
Tautiešus censībā modrina.

Dzirdu šē burtnieku sirmajās dziesmas,
Dievkoku paēnās audzētas.
Krūtīs tās pilda ar debesu jūsmām
Garu līdz dievībai pacilā.

Līga man' apveltī dziesmotiem pušķiem,
Sēdina ozolu krēsliņā,
Trimpus man' mielo ar putošu alu,
Ūsiņš ar Rāmavas dzērienu.

Šeitān es sapņoju zeltainas dienas,
Sentēvu bijušo laimību ;
Dvēsele pamostas Austriņas zemē,
Rāmavas krāšņajā godībā.

Latvijas kalnājos, Latvijas lejās
Krūtīs man atdzīvo brīvības gars ;
Redzu tur vīrus kā ozolus zeļam,
Meitas kā liepas kuplojam.

Auseklis

Ozoli vēl Latvijā

Ozoli vēl Latvijā
Zaļo kalnos, ielejās.
Tāpat vīri atrodas,
Ozoliem kas līdzinas :
Stipri stāv pret aukū bargu,
Tēviju tur mīļu, dārgu.
Tā lai ar' šīs dziesmas skan,
Kamēr latvju mēle man.

Kur tās smuidrās liepas aug,
Kuplus ozolus kur raug',

Brīvās latvju dziesmas trīc,
Jo tām aust jau jaukais rīts.
Latvju vīri, gribam droši
Cīnīties un dziedāt koši!
Vīriem brīvi roku spiest,
Kamēr dzīvīb's svece dziest!

J. Pilsātnieks

Beveriņas dziedonis

Beveriņas staltā pili
Tāļivaldis valdīja;
Viņa slava tāļu, tāļu
Visā zemē izpaudās.

Igaunīši, bāleliņi,
Naidu cēla Latvijā:
Viņas pilei virsū mācās,
Skaudras bultas šaudīja.

Kara vētra, kaŗa vētra pili gāzīs gruvekļos!
Ai, ai, aijajā! pili gāzīs gruvekļos!
Ozol' rungas, egļu vāles galvas skaldīs va-
roņiem,
Ai, ai, aijajā! galvas skaldīs varoņiem!
Augstu, augstu vaļā logā, — vaļā logā
Vaidelotis parādas, — parādas,

Sirmiemi matiem, baltu bārzdu, — baltu
bārzdu,

Vaidu kokle rociņās, — rociņās :

Strinkšķēja kokles, dziedāja vecais,

Igauņiem vāles iz rokām šļuka.

Nu vairs nerūca kaŗa bungas,

Nu vairs nekvieca somu dūkas.

Dziesmu vairogs atsita bultas,

Dziesmu skaņas pārņēma troksni,

Dziesmu vara aizdzina kaŗu,

Tautu izglāba dziesmu gars!

Auseklis

Klau, kā skaņas trīc un ceļas

Klau, kā skaņas trīc un ceļas

Un pār kalniem, lejām veļas!

::: Klau, tur latvji dzied! :::

Dzird pat jūras viļņus krācam,

Dzird ar' tēvu mežus šņācam,

::: Klau, tur latvji dzied! :::

Jaukas balsis gaisu pilda,

Mūsu dvēseli tās silda,

::: Klau, tur latvji dzied! :::

Brāl, ja tev vēl sirds pukst krūtīs,
Klausies sājpu, prieku jūtīs.

∴ Tik tur latvji dzied! ∴

Galva ar trim šķēpiem

Tur kalniņā pie Ķekavas
Stāv lielas vecas priedes;
Zem priedēm vecas kapenes
Un kaŗa lauka sliedes.

Tur viena galva gulēja
Uz trijiem dzelza šķēpiem,
Kāds burvis viņu glabāja
Ar sēriem burvja vārdiem:

„Tu, savas tautas pēdīgā,
Daudz ienaidnieku siti;
Man sirds ir ļoti bēdīga,
Ka beidzot kaŗā kriti.

Nu tava tauta izklīdīs
Bez vadoņa un galvas,
Un viņas slava pazudīs
Pie straujās Daugav's malas.

Gul' šeitān, dzestrā smiltēnē,
Uz trijiem dzelza šķēpiem,

Līdz šķēpi tavā dzimtenē
Tiks sakalti par arkliem.

Tad brauks no Rīgas laiviņa
Ar latvju tautas dēliem
Un izraks tevi, galviņa,
Ar trijiem dzelza šķēpiem.

Un atminēsies senatnes
Un savas tautas slavas. —
Ar gaismas šķēpiem bruņosies
Tad tautas dēlu galvas!“

Andrejs Pumpurs

Kam spēks un dūša sirdī mīt

Kam spēks un dūša sirdī mīt,
Nav bail no pretinieka,
Kam zobins labā rokā spīd,
Pie sirds kam tēvija,

Kas samanīgs
Un uzticīgs

Pret ienaidniekiem dodas,
Vai gods, vai nāve rodas —
Tas istens latvietis!

Kas droši, brīvi dziesmu dzied
Ar garu priecīgu,
Prot svētas liesmas sirdī liet
Pret mūsu naidnieku,

Kas nebaidās
Un nekaunās,

Kur vajag aizstāt tautu,
Kad to ar' zemē rautu —
Tas istens latvietis!

Kas mūsu tēvu Dievam tic
Un pie tā turas ciet',
Un verdzību kas apspiest līdz,
Kamēr tas kapā iet,

Kas patiesīgs
Un nešaubīgs

Sniedz roku saviem biedriem,
Un rūpējas ar sviedriem —
Tas istens latvietis!

Aumeisteram sūra dzīve

Aumeisteram sūra dzīve,
Tām ne vasara nav brīva,
Ziemā pūlēšanās cieta,
Mācīt nav vis nieka lieta.

Dažam bērnam grūta galva,
Prasta, cieta tā kā alva,
Dažam netikumam pilna,
Sirds nav mīksta tā kā vilna.

Tādi nu tiek skolā doti,
Vai nu manu dzīvi proti?
Bet man' uzvar priecīgs gars,
Jo es brāļiem aumeistars.

Sniedz man šurp, jaunekli, ragu

Sniedz man šurp, jaunekli, ragu,
Pildi ar vīnu man to!
Vīns dara dzērāju lāgu,
Sirds prātu ielīgsmo.

Saulei un mēnesim koši
Vīns un rags līdzīgi viz;
Zeltā viņš laistās it spoži,
Sidraba lūzumos šis.

Vīns dzēš visvisādas slāpes,
Skumjas ar' noslīcina,
Remdē ar mīlestīb's sāpes,
Sirdi kas noskumdina.

Dzeriet zem smaršīgiem zariem,
Brāļi, šis vakars ir jauks.

Vēlu zem naktszvaigžņu stariem,
Lai vēl skan dzērienu trauks.

Trimpula

Kā Daugava vaida un bangas kā krāc,
Kā Staburags asaras rauda!
Kā ozoli piekrastē briesmīgi šņac! —
Tur dievi un sentēvi gauda.

Vai Pērkoņam tāpēc bij Daugavu rakt,
Lai dieviem un tēvijas sargiem
Būs skaudīgi slāpušiem ūdeni lakt,
Ar bizmaņiem kaudamies bargiem?

Gan sentēvi mēcēja pamieiot tos
Ar saldajo miestu un alu;
Tad nebij neviena, kas nelīgsnotos
Gar Latvijas Daugavas malu.

Jūs, meitiņas, šurpu ar vaiņadziņiem,
Ar mētrām un ozolu zariem!
Un puīši ar alu un karodziņiem;
Lai ziedojam slāpušiem gariem!

Lai Daugavas grīva līdz pamatiem žūst,
Pat jūra lai izsīktu sausa;
Tad Trimpum vēl mūžīgi alum būs plūst!
Lai dzeņam ir paši iz kausa.

Lai dzeram, lai dziedam, lai uzsākam diet;
Lai svēts mums ir dievības likums!
Lai Trimpus mums alu no jauna sāk liet!
Lai atdzīvo sentēvu tikums!

Auseklis

Svešumā klīstot

Teiciet man zemi plašajā pasaulē,
Kuŗa būtu tik miļā, kā tu, mana dzimtene!
Lai klīstu, kur klīzdams, lai ietu cik tāl',
Tava atmiņa sirdī nekur nenobāl,

Kurzeme! Zemgale!
Miļā bāltā Dievazemīte!

Svešā malā kad vientulim jāmaidās man,
Kur sveši ļaudis, svesa kur valoda skan,
Nāk prātā ik brīdi tavs mocekles tēls,
Kaŗa asinīm traipīts, bezgala žēls,

Kurzeme! Zemgale!
Miļā, bāltā Dievazemīte!

Svešā malā man tagad sirds pārpilnam jūt,
Cik dārga, cik dārga vari, dzimtene, būt!
Par velti prāts rauga tevi aizmirst un rimt —

Tikai ar tevi mums celties — bez tevis mums
grimt,

Kurzeme! Zemgale!
Miļā, baltā Dievazemīte!

Plūdonis

Jautrās viesību dziesmas

Lai zibeņo un rūc

::: Viens jaunskungs jāj pie brūtes :::

Un klauvē tai pie rūtes

Ar savu zelta gredzentiņ' :

„Atver, logu, miļākā,

Atveri, miļākā!“

::: — „Ne es celšos, ne es vēršu, :::

Lai zibeņo un rūc,

Lai pūš tas niknais vējš,

Un manu mazo villainīt'

Pa vidu pušu plēš! :::

::: Uzjāja augstā kalnā, :::

Un tur zem kuplas liepas

Tas piesien savu ķēvi,

Un stāsta viņai sapni,

Ķo šonakt redzējis :

::: „Es sapņoju par tevi, :::

Ka tu pie altar' stāvēji,

Un citam savu roku,

Un citam savu roku

Jau bijī devusi.“

::: — Bet tas tač' nedrīkst notikt, :::

Lai zibeņo un rūc,

Lai pūš tas niknais vējš,

Un manu mazo villainīt'

Pa vidu pušu plēš! :::

Dod vēlreiz . . .

Kad dzīvē mums tā labi iet
Un laba pārtikšan',
Tad varam tikai smiet un diet,
Tad netrūkst itnekas,
Tad varam sacīt: labs bij gads,
Kaut atnāktu vēlreiz tāds pats.
Dod vēlreiz, dod vēlreiz, dod vēl vien reiz!

Kā sīpols dzīve sīva mums,
Bet labprāt baudam to,
Kaut naudas nav vairs maciņā,
Tad paķer šo un to,
Bet nāvei nākot lūdzamies,
Dod dzīvē vēlreiz lūkoties,
Dod vēlreiz, dod vēlreiz, dod vēl vien reiz!

Cik agrāk resnas desas bij
Un bulkas, klingēri,
Bet nu par desmit kapeikām
Viens pats spēj iekšā rīt,
Ak, likten, žēlo cilvēkus,
Dod resnas desas, klingērus,
Dod vēlreiz, dod vēlreiz, dod vēl vien reiz!

No balles mājās skuķēnu
Kā nākās pavad' zēns.
Viņš mīlestībā iekarsis
Un nočiep bučiņu,

Bet kad pie vārtiem atvadas,
Tad jauneklis vēl kaulējas:
Dod vēlreiz, dod vēlreiz, dod vēl vien reiz!

Vaj'g smērēt!

Tas dzīves rats mums griežas,
Ap rumbu riņķi skrien,
Tad beržēšanās ceļas
Nu, protams, katru dien.
Ass aizdegties var drīzi,
Bet palīdzēt var isi:
Vaj'g smērēt, vaj'g smērēt, vaj'g iesmērēt!

Pa lielo ceļu brauca
Ar koka ratiem kāds,
Tam tie kā sūņi kauca,
Kas mežā zaķi māc.
Es piebraucu tam blaku,
Un zobodams tam saku:
Vaj'g smērēt, vaj'g smērēt, vaj'g iesmērēt!

Ar kurpnieku reiz asi
Es ķildu iesāku,
Man zābaki ir knapi,
Tā staigāt nevāru.
Tas aptausta un rāda,

Lūk, sakaltusi āda:
Vaj'g smērēt, vaj'g smērēt, vaj'g iesmērēt!
Uz dejas zāli dāmas
Nu, protams, labprāt iet,
Tās sēd tur visas rāmas
Un vēlās arī diet,
Lai pievilcīgas kļūtu,
Tām sārti vaigi būtu:
Vaj'g smērēt, vaj'g smērēt, vaj'g iesmērēt!
Vēl daudz ko teikt jums būtu,
Bet laika pietrūkst man,
Un ja tā ilgi kliegtu
Vai rīkle ciestu gan;
Bet ja tā tīri sausa,
Tad tik pie pilna kausa:
Vaj'g smērēt, vaj'g smērēt, vaj'g iesmērēt!

To es zinu, to es māku

To es zinu, to es māku:
Alu iedzert, uzdziedāt.
Saulei ejot, žūpot sāku,
Saulei lecot, vēl es klāt.
Citam nav nekāda daļa,
Ka man patīk dzīve zaļa!

To es zinu, to es māku :
Meitas milēt, mutes dot,
Un pie tādām labprāt nāku,
Kuņas mīlestību prot.
Šodien skaistuli es skauju,
Rītu citam viņu ļauju.

To es zinu, to es māku —
Nedusmojies, taisnais vīrs!
Lai nekā ar' nepanāku,
Bet no raizēm esmu tīrs.
Kāda gan tur citam daļa,
Ka man patīk dzīve zaļa?

Ed. Veidenbaums

Zelts un sudrabs patik man . . .

Zelts un sudrabs patik man,
Lietojis tos būtu,
Pilnu jūru vēlētos,
Tai lai iekšā kļūtu.
Nevajag jau naudā būt,
Miļš ir tas, ko velta
Mēness, staru sudrabā,
Zvaigznītes no zelta.
Re, kā kausā vizuļo
Zelta vīns, kā liesma!

Klau, kā sudrabskaņi skan
Jautru biedru dziesma!
Kas var liegt, ka pasaule
Reiz bij zeltu klāta?
Nāk tak vēl ir sirmgalvjiem
Jaunīb's laiki prātā.

Bet tas zelts daudz skaistāk spīd,
Kas, kā Laimes balvas,
Divās zelta bizēs slīd
Līgavai no galvas.
Tāpēc jautri, miļākā!
Lai mēs laimi baudam,
Pirms kā mati sudrabo
Un mēs šķirti raudam.

Tulkojis P. Blaus

Dzert un dziedāt patik man
Dzert un dziedāt patik man,
Šodien tā, kā rītu —
Dziedu, kamēr balss man skan,
Dzeju, kamēr krītu.
Miļā man par dzērāju,
Saukā un par žūpu.
Un vēl savelk degunu,
Kad es grāvi klūpu.

Vecais Noass dzēra ar',
Un bij svēts pārlietu.
Vai tad viņa bērni var,
Baudīt citu prieku?

Kā lai dzeru ūdeni?
Vardes maitā viņul
Labāk dzeršu glāzīti
Saldu alutiņu.

Par spīti grūtiem laikiem
Par spīti grūtiem laikiem
Dzied jautri mūsu bars,
Prieks spīd uz visiem vaigiem
Kā gaišais saules stars.

Un alus glāzēs laistās,
Un strauji runas plūst.
Lai glābjam dienas skaistās,
Kā sniegs tās ātri kūst.

Nu mēs, bāliņi, sazatikušies!

Nu mēs, bāliņi, sazatikušies,
Sazatikušies, sazatikušies.

Nu, mēs, bāliņi, sazadersimies,
Sazadersimies, sazadersimies.

Dzeŗ, manu bāliņu, dzeŗ, dzeŗ, dzeŗ, dzeŗ, dzeŗ,
Dzeŗ, dzeŗ, dzeŗ, dzeŗ, dzeŗ,
Dzeŗ, dzeŗ, dzeŗ, dzeŗ, dzeŗ.

Vaj tev neilgojas sirds

Parodija

Vai tev neilgojas sirds
Reizi nedeļā pēc pirts?

Tad uz lāvas uzrāpies
Un tur krietni noperies.

Ak, tu, labais pirtes gars,
Kad pie mugur's slotas zars.

Izsilis un izsutis,
Kā no jauna piedzimis.

Priekšnamā kad ārā ticis,
Pats nezin', kur kreķlu licis.

Ja ar skrietu žigli, fiksi, —
Cik tu tāļ' bez kreķla tiksī?

Pirtes slot' uz gurniem licis,
Uz mājas pusi aizskrien Fricis.

Tas kā no jauna piedzimis:
Un bez kreķla palicis.

Tā uz vakaru

Tā uz vakaru tas bija,
Vētra krāca, lietus lija,
Ūdens jau uz ielām krājās,
Jūle nāk no „šepes“ mājās.

Te uz reizi kā no gaisa,
Jaunskungs priekšā kniksi taisa.
Lietus sargs ir viņam rokās,
Nu tiem abiem soļot sokās.

Vārds pa vārdam, un tie abi
Drīz jau pazīstami labi,
Abi iet zem lietus sarga,
Nebīstas no laika barga.

— Jaunkundze, kā jums ap dūšu,
Ja mēs abi cauru mūžu
Tā zem viena sarga ietu,
Ko jūs sakat par šo lietu?

Viņa smejas: — Ko lai saka,
Es jau būtu tīri traka,
Ja es tādu ļoti glītu
Kavalieri atraidītu.

Tie zem rokas tālāk staigā,
Smejas, raugas vaigu vaigā,
Tā tik, kā mēr otrā rītā,
Visa laime izbaudīta.

Kad divas sirdis nesapas

Ak, kā tas dažreiz atgadas,
Kad divas sirdis nesapas,
Fidrī, fidrā — fidrallallā,
Kad divas sirdis nesapas.

To meitiņ' mīlē kaimiņ' Jurk'
Un viņam sirds iet — puk, puk, pu
Fidrī, fidrā u. t. t.

Nupat jau cilvēks laimīgs bij',
Te — meitiņa tam atsacij',
Fidrī, fidrā u. t. t.

Ak, mīļais jaunskungs, — saka t'
Jums slikta slava ra-la-lā,
Fidrī, fidrā u. t. t.

— Uz katra pirksta piecas meit's
Un katrai dāvā zīda kleit's,
Fidrī, fidrā u. t. t.

Un kaimiņ' Jurkam sirds top grū
Jo meitiņ' negrib šim par brūt',
Fidrī, fidrā u. t. t.

Viņš telefonstabā uzrāpjas,
Lec zemē un tad nositas,
Fidrī, fidrā u. t. t.

Un uz šīs vietas tūdaļiņ,
Nu izaug jauka ģeorgīn',
Fidrī, fidrā u. t. t.

To meitas jums būs iegaumēt :
Ar mīlestību nešpāsēt, —
Fidrī, fidrā u. t. t.

Vecā Grieta

Kaimiņos pie sētas mieta
Piesieta bij vecā Grieta!
Grietai vaigi zied kā rozes,
Vakaros kā tabakdozes!

Grietai deguns tā kā skurstens,
Laiku rāda tā kā pulkstens,
Grieta mīlēj' veco Jurku,
Kuņš pa klētīm ķēra žurku!

Grieta Jurku beigtu spēra,
Un tos kaulus kapā bēra!
Un pēc tam tos kaulu miltus
Žīdi pirka itin siltus.

Man bij' veca sievas māte

Man bij' veca sievas māte,
Tumba, tumba, tumba,

Aizkrāsnei tupināma,
Tumba —
Raku zemē, tur sapuva,
Tumba —
Pagrabāi sapelēja.
Tumba, tumba, tumba, tumba.

Mana vecā sievas māte
Simtu gadu ellē bija,
Kad no elles ārā nāca
Sila zaķi nobadija.
Tumba, tumba, tumba, tumba.

Mazu mani māte kūla,
Nu kuļ lielu sievas māte,
Velnš parautu sievas māti,
Dotu mārku nabagam,
Tumba, tumba, tumba, tumba.

Sievas māte lielijās
Durvīm sviesti vīra māti!
Vīra māte saskaitās,
Iesvied pašu pasilē.
Tumba, tumba, tumba, tumba.

Skrīveram ir grūta dzīve

Skrīveram ir grūta dzīve, janudien,
Darba daudz, alga maza, cik tik lien ;

Tiesas namā palaiž dienu, vakarā
Jauna gaita viņam sākas krodziņā.

Krogus papus laipnis vecis, iekšā ved,
Vācu galā nu ir krietni jāiemet;
Alus, šņabis, liķieri lai plūstin plūst,
Vīnu, groku, koņjaku, ka galds vai lūst.

Laiku kavējot ar' vajag' patrumpot,
Meine tante, deine tante godu dod.
Vārds pa vārdam, strīds Ir gatavs: kaušanās,
Beigu efekts nenovēršams: plūkšanās.

Mieru līgstot top nu dzerts, līdz gaisma aust.
Kules tukšas, laiks ir šķirties, jāiet snaust;
Mājā eju dullu galvu, tā kā plosts,
Izgulēties ar' nav vaļas, tīrais posts.

Apskaužama tāda dzīve? Nav vis ties',
Bet vai tādēļ dūšu zaudēt gan kāds ies?
Lai ar' liktens diezgan mani spaidītu,
Visām rāizēm es par spīti smaidītu!

Jūdzu savu pletizeri

Jūdzu savu pletizeri
Peņģerota ratiņos;
Nem' olekti, pātadziņu,
Jāju sievas lūkoties.

Brīnās ciema zeltenītes,
Kas par staltu kumeliņ . . .

„Nem, tautieti, kuŗu gribi,
Nem i paŗu pastarīt' . . .“

Paga, paga, ciema māte,
Ļauj man meitas apskatīt;
Ļauj man viņu tikumiņu
Ar olekti izmērit.

R. Blaumanis

Lustīgs tēvs ar māmuļiņu

Beķercepti klingerīši,
Beķercepti klingerīši,
Ēdelšteina bīdelēti,
Ēdelšteina bīdelēti.

Piens un biŗu medutiņŗ,
Piens un biŗu medutiņŗ
Tek no liepu lapiņām,
Tek no liepu lapiņām.

Lustīgs tēvs ar māmuļiņu,
Lustīgs tēvs ar māmuļiņu,
Dēls noķēra cielaviņu,
Dēls noķēra cielaviņu.

Tā nebija cielaviņa,
Tā nebija cielaviņa,
Tā bij dēla ligaviņa,
Tā bij dēla ligaviņa.

Meldermeitiņa

Stāv dzirnas zaļā ielejā,
Šalc strautā ūdens kritums.
Diennakti vienā laidienā
Skan dzirnu ratu ritums.

∴ Tur mūžam klip-klap skan un dzied,
Tur melders augšup, lejup iet,
Un rīko savus ļaudis. ∴

Bet tikmēr mājās daiļava,
Kā čaklais rūķis strādā,
Tā daiļā meldermeitiņa,
Kas visur tek un gādā.

∴ Berž galdus, uzpoš katru viet',
Tai koka kurpes klip-klap iet
Pa gludo dēļu grīdu. ∴

Bet tikmēr satumst vakarā,
Un dienas darbi beidzas.
Pie dārza vārtiem krūmājā
Tā mani satikt steidzas.

∴ Kad viņas roku turu ciet,

Sirds manīm arī klip-klap iet,
Ak, daiļā meldermeitiņ! :-:

Ziņģe par melderzelli

Tad ziņģēsīm to ziņģi
Par vienu melderzelli,
Pidrallallā, pidrallallā,
Par vienu melderzelli.

Tas mīlēja vien' meitiņ',
To otru arīdzan,
Pidrallallā, pidrallallā,
To otru arīdzan.

Tā vien' bij melder' meitiņ',
Tā otr' bij saimniek' meitiņ',
Pidrallallā, pidrallallā,
Tā otr' bij saimniek' meitiņ'.

To vienu viņš apņēme,
To otru atstāje,
Pidrallallā, pidrallallā,
To otru atstāje.

Tā izraun sētas mietu
Un iedur sirsniņā,
Pidrallallā, pidrallallā,
Un iedur sirsniņā.

Un iedur sirsniņā'i,
Tur iztek asintiņš,
Pidrallallā, pidrallallā,
Tur iztek asintiņš.

Tad mācaties jūs, puisi,
Div' meitiņ's nemilēt,
Pidrallallā, pidrallallā,
Div' meitiņ's nemilēt!

To vienu jums būs milēt,
Bet otru neatstāt,
Pidrallallā, pidrallallā,
Bet otru neatstāt.

R. Blaumanis

Jautrie zēni

Mēs zēni nākam un dziesmas sākam,
Par savu dzīvi mēs dziedājam.
Mēs zēni brīvi, kas milē dzīvi,
Par jautriem zēniem mūs visi sauc.

Lūk, zēns no Liepājas,
Kas bēdas nepazīst,
Vai ārā snieg, vai salst,
Vai arī līst.

Kad atnāk pavasars un atspīd saules stars,
Uz zaļumballi mums traucas prāts.
Kamdēļ gan mājās pūt, kad varam ballē
būt,

Un savās sirdīs sev mieru gūt,

Ak, zēni, zēni,
Jūs velna bērni!
Dēļ jums tās skuķes
Ieļ staigāt vēli . . .

Kad laiki pārmainās un ziema iestājās,
Pa saviem „klubiem“ mēs strādājam.
Mēs jaunus pieņemam un viņus apmācam,
Par istiem zēniem tiem vajag kļūt . . .

Lūk, zēns no Liepājas,
Kas bēdas nepazīst,
Vai ārā snieg vai salst,
Vai arī līst.

Kur tad tu nu biji, āzīti manu ?

Kur tad tu nu biji, āzīti mani ?

Sudmalāsi, sudmalāsi, kundziņi man' !

Ko tad tu tur darīj', āzīti manu ?

Kviešus malu, rudzus malu, kundziņi man' !

Ko tad tu tur ēdi, āzīti manu?
Pienu, medu, pienu, medu, kundziņi man'!
Ko tad tu tur dzēri, āzīti manu?
Alu, vīnu, alu, vīnu, kundziņi man'!
Ar ko tu tur mērij', āzīti manu?
Ar radziņu, ar radziņu, kundziņi man'.
Ar ko tu tur slaucij', āzīti manu?
Aŗ bārdiņu, ar bārdiņu, kundziņi man'.
Vai tad tev' tur kūla, āzīti manu?
Kūla gan, kūla gan, kundziņi man'.
Pa ko tad tev kūla, āzīti manu?
Pa ļipiņu, pa ļipiņu, kundziņi man'.
Kā tad tu tur brēci, āzīti manu?
Miku, meku, miku, meku, kundziņi man'.

Viens kungs pa vārtiem iejādams.

Viens kungs pa vārtiem iejādams,
Tas satiek vienu ganu meit'.
Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Tas satiek vienu ganu meit'.
Kungs noņem savu cepurīt',
Un dod tai meitai laburīt',

Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Un dod tai meitai laburīt.

Kungs, lieciet galvā cepurīt,
Es esmu prasta ganu meit',
Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Es esmu prasta ganu meit'.

Kas tu par prastu gana meit',
Iekš tīra zīd' un samta ģērbt',
Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Iekš tīra zīd' un samta ģērbt'.

Kas tur par daļu lielkungam,
Kad mans tēvs to spēj samaksāt,
Fidrī, fidrā, fidrallalā,
Kad mans tēvs to spēj samaksāt.

Ja, skuži, muti neturēs',
Es tavu galvu nocirtīš',
Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Es tavu galvu nocirtīš'.

Kungs, žēlo manu dzīvību,
Es došu trīssimts dālderu,
Fidrī, fidrā, fidrallalā,
Es došu trīssimts dālderu.

Tie trīssimts dālder' nav nekas
Par tavas mutes brūķēšan',

Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Par tavas mutes brūķēšan'.

Kungs, žēlo manu dzīvību,
Es došu savas avis tev,
Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Es došu savas avis tev.

Man tavas avis nevajag',
Kad es to grib', tad tev būs mirt,
Fidrī, fidrā, fidrallallā,
Kad es to grib', tad tev būs mirt.

lekš meža bij viens nams

lekš meža bij viens nams,
lekš meža bij viens nams;
lekš meža bij viens poļu nams,
Ai, džimlai rozīt, poļu nams,
lekš meža bij viens nams.

Kas dzīvoj' iekš ta nam' ?
Kas dzīvoj' iekš ta nam' ?
Kas dzīvoj' iekš ta poļu nam' ?
Ai, džimlai rozīt, poļu nam' ?
Kas dzīvoj' iekš ta nam' ?

Tur dzīvoja viens kungs,
Tur dzīvoja viens kungs;

Tur dzīvoja viens poļu kungs;
Ai, džimlai rozīt, poļu kungs,
Tur dzīvoja viens kungs.

Ak, kungs, kur jūsu puis' ?
Ak, kungs, kur jūsu puis' ?
Ak, kungs, kur jūsu poļupuis' ?
Ai, džimlai rozīt, poļupuis' ;
Ak, kungs, kur jūsu puis' ?

Man' puisi ir iekš stall',
Man' puisi ir iekš stall' ;
Man' puisi ir iekš poļustall' ;
Ai, džimlai rozīt, poļustall' ;
Man' puisi ir iekš stall'.

Tie dod tiem zirgiem dzert,
Tie dod tiem zirgiem dzert ;
Tie dod tiem poļu zirgiem dzert ;
Ai, džimlai rozīt, zirgiem dzert ;
Tie dod tiem zirgiem dzert.

Ak, kungs, kur jūsu meit' ?
Ak, kungs, kur jūsu meit' ?
Ak, kungs, kur jūsu poļumeit' ?
Ai, džimlai rozīt, poļumeit' ?
Ak, kungs, kur jūsu meit' ?

Man' meitas ir iekš klēts,
Man' meitas ir iekš klēts ;
Man' meitas ir iekš poļu klēts,

Ai, džimlai rozīt, poļuklēs,
Man' meitas ir iekš klēs.

Tās tais' tiem puišiem viet' ;
Tās tais' tiem puišiem viet',
Tās tais' tiem poļu puišiem viet,
Ai, džimlai rozīt, puišiem viet',
Tās tais' tiem puišiem viet'.

Kur jūsu lielamāt ?
Kur jūsu lielamāt ?
Kur jūsu poļu lielamāt ?
Ai, džimlai rozīt, lielamāt ?
Kur jūsu lielamāt ?

Man' lielmāt' ir iekš ķēķ',
Man lielmāt' ir iekš ķēķ' ;
Man' lielmāt' ir iekš poļukēķ' ;
Ai, džimlai rozīt, poļukēķ',
Man lielmāt' ir iekš ķēķ'.

Ko dara tā iekš ķēķ' ?
Ko dara tā iekš ķēķ' ?
Ko dara tā iekš poļukēķ' ?
Ai, džimlai rozīt, poļukēķ' ?
Ko dara tā iekš ķēķ' ?

Tā tais' tiem puišiem ēst ;
Tā tais' tiem puišiem ēst ;
Tā tais' tiem poļu puišiem ēst ;

Ai, džimlai rozīt, puišiem ēst;
Tā tais' tiem puišiem ēst;

Ak, kungs, kur jūsu dēl' ?
Ak, kungs, kur jūsu dēl' ?
Ak, kungs, kur jūsu poļudēl' ?
Ai, džimlai rozīt, poļudēl' ?
Ak, kungs, kur jūsu dēl' ?

Man' dēli ir iekš skol' ;
Man' dēli ir iekš skol' ;
Man' dēli ir iekš poļuskol' ;
Ai, džimlai rozīt, poļuskol' ;
Man' dēli ir iekš skol'.

Ko dara tie iekš skol' ?
Ko dara tie iekš skol' ?
Ko dara tie iekš poļuskol' ?
Ai, džimlai rozīt, poļuskol' ?
Ko dara tie iekš skol' ?

Tie mācās a un b ;
Tie mācās a un b ;
Tie mācās poļu a un b ;
Ai, džimlai rozīt, a un b ;
Tie mācās a un b.

Tie raksta grāmatas ;
Tie raksta grāmatas ;
Tie raksta poļu grāmatas ;

Ai, džimlai rozīt, grāmatas ;
Tie raksta grāmatas.

Es grib' rītā mežā braukt

Es grib' rītā mežā braukt,
Un pie apses pieķerties.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Un pie apses pieķerties.

Iet tas ciris šņikt un šņakt,
Lūst ta apse brīkt un brakt.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Lūst ta apse brīkt un brakt.

Meža kungs to sadzirdējs
Redz, viņš balto noķilāj's
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Redz, viņš balto noķilāj's.

Iem' uz māju raudādams ;
Sieviņ' prasa : kas tev kaiš ?
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Sieviņ' prasa : kas tev kaiš ?

Sieva, turi savu mut',
Mežkungs balto noķilāj's.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Mežkungs balto noķilāj's.

Kuš, kuš, vīriņ neraud vis :
Vel vien' zosīt' kūti ir.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Vēl vien' zosīt' kūti ir.

Bāžu zosīt' kulitē,
Iemu nu pie mežakung'.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Iemu nu pie mežakung'.

Labrīt, labrīt, namiķit,
Vai ir mežkungs uzcēlies ?
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Vai ir mežkungs uzcēlies ?

Paldies, paldies, apšu zagl',
Mūsu mežkungs uzcēlies.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Mūsu mežkungs uzcēlies.

Lieku zosīt uz trepēm,
Iemu pats pie mežakung'.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Iemu pats pie mežakung'.

Labrīt, labrīt, mežakungs,
Vai man balto atdosiet ?
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Vai man balto atdosiet ?

Ja jūs balto atdosiet,
Es jums vienu zosīt' doš'.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Es jums vienu zosit' doš'.

Iemu ārā uz trepēm,
Vai man dieniņ', kas nu būs?
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Vai man dieniņ', kas nu būs?

Cūka zosi apēdusi,
Nav kulītes atstājusi.
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Nav kulītes atstājus'.

Lielais Pēter, Indriķi!
Atnes man to garo plēt'
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Atnes man to gažo plēt'!

Dod tam vīram piecpadsmit
Un tai cūkai sešpadsmit!
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Un tai cūkai sešpadsmit.

Kāp' es baltam mugurā,
Jāj' es mājā ziņgēdams,
Vai, vai, vai man' dieniņ',
Jāj' es mājā zingēdams.

Es jāj' mājā ziņgēdams,
Sieviņ' attek raudādam';
Vai, vai, vai man dieniņ',
Sieviņ' attek raudādam.

Dzīvoj' pie kundziņa

Dzīvoj' pie kundziņa pirmu gadu,
Kundziņš iedeva man vienu vistiņ'.
Vistiņ' manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Dzīvoj' pie kundziņa otru gadu;
Kundziņš iedeva man vienu gailit.
Gailīts manīm ķiku riku,
Vistiņ' manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Dzīvoj' pie kundziņa trešu gadu;
Kundziņš iedeva man vienu pilit.
Pilit manīm piku peku,
Gailīts manīm ķiku riku,
Vistiņ' manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Dzīvoj' pie kundziņa ceturto gadu;
Kundziņš iedeva man vienu cūciņ'.
Cūciņ' manīm riku raku,

Pīlīt manīm piku peku,
Gailīts manīm ķiku riku,
Vistiņ manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Dzīvoj' pie kundziņa piektu gadu;
Kundziņš iedeva man vienu aitiņ'!

Aitiņ' manīm vilnu nesa,
Cūciņ' manīm riku raku,
Pīlīt manīm piku peku,
Gailīts manīm ķiku riku,
Vistiņ' manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Dzīvoj' pie kundziņa sestu gadu;
Kundziņš iedeva man vienu gosniņ'.

Gosniņ manīm pienu deva,
Aitiņ' manīm vilnu nesa,
Cūciņ' manīm riku raku,
Pīlīt manīm piku peku,
Gailīts manīm ķiku riku,
Vistiņ' manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Dzīvoj' pie kundziņa septītu gadu;
Kundziņš iedeva man vienu zirdziņ'!

Zirdziņš manīm seglus nesa,
Gosniņ' manīm pienu deva,
Aitiņ' manīm vilnu nesa,

Cūciņ manīm riku raku,
Pilit manīm piku peku,
Gailīts manīm ķiku riku,
Vistiņ' manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Dzīvoj' pie kundziņa astotu gadu;
Kundziņš iedeva man vienu zosīt.
Zosīt manīm bārdū dzina,
Zirdziņš manīm seglus nesa,
Gosniņ' manīm pienu deva,
Āitiņ' manīm vilnu nesa,
Cūciņ' manīm riku raku,
Pilit manīm piku peku,
Gailīts manīm ķiku riku,
Vistiņ' manīm olas dēja
Smukas un daiļas, vistas un gaiļus.

Ech, mā, ti mojā

Svāti zvoņi sazvoņija,
Mote muni sabroņija:
Ech, mā, ti mojā, serds jau dūdas meilībā!
Kur tu isi moza, malna,
Visi socēis: nav na valna.
Ech, mā —

Jis maitēna gonūs goju,
Jei pī veira nadūmoju.
Ech, mā —

Kad donoce morgu godi,
Puiši op mon tā, kā strodi.
Ech, mā —

Valerija doncut goja,
Jazups skripku kutinoja.
Ech, mā —

Ponoksnīki skuķus ķēra,
Mun ar koju ūksto spēra.
Ech, mā —

Mute mun nu pilna dubļu,
Tukši karmaņi nū rubļu.
Ech, mā —

Īdersim po glozei seivā,
Tad mās būsīm veirs un seiva.
Ech, mā, ti mojā, serds jau dūdas meilībā.

Jauki dzīvot Vecaucē

Vai tas ir tas Kažu Kārlis?
Ja, tas ir tas Kažu Kārlis!
Viņš tak esot ugunsbrālis?
Ja, viņš esot ugunsbrālis!

Kažu Kārlis, ugunsbrālis,
Jauki dzīvot Vecaucē,
Tur neviens velns mūs netraucē!

Vai tie ir tie Kārļa rati?
Ja, tie ir tie Kārļa rati!
Kad tie brauc, tie stipri krata?
Ja, kad brauc, tad stipri krata!

Kažu Kārlis, ugunsbrālis,
Kārļa rati stipri krata —
Jauki dzīvot Vecaucē,
Tur neviens velns mūs netraucē!

Vai ta ir ta Kleina ķēve?
Ja, ta ir ta Kleina ķēve!
Tai tak esot aci plēve?
Ja, tai esot aci plēve!

Kažu Kārlis ugunsbrālis,
Kārļa rati stipri krata,
Kleina ķēve, aci plēve, —
Jauki dzīvot Vecaucē,
Tur neviens velns mūs netraucē.

Vai tas ir tas Miglīņ' Tarass?
Ja, tas ir tas Miglīņ' Tarass!
Kad tas rej, tad māte baras?
Ja, kad rej, tad māte baras!

Kažu Kārlis, ugunsbrālis,
Kārļa rati stipri krata,
Kleina ķēve, aci plēve,
Migliņ' Tarass, māte baras.
Jauki dzīvot Vecaucē,
Tur neviens velns mūs netraucē.

Vai tas ir tas Š.... Fricis?
Ja, tas ir tas Š.... Fricis!
Viņš tak esot vaļā ticis?
Ja, viņš esot vaļā ticis!

Kažu Kārlis, ugunsbrālis

Š.... Fricis vaļā ticis!
Jauki dzīvot Vecaucē,
Tur neviens velns mūs netraucē.

Vai ta ir ta K..... Klara?
Ja, ta ir ta K.... Klara!
Ta tak ir uz puisiem kāra?
Ja, ta ir uz puisiem kāra!

Kažu Kārlis, ugunsbrālis,

Vai ta ir ta S..... Milda?
Ja, ta ir ta S.... Milda?
Ta, kas puisiem sirdis silda?
Ja, ta puisiem sirdis silda!

Kažu Kārlis, ugunsbrālis
Kārļa rati stipri krata,
Kleina ķēve, aci plēve,
Migliņ' Tarass, māte bažas,
Š.... Ēricis vaļā ticis,
K.... Klara, puisiem kāra,
S.... Milda, sirdis silda, —
Jauki dzīvot Vecaucē,
Tur neviens velus mūs netraucē !...

Studentu dziesmas

Gaudeamus

∴ Gaudeamus igitur,
Iuvenes dum sumus; ∴
Post iucundam iuventutem,
Post molestam senectutem
∴ Nos habebit humus! ∴
 ∴ Ubi sunt, qui ante nos
 In mundo fuere? ∴
 Vadite ad superos,
 Transite ad inferos,
 ∴ Ubi iam fuere. ∴
∴ Vita nostra brevis est,
Brevi finietur, ∴
Venit mors velociter,
Rapit nos atrociter,
∴ Nemini parcetur. ∴
 ∴ Vivat academia,
 Vivant professores, ∴
 Vivat membrum quodlibet,
 Vivant membra quaelibet,
 ∴ Semper sint in flore! ∴
∴ Vivant omnes virgines,
Faciles, formosae, ∴
Vivant et mulieres,
Tenerae, amabiles
∴ Bonae laboriosae! ∴

∴ Vivat et respublica
Et qui illam regit, ∴
Vivat nostra civitas,
Maecenatum caritas,
∴ Quae nos hic protegit! ∴

∴ Pereat tristitia,
Pereant osiores, ∴
Pereat diabolus,
Quivis antiburschius,
∴ Atque irrisores! ∴

Brāļi, šodien priecāj'ties!

Brāļi, šodien priecāj'ties,
Jaunība drīz beigsies!
Pēc, kad vecums piesteigsies,
Vai tad prieks vairs veiksies?
Dzīves stundas ātri skrien,
Kas ne tagad pušķus sien,
∴ Tam būs vaiņags vējā! ∴

Jaunība drīz aizsteidzas,
Tai ir vieglas kājas;
Bēdu dienas kavējas,
Gŗūti atstāt mājas.
Vai vēl kādreiz sanāksim,

Un kā šodien līgsmosim,
::: Kas mums to var galvot? :::

Sakiet, kur palikuši
Tie, kas nesen gadiem,
Kā mēs jauni mudīgi,
Priecājās ar radiem?
Smiltis viņu miesas sedz,
Cita pasaule tos redz,
::: Kur tie aizgājuši. :::

Kas pēc tēviem meklētu,
Kapsētai lai prasa!
Tur tas dzirdēs mācību,
Ko uz krustiem raksta:
Esiet līgsmi jaunībā!
Iekam beidzas dziesmiņa,
::: Bēru pulkstens zvana. :::

G. Stenders

Ak, vecā buršu greznība

Ak, vecā buršu greznība,
Kur aizsteidzies tik drīzi?
Jau pagājusi jaunība
Tik ātri un tik īsi.
Par velti apkārt lūkojos,
Par pagājušo atminos.

O jerum, jerum, jerum,

O quae mutatio rerum.

Jau putekļi klāj deķeli,

Un vakaros viss klusu.

Jau rūsa apklāj rapieri —

Drīz jāiet būs uz dusu.

Un komeršdziesmas jautrajās

Uz visiem laikiem zudušas.

O jerum, jerum, jerum,

O quae mutatio rerum.

Bet vienu sirds vēl cieņā tur,

Līdz kamēr beigs tā pukstēt:

Tas goda prāts ir itvisur,

Par mūsu garu valda.

Tik čaumala vien zudusi,

Vēl palicis mums kodols cēls —

Lai cieši kopā turam,

Lai cieši kopā turam.

Students apkārt ceļojot . . .

Students apkārt ceļojot, jucheidi, jucheida

Prot bez bēdām uzdzīvot, jucheidi, heida.

Visus šķēršļus pārvar tas,

Tie priekš viņa — itnekas!

:-; Jucheidi, heidi, heida,

Jucheidi, jucheida :-:
Fol-ri, fol-ra, fol-ral-lal-lal-lal-la.

:-: Jucheidi, heidi, heida,
Jucheidi, jucheida. :-:

Ja nav naudas studentam, jucheidi,
jucheida,
Tömēr slikti neiet tam, jucheidi, heida.

Atgadas arvien kāds vīrs,
Kas to ielūdz brokastīs.

:-: Jucheidi, heidi, heida,
Jucheidi, jucheida :-:

Fol-ri, fol-ra, fol-ral-lal-lal-lal-la,

:-: Jucheidi, heidi, heida,
Jucheidi, heida. :-:

Kad tas krogū ierodas, jucheidi, jucheida,
Alutiņu sadzežas, jucheidi, heida.

Mil to visas meitenes,
Jo viņš (korp. krāsas) nes.

:-: Jucheidi, heidi, heida,
Jucheidi, jucheida. :-:

Fol-ri, fol-ra, fol-ral-lal-lal-lal-la.

:-: Jucheidi, heidi, heida,
Jucheidi, jucheida. :-:

Desa, brūnais alutiņš, jucheidi, jucheida,
Pilnām krūtīm meiteniņš, jucheidi,
heida.

Šņabulis un vēl kautkas . . .
Sasper jods, cik gards viss tas!
∴ Jucheidi, heidi, heida,
Jucheidi, jucheida. ∴
Fol-ri, fol-ra, fol-ral-lal-lal-la.
∴ Jucheidi, heidi, heida,
Jucheidi, jucheida. ∴

Strauji, kā viļņi

Strauji, kā viļņi
Rit mūsu mūža dienas.
Jo diena, jo tuvāk
Uz kapu ved mūs' ceļš.

∴ Jel pielej, jel pildi,
Draugs, smagajo kausu,
Tik liktenim zinams,
Kas nākotnē būs. ∴

Tu mirsi, tev' apraks,
Lai kāda tava dzīve.
Ne celties, ne dzīrot
Ar draugiem tev būs lemts.

∴ Jel pielej, jel pildi,
Draugs, smagajo kausu,

Tik liktenim zinams,
Kas nākotnē būs. :-:

Šodien starp draugiem,
Bet rītu jau starp skauģiem ;
Šodien starp dziviem,
Bet rītu jau starp trūdiem.

:-: Jel pielej, jel pildi,
Draugs, smagajo kausu,
Tik liktenim zinams,
Kas nākotnē būs. :-:

Tā zāle, kas pļauta,
Ne mūžam vairs nezaļos ;
Tas cilvēks, kas miris,
Ne mūžam vairs necelsies.

:-: Jel pielej, jel pildi,
Draugs, smagajo kausu,
Tik liktenim zinams,
Kas nākotnē būs. :-:

Nav tas skumjais rudens lietutiņš

Nav tas skumjais rudens lietutiņš,
Kas pa miglu klusi līst,
Rūgtas asaras raud bāleliņš,
Skumjās tas pie mīlās klīst.

Diezgan, draugs, neskumsti,
Sirdēstus aizmirsti —
Dzer, lai skumjas zūd!
Dzer, dzer, lai skumjas zūd!

Miļie draugi, kā lai neraudu,
Ļauna čūska sirdi dzeļ;
Caurām dienām miera nebaudu,
Arī naktīs skumjas sveļ.

Diezgan, draugs, neskumsti
u. t. t.

Tās nav skumjas, draugi, draudzenes,
Kas man sirdi zagušās;
Senie prieki manu sirdi nes
Sapņu tālēs zudušās...

Diezgan, draugs, neskumsti
u. t. t.

Mūža ziedons tik īss

Mūža ziedons tik īss,
Žēl, ja rūpēs tas zūd.
Spēks kad zūdīs mums viss,
Steigsim laimi sev gūt.

∴ Brāļi, mums pieder prieks,
Kas to jaunībai liegs.

Mūsu dziesmas lai trīc,
Kamēr atausīs rīts. ∴∴

Daiļas tautietes dzied
Tur, kur puķītes zied.
Tur mēs vēlamies būt,
Krāšņas rozes sev plūkt.

∴∴ Brāļi, mums pieder prieks,
Kas to jaunībai liegs.
Mūsu dziesmas lai trīc,
Kamēr atausīs rīts. ∴∴

Nakti gulēt kas ies —
Prātā nenāk mums miegs.
Miega pūžņam kā lāsts
Vienmēr saīdzis prāts.

∴∴ Brāļi, mums pieder prieks,
Kas to jaunībai liegs.
Mūsu dziesmas lai trīc,
Kamēr atausīs rīts. ∴∴

Jautrs caur miestīņu gars,
Un ar' darbā mums spars.
Kam vairs negaršo tas,
Tam ar' nelīdz nekas.

∴∴ Brāļi, mums pieder prieks,
Kas to jaunībai liegs.

Mūsu dziesmas lai trīc,
Kamēr atausīs rīts. ∴

Visiem uzsaucam „sveiks!“
Staltus mērķus kas teiks,
Dzīvē sasniegt ko būs,
Kam vien drosmes netrūks.

∴ Brāļi, mums pieder prieks,
Kas to jaunībai liegs.
Mūsu dziesmas lai trīc,
Kamēr atausīs rīts. ∴

Liec, lai glāze staigā!

Baudi zaļo jaunību,
Nebēdā par nedienu
Dzīves rītā svaigā!

Kamēr brīva, strauja sirds,
Dzīves priekā acis mirdz,
∴ Liec, lai glāze staigā! ∴

Līgaviņas izskatā
Nāk, un tevi bildina
Pati mūza maigā.

Agrā laimē vaigi tvīkst,
Sirds vēl ticēt, cerēt drīkst.
∴ Liec, lai glāze staigā! ∴

Jaunība tik reizi zied —
Pasmaida un projām iet —
Neatnāks vairs maigā.

Un, kas zin, tai šķiroties
Prieki, laime līdzī ies.

::: Liec, lai glāze staigā! :::

Kad no draugiem jāšķiras,
Rokas sniedzot asaras
Pamirdz skumjā vaigā.

Dod, kas nākas skumjībai,
Bet par prieku jaunība

::: Liec, lai glāze staigā! :::

Kad tev matus cirtainos
Dzīves vakars sudrabos,
Pienāks krēsla baigā.

Meklēt ies vēl atmiņas
Tālu tālās jaunības ...

::: Liec, lai glāze staigā!

Esmu apkārtstaigulis

Esmu apkārtstaigulis,

Raizes, rūpes nīstu.

Šodien mītu tēvijā,

Rītu tālāk klīstu.

Esmu pirmais bruņenieks:

Nepazīstu briesmas,
Mani zirgi — zābaki,
Manas bruņas — dziesmas.
Vieglis prāts un jautra sirds,
Beigts ir beigts un šķirts ir šķirts.
Aiziet!

Tikko nāku pilsētā,
Pirmā krogā eju!
Viesnīcnieka meiča smīn,
Pietvīkušu seju.
Kaktā smaida muzikants,
Uzrauj valsī retu,
Un es viņa cepurē,
Pēd'jo grasi metu,
Vieglis prāts un jautra sirds,
Beigts ir beigts un šķirts ir šķirts.
Aiziet!

Aši, aši, krogus pap',
Mucu steķos kraujat!
Knaši, knaši, krogus māt',
Tauku zosi kaujat!
Ja ko maksāt nespētu,
Otreiz samaksātu;
Nemat kritu, pierakstāt,
Domājiet vēl klātu:
Vieglis prāts un jautra sirds,

Beigts ir beigts un šķirts ir šķirts.
Aiziet!

Ļauji, meitiņ', actiņām
Ātkal priekā zvilot!
Zini: apkārtstaigulis
Nedrīkst ilgi mīlot;
Viņa mīlestību var
Klaidēt citi vēji . . .
Neizraudi actiņas,
Maz tu pazaudēji.
Vieglis prāts un jautra sirds,
Beigts ir beigts un šķirts ir šķirts.
Aiziet!

Ja reiz astes zvaigzne nāk,
Zemi postīt ēdas,
Varat brēkt un vaimanāt,
Manīm maz tur bēdas!
Ja jau lielais ugunsgrēks
Kalnus, mežus rītu,
Zustu arī viesnīcas
Līdz ar sienām, krītu.
Vieglis prāts un jautra sirds,
Beigts ir beigts un šķirts ir šķirts.
Aiziet!

Pec R. Blūmenbacha
Zvārguļu Eduards

Pikols

Un kad tas vecais, bargais Pikols
Ar tevi rēķinus noslēdza,
Un savās svētās bargās dusmās
Tev pilnu kausu iekāra (pasniedza).

(Solo) Šo dzeņu es kā ceļa kāju,
Un dodos prom uz mūža mājū.

(Koris) :- Uz mūža māj', uz mūža māj',
_____ uz mūža māj'. :-

Krambambuli . . .

„Krambambuli“, — tā sauc to vārdu
To negodīgo brandvīnu,
Ko dažs kā zāli lieto gārdu,
Un dūšu stiprina.
Un to sauc Žūpu Bērtuli,
Kas lieto to krambambuli,
Krambimbambambuli, krambambuli.

Kad vēders sāp, un dūša „švaka“,
Un ēdiens negrib garšot vairs.
Kad nemiers mājās, sieva traka,
Un kāšus krūtīs brāc,
Tad tādi Žūpu Bērtuļi,
Tie lieto to krambambuli,
Krambimbambambuli, krambambuli.

Brāļi, vai vēl jauni mēs . . .

Brāļi, vai vēl jauni mēs,
Jeb vai tiešām veci?
Vai vēl jaunums no mums dveš?
Vai vēl brīvi pleci?
Jeb vai smagu nastu kļauj
Vecums mums uz pleciem?
∴ Tiešām veci tādi nav,
Būs tie paši vecie. ∴

Daža galva sirmot sāk,
Daži skati drūmi,
Bet kad jautrib's stunda nāk,
Raizes irst kā dūmi;
Skumjas tad lai piķis rauj,
Mūsējie tās necieš.
∴ Tiešām veci tādi nav,
Būs tie paši vecie. ∴

Kas pie galda šeit mūs redz
Visus līgsmus barā,
Jaunīb's sārtums vaigus sedz,
Acis spulgo sparā —
Tas teiks droši: tie nu gan
Nav vis vecu vecie.
∴ Tiešām veci tādi nav,
Būs tie paši vecie.

Plūsti pie mums, dziesmu strauts,
Kā līdz šim ikdienas.
Skumjas, raizes projām trauc,
Kaut tev līdz arvienu,
Nāves balss kad atskanēs,
Droši pretīm steigsim —
::: Vai tad veci būsim mēs,
Mēs, kā vecie beigsim. :::

Šis alutiņš, kas mūsu pašu
Šis alutiņš, kas mūsu pašu,
Ko brūvējuši Latvijā.
Tamdēļ, ja naudas nav ne graša,
Mēs varam dzert uz rēķina;
Jo apiņi aug griezdamies,
Un mieži veldē spiezdami,
Krambambambambuli . . .
Krambambuli.

Visvarenais, kas miežus audzē,
Tas žēlīgs tēvs, kas debesīs,
Par to tev pateiks tava draudze,
Uz vaiga kritot grāvmalā.
Visvarenais, ja iespēji,
Tad gāz no gaisa brandvīnu,
Krambambambambuli . . .
Krambambuli.

Par to tev celsim slavas torņus
No pudeļēm, un brūvēsim.
No tējnicām mēs krogus celsim
Un arī labas viesnīcas.

Un tevi, saldaīs alutiņ,
Mēs milēsīm kā meitiņu,
Krāmbāmbāmbāmbuli,
Krāmbāmbuli!

Brālīt, iedzer vēl reiz

Brālīt, iedzer vēl reiz,
Vēl jaunības laiks,
Gan reizi vecumdienās
Tu gavēt varēsi;
::: Jo viss šis gaišais alus,
Tas ir priekš katra jauna,
Nepaliec jel kaunā —
Tev šodien jāiedzer! :::

Brālīt, pauko vēl reiz,
Vēl jaunības laiks.
Gan reizi vecumdienās
Tu rētas skaitīsi;
::: Jo cirtieni jo asi,
Tie ir priekš katra jauna,

Nepaliec jel kaunā —
Tev šodien jāpauko! :-:

Brālit, mīlē vēl reiz,
Vēl jaunības laiks,
Gan reizi vecumdienās
Tev skuķes skūpstus liegs;
:-: Jo visas dāiļās skuķes,
Tās ir priekš katra jauna,
Nepaliec jel kaunā, —
Tev šodien jāmīlē! :-:

Bralit, pumpē vēl reiz,
Vēl jaunības laiks,
Gan reizi vecumdienās
Tev kredītu noliegs;
:-: Jo visa veču nauda,
Tā ir priekš katra jauna,
Nepaliec jel kaunā, —
Tev šodien jāpumpē! :-:

Brālit, pumpē, mīlē, dzer,
Vēl jaunības laiks,
Gan reizi vecumdienās
Tev viss tas apriebsies;
:-: Jo alus, skuķes, nauda,
Tie ir priekš katra jauna,
Nepaliec jel kaunā —
Tev šodien jādzīvo! :-:

Vai gudrās dabas mājiens . . .

Vai gudrās dabas mājiens
Man laiku rāda tā,
Ka vakarā mans gājiens
Pie alus pagrabā?
Kad tur ielīgsmis kannu
Jau daudzreiz tukšojis —
::: No tukšas mucas manu,
Cik pulkstens nositis. :::

Kad es uz māju ceļā
Un dziedu dziesmiņu,
Tad zinu naktī vēlā,
Kas ir par stundiņu.
No saviem soļiem zinu —
Dažs taisnis, krustiskis,
::: No savas dziesmas zinu,
Cik pulktens nositis. :::

Kad mājiņu es redzu,
Kur sapņo miļākā,
Tad skandināt tai mēdzu
Es skaļi dziesmiņu.
Un kad tai istabiņā
Vēl atspīd ugunis,
::: Tad teic man, līgaviņa,
Cik pulkstens nositis. :::

Es dziļi glāzē ieskatījos

Es dziļi glāzē ieskatījos,
Kas putoja no pilnības.
Iekš alus putām ieraudzīju,
Cik labs ir manai mutei tas.

Tur dziļi glāzē atspīdēja
Mans laimes un mans prieka brīd's.
Tas jaunu dzīvīb' iedot spēja,
Un jaunas pagiras ar' līdz.

Bet tagad man ir skumjas acis,
Ne graša nav vairs maciņā,
Tādēļ es alu būtu racis
It dziļi jūras dibenā.

Lai sirds tās sāpes neredzētu,
Ka alu citi līgsmi dzer,
Bet mani līdzī neapraktu,
Varbūt, ka tas vēl kādreiz der.

Iedzer, brālīt!

Iedzer, brālīt! ātrām kājām
Mūža dienas projām skrien,
:: Nāve sauc uz mūža mājām,
Iedzer, kamēr kapā lien! ::

Iedzer, brālīt! laiki grūti,
Dzīves ērkšķi nikni dur:
:: Iedzer! mazāk sāpes jūti —
Jaunu dzīvi alus buŗ. ::

Iedzer, brālīt! nodzer prātu,
Prāts tik bēdu kaudzes ceļ.
:: Muļķis tikai domas krātu,
Gudrais ellē viņas veļ. ::

Ed. Veidenbaums

Ja es reiz būtu vecais Dievs

Ja es reiz būtu vecais Dievs,
Lūk, pirms ko darītu:
Caur savu spēku it paties',
Es mucu radītu.
Jā, mucu pasaul's lielumā,
Lai jūra ietilptu
:: Tur vīna visulabākā,
Līdz pilna nebūtu ::

Ja es reiz būtu vecais Dievs,
Lūk, vēl ko darītu:
Caur savu spēku it paties',
Es glāzi radītu.
Jā, glāzi mēness augstumā,
Kā zemes caurmērā,

∴ Lai prieks būt' iedzert līgsmībā
No kausa varenā. ∴

Ja es reiz būtu vecais Dievs,
Vēl ko es darītu:

Es šādu glāzi it paties',
Ik stundu iemestu.

Ak, kāda bauda būtu tā
Sūkt saldo šķidrumu

∴ Iz mana kausa varenā,
Un just tā maigumu! ∴

Bet ja ar laiku mucu es
Tik sausu izdzertu,

Ka tur nevienas pilītes
Vairs iekšā nebūtu,

Tad ceļos žigli nomestos,
Un lūgtu Dievu tā:

∴ Ak, Kungs! Es vēl reiz vēlētos
Šo spēku radībā! ∴

Iemet, papiņ.

Iemet, papiņ! vairs tik jauni
Kopā mēs jau netiksim;
Mūsu laiki sūri, ļauni —
Nākotnei mēs uzdzersim.

Iemet, papiņ! tā pa godam!
Grēku dēļ lai saplokam?
Īstu vērtību tik dodam
Prāta gara aplokam.

Iemet, papiņ! kādēļ liekam
Glāzēm ilgi sveicināt?
Gan jau laikus gudri tiekam,
Kad nāks nāve aicināt.

Iemet, papiņ! meitas tievas
Lai zied ziedu pilnībā,
Un kad viņas reiz kļūst sievas, —
Tikumībā, auglībā.

Iemet, papiņ! draugu rokas
Lai šīs glāzes skandina;
Ka mums abiem labi sokas,
Muciņ' tukšā liecina.

Raug, draugi, kā šī kanna mirdz
Raug, draugi, kā šī kanna mirdz,
Kā puto alutiņš, ollera:
Dievs zin, cik ilgi līgsmo sirds,
Lai baudam drīz.

Kas sirdi gaiši ielīgsmo,
Un laimi piešķirt spēj, ollera,

Draugs, līgaviņai glāzi šo,
Lai dzeņam mēs.

Un kuplai zelta brīvībai,
Un krietnam tautiešam, ollera,
Šo pilno glāzi tēvijai
Lai ziedojam!

Alus un mīlestība

Šie abi ir labi, to zinu:
Salds alus un mīlestība.
Ja mīlīb man jāatstāj būtu,
Tad ķertos pie alutiņa.

Maz gadus šos priekus mēs baudam,
Kad sirsniņa mīlībā degs,
Bet Trimpus mums uztic līdz kapam,
Un alus ne mūžam nav vecs.

Kas mīlestīb's pirtī sapēries,
Tam glābiņš vairs nava nekāds,
Bet ja kas alu sadzēries,
Ar siļķi top izdziedināts.

Ja divpadsmit skuķes man' atstāj,
Tad mirt man prātā nenāk,
Bet ja man reiz alus negaršos,
Tad zinu, ka nāve man klāt.

Vakarā ap šādu laiku . . .

Vakarā ap šādu laiku
Notikās man briesmu lietas —
Pati nāve pie man' nāca,
Un ar mani runāt sāca:

„Nu tu esi diezgan dzīvoj's,
Alu dzēris, meitas miļoj's —
Atstāji šo pasauli,
Nāc man līdz uz mūžību.“

— „Miļā nāvīt, vai tu dzirdi,
Nešķel pušu manu sirdi,
Nem šo alus glāzīti,
Ļauj man dzīvot mūžīgi.“

Nāve ātri kausu tvēra,
Un pie lūpām sausu dzēra,
Tad uz sola apsēdās,
Un it greizi noskatās.

„Nu tu vari atkal dzīvot,
Alu dzert un meitas miļot.
Par šo alus glāzīti
Vari dzīvot mūžīgi.“

Vakar, vai tas ticams, brāļi?

Vakar, vai tas ticams, brāļi?
Manim vienam alu dzeņot,

Klausaties, kā izbijos —
Es ar nāvi satikos! Follerā!

Izkapti tā vicināja,
Mani līdzī aicināja:
„Klaus', tu diezgan žūpojis,
Un daudz meiču pievilis! Follerā!

— „Mīļā nāvīt, klaus, ko teikšu,
Vai tu grib', lai dzīvot beidzu?
Še, lūk, alus, iebaudi,
Mani dzīvu atstāji! Follerā!

Smiedamās tā tvēra kausu,
Smiedamās to dzēra sausu,
Mēru laimē iztukšo,
Smaidīdama noliek to. Follerā!

Domāju, ka esmu glābies,
Bet no jauna sāk šī draudēt:
„Nerrs, par alus pilienu
Vai lai tevi saudzēju!“ Follerā!

„Mīļā nāvīt, klaus', ko teikšu:
Drīz par ārstu studēt beigšu,
Tad es tevīm apsolu
Pusi savu slimnieku! Follerā!

„Ja tas tā, tad vari dzīvot,
Centies tikai nāvi mīlot!

Par šo alus glāzīti
Vari dzīvot mūžīgi!“ Follerā!

— „Mīlā nāve, vēsts šī tava
Jaunu dzīvību man dāvā!
Alus kausus pildītos
Tukšosim uz brālību!“ Follerā!

Tā tad dzīvošu es mūžam,
Un pie Trimpus mucām zvēru:
Alus kausus tukšošu,
Zeltenītes bučošu. Follerā!

Jonass

Pie Melnās Valzivs Askalos
Trīs dienas plītē kāds,
Līdz tas pie marmorgalda guļ
Tik stīvs, kā slotas kāts.

Pie Melnās Valzivs Askalos
Teic saimnieks: „Pagaidat!
Tas vairāk baktru šņaba dzer,
Nekā spēj samaksāt.“

Pie Melnās Valzivs Askalos
Tiek vests no ķelneriem
Ķīlrakstā žūpam rēķinums,
Uz sešiem akmeņiem.

Pie Melnās Valzivs Askalos
Stāv viesis izmisis :
Pie „Zelta Auna“ Ninivē
Tas naudu apdzēris !

Pie Melnās Valzivs Askalos
Ap piekto pusstundu
Sviež nubijiešu sētas puis's
Pa durvīm dzērāju.

Pie Melnās Valzivs Askalos
Nav cieņā pravieši,
Tur tēriņš katram jāmaksā,
Kas dzēris glāzīti.

Pie Melnās Valzivs Askalos
Ap stundu devītu
Jau nubijiešu sētas puis's
Laiž iekšā dzērāju.

Pie Melnās Valzivs Askalos
No rītiem malciņš der,
Un tāpēc allaž pagiras
Par jaunu jāpārdzer !

Šeffels

Kad Noass šķirstu atstāja
Kad Noass šķirstu atstāja,
Tas Kungs pie viņa piestāja,

Tam Noas' upurs patika,
Un tamdēļ viņš tam sacīja:
„Tu dievabijīgs vīrs, paties',
Sev žēlastību izlūdzies.“

— „Ak, mīlais Kungs“, tā Noass teic,
„Man nupat ūdens garšot beidz:
Jo ūdenī ir slikuši
Kā lopi, tā ar' cilvēki.
No ūdensplūdiem glābtam man,
Dod citu dzērien' arīdzan.“

Tad viņa koku radīja
Tas Kungs, un pie tam sacīja:
„Šo koku kop', kā pienākas,
Tas dos tev ogas garšīgas,
Un viņa sula — dzēriens labs“, —
Kas priecīgāks, kā Noass taps!?

Viņš siev' un bērnus sasauca
Un viņa dārzu stādīja.
Kā redzams, Noass prātīgs bij,
Jo dārzam zemes netaupīj'.
Pēc pagrabus tas mūrēja,
Un mucās viņu pildīja.

Pēc tam, tad Noass sāka dzert,
Un mucām spundes ārā spert;
Pēc mucas mucu tukšoja
Par godu Dievam viņš. Un tā

Pēc plūdiem cēlās sveiks ikrīt'
Vēl gadus trīssimtspecdesmit.

Te redz nu, kas grib prātīgs būt,
Ka vīns tam nekait itnebūt,
Un ka pret vīnu ūdenis
Priekš kristīgā nav dzēriens vis:
Jo ūdenī ir slīkuši
Kā lopi, tā ar' cilvēki.

Buenos-Aires jūrmalā

Buenos-Aires jūrmalā,
Kur niknas vētras kļāc,
Tur pāris jūdzes tālumā
Stalts kuģis jūrā brauc.

::: Vi-folera, vi-follera, vi-foleralala ! :::

Vēl viss it gaiši izskatās,
Raibs karogs plivinas,
Un vējā būras brasētās
It balti viļņojas.

::: Vi-follera, vi-follerā, vifolleralala ! :::

Šis kuģis nosaukts vārdā „Toms“,
Ir būvēts Anglijā,
Tam lādēts iekšā bagāts loms,

Tas brauc uz Afriku,
::: Vi-folera, vi-folera, vi-foleralala! :::

Šo kuģi sagaid' onkuls Toms
Uz krasta Afrikā,
Kam iraid nolemts bagāts loms
Priekš kaļa briesmīgā.

::: Vi-folera, vi-folera, vi-foleralala! :::

Pie ugunszemes Folklandes
Tas kuģis bojā iet,
Un bojā ejot komanda
No visas krūts vēl dzied:

::: Vi-folera, vi-folera, vi-foleralala! :::

No šitā jums būs mācīties,
Cik grūt' pa jūru braukt;
Un tos, kas nāvē dziedot iet,
Par varoņiem būs saukt.

::: Vi-folera, vi-folera, vi-foleralala! :::

Pie Stūra-Stepa

Pie Stūra-Stepa, tai mājvietā,
Kāds vīrs trīs dienas mīt,
::: Līdz kamēr stīvs, kā slotas kāts,
Zem galda smagi krīt. :::

Pie Stūra-Stepa, tai mājvietā,
Teic saimnieks: „Dievs! nu gan,

∴ Tas monopolu piesūcies
Ķa nespēj maksāt man. ∴

Pie Stūra-Stepa, tai mājvietā,
Skrej pūlis sulaiņu,
∴ Ar vistas kāju rakstītu
Sniedz viesiem rēķinu. ∴

Pie Stūra-Stepa, tai mājvietā,
Teic viesis: „Manu dien’,
∴ Man visa nauda izgāja
Pa „Libeku“, nudien“. ∴

Pie Stūra-Stepa, tai mājvietā
Jau pulkstens nosit trīs,
∴ Un izsviež sētnieks Krauklenieks
Pa durvīm viesi drīz. ∴

Pie Stūra-Stepa, tai mājvietā
Nav vietas pļunduram.
∴ Kas grib tur zaļi uzdzīvot,
Lai maksā saimniekam. ∴

Pie Stūra-Stepa, tai mājvietā
No rīta malciņš der,
∴ Un tamdēļ allaž pagiras
No rīta jāpārder. ∴

N. N gāja uz krodziņu

N. N. gāja uz krodziņ', tā ir,
Likumiņus mētādams, tā ir, tā ir, tā ir.

Vecais tēvs tam pakaļ gāj', tā ir,
Adas bikses braucīdams, tā ir, tā ir, tā ir.

Pats es gāju uz krodziņu, tā ir,
Sievu slēdzu tīnītē, tā ir, tā ir, tā ir.

Ne pie kroga nepiegāj', tā ir,
Siev' ar tīni pakaļ tek, tā ir, tā ir, tā ir.

Pats es dzēru puskortel', tā ir,
Sievai dev' par trīskapeik', tā ir, tā ir, tā ir.

Ar āzīti arti gāj', tā ir,
Celmotāi līdumā, tā ir, tā ir, tā ir.

Āzīts vilka atspēries, tā ir,
Es turēju izstiepies, tā ir, tā ir, tā ir.

Aiz tiem purviem . . .

∴ Aiz tiem purviem, aiz tiem mežiem,
Tur ir ogu diezgan. ∴

∴ Meitas, ogas lasīdamas,
Ziedus norāvušas. ∴

- ∴ Ziedus, ziedus norāvušas,
Cepurītes pušķo. ∴
- ∴ Skaistas, skaistas tās meitiņas,
Kas tās ogas lasa. ∴
- ∴ Sit pie loga, sit pie durvīm:
„Meitiņ, laid man' iekšā“ ∴
- ∴ Ciemodamies, mielodamies,
Zēnu aizkavēja. ∴
- ∴ Zēns nu skriedams, cepur' ķerdams,
Sasit meitai spogul'. ∴
- ∴ No šī brīkšķa, no šī brīkšķa
Mamma uzmodāsi. ∴
- ∴ Mamma nu kā dulla rājās:
„Kam šī vaina pieder?“ ∴
- ∴ — Bez cepures stāv aiz durvīm,
Tam šī vaina pieder. ∴
-

Tur, augšā, uz bēniņiem

Tur, augšā, uz bēniņiem

Salmi stāv, salmi stāv,

Apakšā, gubenī — siens.

Tur, augšā, uz bēniņiem
Mēness spīd, mēness spīd,
Apakšā, gubenī — tumšs.

Tur, augšā, uz bēniņiem
Puiši guļ, puiši guļ,
Apakšā, gubenī — meit's.

No rīta iet saiminieks
Puišus celt, puišus celt, —
Augšā, uz bēniņiem — tukšs.

No rīta iet saiminiec'
Meitas celt, meitas celt,
Apakšā, gubenī — mudž.

Tak nevar jau vienumēr
Maizi ēst, maizi ēst,
Vajag' jau alu dzert ar'.

Tak nevar jau vienumēr
Alu dzert, alu dzert,
Vajag' jau iešņabot ar'.

Vai „lustīgam“ zēnam
Kad naudas trūkst, naudas trūkst,
Meitas tam aizdod arvien.

Balts zārks ar melnām pumpām
Klau, klau, cik sēri zvana!
Dievs zin, kas noticis?

To meitiņ' šodien glabā,
Ko rītu laulātu.

Balts zārks ar melnām pumpām,
Zeltitām kājiņām . . .

Seš' vīri zārku nesa
Un gauži raudāja.

Pats brūtgans zārku nesa
Un gauži raudāja.

To zārku ielaiž kapā
Un klāj ar velēnām.

Pats brūtgans iesprauž krustu
Un smagi nopūšas.

Balts zārks ar melnām pumpām
Un zelta kājiņam.

Reiz bija rozīte . . .

Reiz bija rozīte,
Pidirillā, pidirallā,
::: Kas skaisti ziedēja,
Pidiridiridirallā ::: !

Bet cits to nolauza,
Pidirillā, pidirallā,

∴ Pie krūts sev piesprauda,
Pidiridiridirallā! ∴

Reiz bija meitiņa,
Pidirillā, pidirallā,
∴ Ko karsti milēju,
Pidiridiridirallā! ∴

Bet cits to paņēma,
Pidirillā, pidirallā,
∴ Pie krūts sev piespieda,
Pidiridiridirallā! ∴

Skaugi man kapu rok,
Pidirillā, pidirallā,
∴ Es kapa nebīstos,
Pidiridiridirallallā! ∴

Es zārkā gulēdams,
Pidirillā, pidirallā,
∴ Spļauj' griestos svilpodams,
Pidiridiridirallallā! ∴

Uzmet garu!

Nu es zinu, ko vajaga
Jaunajāmi meitiņām —
Džimmi kurpes, zīda zeķes,
Daiļu puisī piedevām.

Kur palika tā meitiņa,
Dzelteniemi matiņiem?
Tā aiz kviešu stabiņiem,
Ar pušiem meņģējas.

Smuks puisītis iet pa ielu,
Aicin' mani līdzī nakt.
Māte ļāva līdz pusnakti,
Es paliku visu nakt'.

Miļā mammiņ, es tev saku,
Es bez puša nedzīvoš'.
Ņemšu puisi aiz matiem,
Vilkšu savā gultinā.

Sestdienā, kad pirti gāju,
Kreklu tīnu kamolā.
Garu, garu, uzmet garu,
Lai es labāk pērties varu!

Anniņ, padod ķipīti
Ar to silto ūdeni!
Garu, garu, uzmet garu,
Lai es labāk pērties varu!

Izsutis un izsilis,
Kā no jauna piedzimis.
Garu, garu, uzmet garu,
Lai es labāk pērties varu!

Ak, cik pirtī mīlīgs gars!
Miesu tīra slotas zars.
Garu, garu, uzmet garu,
Lai es labāk pērties varu!

Es esmu lustīgs dzīvotājs

Es esmu lustīgs dzīvotājs,
Kam parāds pakaļ sauc,
Es laimes ceļa brīvotājs,
Kas puķu ratos brauc.

Tamdēļ es lūdzu, atdodiet,
Kas tik un tā būs mans.
Ar mīlu mani pavadiet,
Lai sirdī skan kā zvans.

Man vēlāk milas nevaj'dzēs,
Kad vecums virsū liks,
Kad puķu rati netecēs,
Un diena nakī slīgs.

Tad mila tikai skumdinās,
Kas tagad beigta bij',
Un roka melnam krustam mās,
Ko brūklenāji vij.

Ja nebūtu mums dakteŗu . . .

Ja nebūtu mums dakteŗu,
Tad visi ļaudis slimotu,
Un miljoniem tad dzīvību
Braukt' nelaikā uz mūžību.
Tamdēļ lai, brāļi, katris zina,
Cik varena ir medicina !

Ja nebūtu mums juristu,
Tad netaisnība valdītu,
Un visā plašā pasaulē
Tik varmācības notīktu.
Tādēļ lai balsī spēcīgā
Saucam : „Vivat iustitia !“

Ja astronomu nebūtu, —
Kas zvaigžņu ceļus pētītu,
Tad būtu mums viens un tas pats —
Vai diena tagad ir, vai nakts . . .
Tamdēļ lai laimes uzsaucam
Mēs gudram zvaigžņu pētniekam !

Ja arķitektu nebūtu,
Kas tad mums mājas būvētu ?
Tad mēs kā zvēri dzīvotu
Un naktīs kokos gulētu.
Tādēļ par skaistām pilīm, ēkām
Lai godu dodam arķitektam !

Ja tautsaimnieku trūktu mums,
Tad valdītu istis sajukums.
Kas vadītu ar gudru prātu
Valsts saimniecības aparātu?
Tādēļ lai dzīvo trīskārt sveiks
Tās visugudrais tautsaimnieks!

Ja agronomu nebūtu,
Kas tad ar zemi notīktu?
Tā mūža mežiem apaugtu,
Jo itneviens to nekoptu.
Tādēļ par zaļām druvām, laukiem
Lai pateicamies agronomiem!

Ja ķimikļu mums nebūtu,
Kur tad mēs šņabi dabūtu?
Tad, varbūt, būtu jādzer mums
Kāds nāveszāļu maisījums,
Tādēļ lai ķimikļiem mēs rādam,
Ka viņus ļoti augstu stādam!

Ja teologu nebūtu,
Tad velns mūs visus parautu,
Jo neviens priecas mācību
Mums sirdi neiedēstītu.
Tādēļ lai Dievam varenam
Caur teologu kalpojam!

Liellais ekonomis

Es esmu lielais ekonomis,
Kas grib no manis mācīties,
Lai šurp pie manis atsteidzas
Un manus vārdus uzklausas.

Virš galvas man ir žokene,
Tā jaunu zēnu mīlule.
Tai augšā ieplīsums un caurs,
Tas der, lai skatās saulē paurš.

Pie žaķetes man rokas nav,
Bet tomēr glīti tā man stāv;
To valkāja mans vectētiņš,
Kāds vecs, vecs muižas kalējiņš.

Par vesti drusku sirds man pukst,
Jo viņai „pakaļdaļas“ trūkst; —
Kāds pāvests tādu uzvilka,
Kad bibelē viņš lasīja.

Ar' biksas man bij šnitīgas,
Bet tagad tās jau lupatas, —
Jo šito modi valkāja
Pats Bonopartus Francijā.

Man krekli bij pavisam trīs:
Viens gaŗš, bet otrs ļoti īss,
Tas trešais zudis jau labs brīd's,
To paņēmis kāds lupatžīds.

Es papirosus nepērku,
Pa ceļmalām tos salasu.
Tā dažreiz manīm vieglāk iet,
Ne katru reiz uz bodi skriet.

Es matus reti sukāju,
Jo man nemaz nav susekļa.
Lūk, tadēļ skuķes milē man
Un teic: cik skaistas sprogas tam!

Kad gals reiz būs man pienācis
Un dzīvot būs man apnīcis,
Kā varoni man kapā vels
Un lielu pieminekli cels.

Kad nāks' pie debess vārtiem es,
Tad būs man lielas ķibeles:
Jo Pēters manīm neticēs,
Ka esmu no šīs pasaules.

Bet kad viņš uzšķirs grāmatu,
Tad runās citu valodu:
Nāc iekšā, lielais ekonoms! —
— Ak vai, es, neticīgais Toms!

Bet tagad, biedri, zinat jūs,
Kas nākamībā derīgs būs.
Es saku, jums paties nav grūt'
Par lielu ekonomu būt.

Pie vīna, alus pudeles
Es dzeļot vienmēr uzsaucu :
Kā Rīgā, tā ar' Liepājā,
Lai dzīvo ekonomija ! —

Vienāds vecums daudzreiz līdz
Vienāds vecums daudzreiz līdz,
Mīlib's laikus sataisa.
Kad puikam pār' par sešpadsmīt
Un meitenam ap piecpadsmīt,
 Jau var tie milēt,
 Jau var tie jokot,
 Jau var tie dejot,
 Jau var tie icha, ai, icha, ha !

Trīsdesmit gadus kad tie nāk,
Sevim otru meklēt sāk.
Kūginieci iemanto,
Tai tie airi jāvada.
 Nu var tie milēt,
 Nu var tie jokot,
 Nu var tie zvejoť,
 Nu var tie icha, ai, icha, ha !

Piecdesmit gados kad tie nāk,
Sirmu kroni galvā liek.

Lai gan vecs un salic's liks,
Bet tomēr dzīvei vēl derīgs.

Vēl var tie milēt,
Vēl var tie jokot,
Vēl var tie deļot,
Vēl var tie icha, ai, icha, ha!

Deviņdesmit gados kad tie nāk,
Nu jau laiks būs projām iet,
Piekusuši gulēt iet,
Savas acis aizveļ ciet,

Bet, varbūt, tur augšā
Vēl varēs milēt,
Vēl varēs jokot,
Vēl varēs icha, ai, icha, ha!

Pāvests un sultans

Kas nekaiš dzīvot pāvestam
No grēcinieku nodevām,
Un vīnus dzert vislabākos —
Par pāvestu man patiktos!

Bet tomēr viņš ir nelaimīgs —
Tam skuķes mutes nedod vis,
Viņš viens pats savās cisās dus —
Par pāvestu maz prieka būs!

Daudz labāk klājās sultanam,
Jo liela māja pilna tam
Ar brīnumskaistām meitenēm,
Ak, Dievs, to godu manim lem.

Bet nabags vīrs ir sultans mans,
Tas dar', ko vēlē alkorans —
Pie lūpām viņu nepieliek —
Būt sultanam man nepietiek!

Pēc abu šķirtas laimības,
Man sirds ne brīža nenesās,
Bet pārmaiņus būt gribētos
Par pāvestu un sultanu.

Tad skuķe dod man bučiņu,
Jo tagad esmu sultans es.
Jūs, draugi, glāzes piepildat —
Kā pāvestu man' godinat!

Mēness spīd aiz kūts . . .

Mēness spīd pie kūts, — nāc pie manas krūts,
Mēness spīd aiz pirts, — nāc pie manas sirds.

Zilas tavas acis, sarkans deguntiņš,
Sārtas tavas lūpas, apaļš vēderiņš.

Mēness spīd aiz kūts, — nāc pie manas krūts,
Mēness spīd aiz pirts, — nāc pie manas sirds.

Nāc uz Vērmaņsilu, — tur tev' gaidīšu,
Un pie „divām lauvām“ tevi skūpstīšu.

Mēness spīd aiz kūts, — nāc pie manas krūts,
Mēness spīd aiz pirts, — nāc pie manas sirds.

Neej tu pie vīra — laimīg' nebūsi,
Bālēs tavi vaigi, rožu lūpiņas.

Mēness spīd aiz kūts, — nāc pie manas krūts,
Mēness spīd aiz pirts, — nāc pie manas sirds.

Būsi tu tā puķe, es tas ceļa vīrs,
Novītisi drīzi, un es aiziešu.

Puiši meitas apsūdzēja

Puiši meitas apsūdzēja
Superdentam Jelgavā,
Trallā, trallā, hopsasā,
Superdentam Jelgavā.

Tos aizdzina uz kuģiemi,
No kuģiemi uz Vāczemi,
Trallā, trallā u. t. t.

Tur tiem lika pupas malti,
Dzirnaviņas mugurā,
Trallā, trallā u. t. t.

Sāk šie kopā runāties,
Ko mēs, brāļi, darīsim,
Trallā, trallā u. t. t.

Iesim mēs uz dzimtenīti,
Kur mēs meitas sūdzējām,
Trallā, trallā u. t. t.

Pielūgsim tur tēvu, māti,
Meitas mīļi bučosim,
Trallā, trallā u. t. t.

Tā vēl līdz šo baltu dienu
Puišiem meitas jābučo,
Trallā, trallā, hopsasā,
Puišiem meitas jābučo.

Daugav's malā, stalts kā niedra

Daugav's malā, stalts kā niedra,
Pidriķis reiz stāvēja.

Pidriķ's milē Doroteju,
Doroteju skaistāko.

Svētdien's dienā, pulkstens vienā
Māras baznīc's zvani zvana.

Lēnām piebrauc puskariete,
Doroteja ārā kāpj.

Doroteja baltā kleitā
Altaŗpriekšā nostājas.

Pidriķ's, tērpies melnā frakā,
Dorotejai tuvojas.

„Doroteja, vai patiesi,
Tu man' mīlēt nevari?

Pidriķ', mīļais, jā, patiesi,
Tevi mīlēt nevaru!

Pēc šīs visas cermonijas
Dorotejai laimi vēl,

Pidriķ's sevīm krūtīs grūda
Dunci un revolveri.

Kaps to ņēma, kaps to rāva,
Tādēļ, ka tik ļauna bija tā.

Ilgi vēl pirms pastardienas
Pidriķ's lielā godā nāk.

Pidriķ's staigā baltās biksēs
Paradīzes dārziņā.

Engēliši kailiem stilbiem
Pidriķ' biksēs noskatās.

Likten, likten, bargais likten,
Ko tu esi padarij's?!

Kamdēļ nēmi skaisto puisi,
Kuŗu meitas milēja ?

Kad aiziesi uz Siguldu . . .

Kad aiziesi uz Siguldu,
Tad redzēsi tur Turaidu,

∴ Starp abām muižām Gauja tek,
Kas Siguldu no Krimuld's šķir. ∴

Tur augsti kalni paceļas,
Ir arī dziļas ielejas.

∴ Tur dārzniekam bij meitiņa,
Par visām meitām daiļākā. ∴

Tā Gutmaņ' alā dzīvoja,
Un rītos matus sukāja.

∴ Bet divi poļu zaldāti
Bij meitiņai kā uzburti. ∴

Tie alā lien, un lūrējas,
Kur jaunā meita sukājās —

∴ Tie netik vien kā lūrējas,
Bet arī meitai tuvojas. ∴

Bet meitiņ' mīl nevainību
Daudz vairāk, nekā dzīvību;
∴ Tā divi sev ap kaklu tin,
Un poļu kungus mānīt zin. ∴

„Ja divieli pārcirst varēsiet,
Tad mani pašu dabūsiet.

∴ Viens polis savu zobin' tver,
Un meitiņai pa kaklu zveļ. ∴

Tā krit kā zāle nopļauta,
Un ar to dziesma izbeigta;

∴ No alas iztek avotiņš —
Tas dārzniek' meitas asintiņš. ∴

Kur, Dieviņi, tu paliksi

Kur, Dieviņi,
Tu paliksi,
Kad mēs visi
Nomirsim?

Ne tev sieva,
Ne tev bērni,
Kas tev vecam
Maizi dos?

Tu staigāsi
Rāudādams
Pa to plašo
Pasauli.

Man bij maza grāmatiņa

Man bij maza grāmatiņa,
Dziesmu rotai līdzīga,
Šādām tādām dziesmiņām,
Viņa sērām pildīta.
Un ja vēlaties jūs dzirdēt,
Vienu no šīm dziesmiņām —
Tad es lūdzu tūdaļ spriežat,
Kas par daiļām, varenām.

Maziņš biju, neredzēju,
Žīdam bēdas Kuldīgā,
Meita gāja uz avotu,
Puiši jāja pieguļā!
Kur tu augi daiļa meita,
Liziņ, mana pirmā brūt' ?
Būs tev, mīļā, no man šķirties,
Viens, ak, viens, cik tas ir grūt' !

Kapsētā, tur kalna galā,
Visi mani radi raud:
Kaut man būtu tā naudiņa,
Kas guļ jūras dibenā.
Šādi kungi, tādi kungi,
Seglo savus kumeliņ's.
Seši mazi bundzinieki
Savai mīļai kroni vij.

Matīsiņam cūkas ganot,
Puisēns rozīt' redzēja.
Citiem ganiem mājās dzenot,
Jānīts stāvēj' kalniņā.
Labprāt es kā putniņš skrietu,
Gŗūti pūta līgaviņ'.
Kur lai atrod mīļu vietu,
Stāsti manim, Daugaviņ'.

Saulīt' tecēj' tecēdama,
Es uzkāpu kalniņā.
Lēni, lēni Dieviņš brauca
No kalniņa lejiņā.
Ej, saulīte, drīz pie Dieva,
Rozēm kaisu istabiņ'.
Dusi saldi miegā maigā,
Mana mīļā māmuļiņ'.

Sit, Jānīti, vaŗa bungas,
Vecais tēvs uz akas tup.
Kas tie tādi, kas dziedāja,
Aiz kalniņa dūmi kūp.
Nāciet ļaudis skatīties,
Kādi ērmi tīrumā:
Visiem vārti appuŗķoti,
Cekulota zīle dzied.

Vakarā, cik jauki, klusu,
Strauja, strauja upe tek.

Ligo, laiva, uz ūdeņa,
Upes vēsā ielejā.
Tur zirgi zviēda, velni brauca,
Div' dūjiņas gaisā skrēja.
Puiši meitas apsūdzēja,
Zili dūmi nokūpēj'.

No paša Dieva ligsmība mums dota
No paša Dieva ligsmība mums dota
Un prieki mūsu jaunībai,
Un ligsmība ir mūsu augstā rota,
Par spīti niknai skaudībai.

[: Priecīgi dzerot lai uzdziedam ;
Kannas, ja tukšas, lai piepildam :]

Kamēr mums jaunībā ir spirtī kauli,
Mums arī netrūkst ligsmības.
Kad vakars nāk, tad mums ar mīļu sauli
Ar aizies prieku dieniņas.

Priecīgi dzerot u. t. t.

Tās dzīves puķu mēness vienreiz smejās,
Lai sveiki to nodzīvojam ;
Un kad būs jādodās uz nāves lejas,
Lai droši Tēvam pieejam.

Priecīgi dzerot u. t. t.

Dzer, brālīt, dzer uz līgaviņas laimi,
Kas mīlībā tev uzsmejās!
Lai viņas godam skaņi dziedādami,
Mums visiēm sirdis priecājās.

Priecīgi dzeļot u. t. t.

Ja kādu brāli vest uz kapu klusu
Paticis nāves eņģeļam,
Tad kapā vēlejam tam saldu dusu,
To raudādami pavadam.

[: Bēdīgi viņu mēs apraudam
Un saldu dusu tam vēlējam :].

Cauniša un Stendera

Ta iedzeršana laba lieta

Ta smēķēšana laba lieta,
Bez dūmiņa nav dzīvošan'.

Bet naudiņa, lūk, slikta lieta,
:: Kad makā nav, kur to lai ņem? ::

Tad labāki es nesmēķēšu,
Bez dūmiņa es iztikšu;
Lai Pērkons sasper tabakmaku,
:: Un pīpe sašķīst gabalos! ::

Ta iedzeršana laba lieta —
Bez bairiša nav dzīvošan',

Bet alus muca — slikta lieta,
::: Kad tukša tā, kur to lai liek?

Tad labāki es nemetišu,
Bez bairīša es iztikšu.
Lai Pērkons saspeļ oiconom'ū,
::: Un muca sašķīst gabalos! :::

Ta precēšanās laba lieta,
Bez sieviņas nav dzīvošan',
Bet sievas māte — slikta lieta,
::: Kad pūrā tā, kur to lai liek? :::

Tad labāki es neprecēšos —
Bez sieviņas es iztikšu,
Lai Pērkons saspeļ sievas māti,
::: Un pūrs lai sašķīst gabalos! :::

Ar Dievu, nu mums jāšķiras
Ar Dievu! nu mums jāšķiras,
Sniedz vēlreiz kausu pildītu,
Lai skumjas tani slicīnu.
Ar Diev'! Ar Diev'!
Bez naida lai cits citu pieminam.
Ar Diev'! Ar Diev'!
::: Lidz kapam ilgas klīst,
Sirds mieru nepazīst,
Ar Diev'! Ar Diev'! :::

Ar Dievu! nu mums jāšķiras,
Gaŗš ceļš vai īsa taciņa,
Lai katram viegli minama,
Ar Diev'! Ar Diev'!
Bez naida lai cits citu pieminam.
Ar Diev'! Ar Diev'!
:: Līdz kapam ilgas klīst,
Sirds mieru nepazīst,
Ar Diev'! Ar Diev'! ::

Ar Dievu! nu mums jāšķiras.
Dievs zin, kur ceļš mums izbeigsies,
Nav zvaigznēs teikts, kur tiksīmies.
Ar Diev'! Ar Diev'!
Bez naida lai cits citu pieminam.
Ar Diev'! Ar Diev'!
:: Līdz kapam ilgas klīst,
Sirds mieru nepazīst,
Ar Diev'! Ar Diev'! ::

Karaviru dziesmas

Pie tēvu zemes dārgās

Pie tēvu zemes dārgās ķeries klāt!
To turi ciet ar visu savu sirdi!
Tev' šeitān stipras saknes droši tur',
Kā niedra būsī svešā malā tur,
Ko mazais vējiņš iespēj samaitāt.
Pie tēvu zemes dārgās ķeries klāt!

Pie tēvu zemes kalniem, lejām, mežiem,
Pie klusā strauta bērzu birstaliņā,
Lai tavas mūža ilgas klātu sien,
Lai tavas domas turpu, turp aizvien,
Kur pirmreiz saule tevi skūpstija
Un dzīves ciņās stipru audzēja.

Pie senā bērna šūpuliša klusi,
Pie sirmās mātes, vientuļa kas raud,
Lai tavi sapņi turpu naktī steidz,
Sirds, kuŗa mīlēt, gaidīt nenobeidz,
Tik turpu, turp lai nesās sirds un prāts!
Pie tēvu zemes dārgās ķeries klāt!

Pēc Šillera — Auseklis

Imanta

Imanta nevaids miris;
Viņš tikai apburts kius'

No darbošanās rimis,
Zem Zilā kalna dus.

Tam zelta pilī snaužot,
Ta zobens nesarūs,
Kas, dzelzu bruņas laužot,
Kā liesma kļuvis būs.

Par simtiem gadiem reizi
Mazs rūķīts augšā nāk
Un apskatās, vai migla
Ap kalnu nozust sāk.

Kamēr vēl zilo miglu
Ap zilo kalnu redz,
Tik ilgi tūkstoš gadus
Vēl zeme viņu sedz.

Bet reizi pārkoņdēli
Tāi kalnā lodes spers;
Tad bēdzīs visi jodi,
Pēc zobena tas ķers.

Un saules meitas nācīs
Un miglu projām trauks;
Un gaismas laiku balsis
Imantu ārā sauks.

A. Pumpurs

Kaut klinšu akmens šķeltos

Kam brīvās krūtīs vīra sirds atrodās,
Kam spēks vēl nelauzts dzīves grūtībās,
Lai cieši vienodamies kopā dodās,
Iz pilnas krūts dzied dziesmu līgsmības:

„Kaut klinšu akmens šķeltos,
Mēs mūžam droši celtos;
Prom jauneklis kā vēja spārniem trauc,
Kad tēvija to nāves kaļā sauc“.

Lai tēvu tikums, gods mums paliek zinams;
Tie varai virsū šķēpiem uzmācas.
Vai tēvu dēliem ilgi būtu minams,
Kas pienākās, kad tautā vaimanas?

„Kaut klinšu akmens šķeltos u. t. t.“

Lai tadēļ solas katris, roku sniegdams,
Būt tēvu zemei mirstot, dzīvojot,
Kas drikstēs stāties mūsu vidū liegdams?
Nost vara! visur lai dzird atskanot:

„Kaut klinšu u. t. t.“

Tu, latvju meitiņa, kas savam mīļam
Daudz laimes brīžos skūpstot smaidīji;
Kaut vātis vārgtu, kaps atvērtos dzīvam,
Tu būsi mīļa manim mūžīgi.

„Kaut klinšu u. t. t.“

Ja liktens lēmis, ka būs aiziet tāļi,
Lai, draugi, rokas spiežam šķirdamies ;
Vēl reiz lai saucam : Latvju dēli, brāļi,
Mēs gribam būt pie tautas, tēvzemes.

„Kaut klinšu u. t. t.“

K. Kundziņš

Kaŗa vīri bēdājās

Kaŗa vīri bēdājās,
Asiņaina gaisma aust ;
Nebēdājiet, kaŗa vīri,
Sudrabota saule lēc.

Sniga sniegi, putināj',
Stalti jāja kaŗa vīri,
Tālu jāja, nepazinu,
Vai būs manis bāleliņš.

Jāja, jāja lielu tāl',
Lielu tālu svešumā ;
Tēvu zemei grūti laiki,
Dēliem jāiet palīgā.

Tēvu zemes brīvestību
Pirksim mēs ar asinim,
Tēvu zemes mīlestību
Mēs ar darbiem rādīsim.

Div' dūjiņas gaisā skrēja

Div' dūjiņas gaisā skrēja,
Abas skrēja dūdodam's.

Ai, ai, aijaja,
Abas skrēja dūdodam's.

Div' bāliņi kaņā jāja,
Abi jāja domādami.

Ai, ai, aijajā,
Abi jāja domādami.

Vai būs jāti, vai nejāti,
Vai palikti sētiņā?

Ai, ai, aijajā,
Vai palikti sētiņā!

Kur palika mans bāliņis,
Karodziņa nesējiņš?

Ai, ai, aijajā,
Karodziņa nesējiņš?

Tur palika jājējiņš,
Uz tām leišu robežām.

Ai, ai, aijajā,
Uz tām leišu robežām.

Tur stāigāja Dieva dēli,
Dvēselītes lasīdami.

Ai, ai, aijajā,
Dvēselītes lasīdami.

Atraduši dvēselīti,
Ietin baltā villainē.
Ai, ai, aijajā,
Ietin baltā villainē.

Ienes svētā pāvēnī,
Gulda Dieva šūpulī.
Ai, ai, aijajā,
Gulda Dieva šūpulī.

Liek engeli šūpotāju,
Tas dziedāja šūpodams :
Ai, ai, aijajā,
Tas dziedāja šūpodams :

Aijā, miļā dvēselīte,
Kaņā kauta, ne mirusi.
Ai, ai, aijajā,
Kaņā kauta, ne mirusi.

Pate māte savu dēlu

Pate māte savu dēlu
Kaņavīru audzināj',
Stiprus svārkus šūdināja,
Gaņus matus audzināj'.

Zilīt' atnes tādu ziņu :
Brāļam kaņā jāaiziet.

Ej, māsiņa, dārziņai,
Pušķo manu cepurīt'.

Piecus pušķus aiz cepures,
Sešas zvaigznes zobenam.
Māte galvu uzglaudīja,
Tēvs uzlika cepurīt'.

Māte zirgu apsegloja,
Tēvs uzcēla mugurā.
Nu, ardievu, tēvs, māmiņ',
Manis jums vairs neredzēt.

Devītāi gadiņai
Attecēja kumeliņš,
Attecēja kumeliņis
Smiltaiņāmi kājiņām.

Pavaicājat kumeļami,
Kur palika jājējiņš!
Tur palika jājējiņis,
Kur krit vīri kā ozol'.

Kur krit vīri kā ozoli,
Kur asiņu upes tecēj',
Kur asiņu upes tecēj',
Zoben's krāva zārdiņā.

Zirgi zviedza, velni brauca . . .

Zirgi zviedza, velni brauca,
Upīt tecēj' čurkstēdama.
Es stāvēju maliņā,
Ar zobenu rociņā.

Es sacirtu velnam galvu
Deviņiem gabaliem.
Man nošķīda brūnie svārki
Ar tām velna asinīm.

Miļā Māra, miļā Laima,
Kur es viņus izmazgāšu?
Ej, puisīti, tur mazgāti,
Kur deviņas upes tek.

Miļā Māra, miļā Laima,
Kur es viņus izžāvēšu?
Ej, puisīti, tur žāvēti,
Kur deviņas saules spīd!

Miļā Māra, miļā Laima,
Kur es viņus noglabāšu?
Ej, puisīti, tur glabāti,
Aiz deviņām atslēgām.

Miļā Māra, miļā Laima,
Kur es viņus novalkāšu?
Ej, puisīti, kariņāji,
Tur tu viņus novalkās'.

Es kaŗāi aiziedams

Es kaŗāi aiziedams,
Atstāj māsu šūpulī.

No kaŗiņa pārnākdams,
Atrod lielu rakstītāj'.

Pavaicāju māmiņai :
Kas tā tāda rakstītāj' ?

Tā, dēliņi, tav' māsin',
Ko atstāji šūpulī.

Rakstītāja man māsiņ',
Norakst' kaŗa karodziņ'.

Raksti zaļu, vai sarkanu,
Mūžam mani neredzēs'.

Cekulota zīle dzied

Cekulota zīle dzied
Staļļa spāres galiņā.
Ej, māsiņa, klausities,
Kādu vēsti zil' atnes'.

Tādu vēsti zil' atnes',
Būs brāļami kaŗā iet.
Būs brāļami kaŗā iet,
Nepušķotu cepurīt' ?

Ej, māsiņa, dārziņā,
Pušķo brāļa cepurīt',
Pušķo brāļa cepurīt'
Skaistiem rožu ziediņiem.

Dziedādama aiztecēj',
Raudādama rozes rāv',
Dziedādama appušķoj',
Raudādama galvā liek'.

Raud, māsiņa, vai neraud,
Tu jau manis neredzēs'.
Devītajā vasarā
Atnāks manis kumeliņš.

Kumeļami pavaicāj':
Kur palika jājējiņš?
Tur palika jājējiņš,
Kur asiņu upe tek.

Nu ar Dievu, Vidzemīte

Nu ar Dievu, Vidzemīte!
Nebūšu vairs Vidzemē;
Neiešu vairs savā vaļā,
Ciema durvis virināt.

Lai aug puri, lai aug meži,
Kur gāj' cauri drasēdams;

Nu man drīz būs jādrasē
Daiļā kaŗa pulciņā.

Kad māmiņa to redzētu,
Kā pušķoja tav' dēliņ',
Tad tu vairs neraudātu
Sava dēla auklējum'.

Uzvilks kaŗa mētelīti,
Uzliks kaŗa cepurīt'.
Apjozīs ar zobentiņu,
Cels uz stalta kumeliņ'.

Dziedādami, spēlēdami
Ienaidnieku uzvarēs,
Dziedādami, spēlēdami
No kariņa mājās nāks.

Pie Donavas

Pie Donavas tur tāļi,
Kur kaŗa pērkons dūc,
Kur cīnās mūsu brāļi,
Kur lielgabali rūc.

Tur kalnos prastā kapā
Dus latvju jauneklīs,
Kas kaŗā nokauts tapa,
Dus, nāvē aizmidzis.

Tur, Donav's krasta malā,
Sēž meitiņ' žēlabās,
Raud asaras bez gala,
Dēļ miļā sērojās.

Kāds mīlīgs eņģels rodas
Un krāj šīs asaras,
Pie tālā kapa dodas,
Uz kapa laista tās.

Tur uzdīgst roze skaista,
Aug saules karstumā;
Jo vairāk as'ras laista,
Jo aug tā kuplumā.

Un klusa balss tur ceļas
Pār kapa kopiņu:
„Beidz raudāt, mana miļā,
Es mir's par tēviju!“

A. Pumpurs

Aizjāja latvietis

Aizjāja latvietis pasaulē tālu
Uz kumeļa stalta, kā dimdēja vien.
Uz mūžu viņš atstāja dzimtenes sētu.
Tam liktens bij lēmis tur palikt arvien.

Velti tu, jaunajā līgava, gaidi —
No skumjām un bēdām tev nomākts ir prāts.
Par velti tu skatus uz ziemeļiem raidi,
Vai pārnāks reiz mājās sen gaidītais draugs.

Kur ziemeļos puteņi kaukdami griežas,
Un kalnos un pakalnos šausmīgi šņāc —
Kur priede pie egles kā draudzībā spiežas,
Tur latvieša kauli it mierīgi dus . . .

Vēl mirdams viņš lūdzas it žēli un drūmi,
Lai miesas ar zemi tam apberot ar',
Uz kapa lai zaļo tik paegļa krūmi,
Par latvieša nāvi kas liecināt var.

Latvju strēlnieks

Mirdzot šķēpiem zeltsaules staros,
Tauru skaņas kad vilņojas šurp,
:: Caur pilsētas vecajiem vārtiem
Ienāk latviešu strēlnieku pulks. ::

Redz aiz aizkariem augsti pie loga
Meitas actiņas skumji kā mirdz; —
:: Domā strēlnieki, meita ir daiļa,
Vai kāds brīnums, ka iesilst tiem sirds. ::

Pie miera jau strēlnieki dodas,
Ir pusnakts un visi jau dus.

∴ Tik dārzā zem ozola zariem
Mainās skūpsti, bet ozols cieš klus' . . . ∴

No rīta zeltitos staros,
Tauru skaņas kad viļņojas šurp,
∴ Dodas strēlnieki sīvajā cīņā,
Kas ir bijis, to nestāsta nakts. ∴

Aiz aizkariem augsti pie loga
Meitas actiņas skumji kā mirdz;
∴ Domā meita — vai redzēšu zēnu,
Kuŗa dēļ klusi skumst mana sirds. ∴

Jau trakot sāk rudenā vēji,
Brāļu kapenēm pāri tie skrien.
∴ Bāla meita kopj kapu ar puķēm,
Rūgtu rūgtajās asaras lej. ∴

Cel mani pār par Daugavu
Cel mani pār' par Daugavu,
Tu, Daugav's laivinieks;
Šo lenti ņem par dāvanu —
Tā bij mans greznums, prieks.
Par maz šī alga, meitiņa,
Par to pār' necelšu,
Par to es savā laiviņā
Tev sēdēt neļaušu.

Cel mani pār' par Daugavu,
Es citu maksāšu;
Es zinu jauku dziesmiņu —
To braucot dziedāšu.

Ar dziesmiņu nav maksāts gan,
Tu, daiļā meitiņa,
Cik ilgi patiks dziesma man?
Vēl nesēd laiviņā.

Cel mani pār' par Daugavu,
Tu, zelta puisīti,
No manas krūts par piemiņu
Še, ņem šo rozīti!

Ne, skaistā meitiņ, tas ir maz,
Es rozi negribu:
Drīz viņa vīst un bālējās,
Dod savu mīlību.

Ņem, zvejniek, manu mīlību,
Ņem manu sirdi sev;
Tev nododos uz mūžību,
Es gribu dzīvot tev.

Tad nāc pa priekš pie manas sirds,
Tu, daiļā meitiņa;
Redz, Daugav's viļņi saulē mirdz—
Nāc, sēdies laiviņā.

Tur viņi abi šūpojas
Pa plašo Daugavu,
Un viņi lēni spēlējas
Ap viņu laiviņu.

Lapas Mārtiņš

Viens saucējs sauc pie Daugavas

Viens saucējs sauc pie Daugavas,
Raug' svešas tautas nākušas,
Tās upes malā nostājas,
Uz latvju zemi noskatas.

Ak, tēvija, tev jānes ir tavs liktens ar
paciešanu!

Būt' Daugava apsargāta. netrūktu latvjiem
brīvība.

Būt svešnieki uzvarēti, netrūktu latvjiem
brīvība.

Pie Daugavas krastiem Ikšķilē,
Pie smilšu kalniem Salspilē,
Tie atstāj laivas, malā nāk
Un sevīm pilis būvēt sāk.

Ak, tēvija, tev jānēs ir — u. t. t.

Jūdz sešus zirgus kučieri
Un laķierētu karieti.

Tie saucas „Herr fon baroni“,
Kas ticību atnesuši.

Ak, tēvija, tev jānes ir — t. t. t.

Lai pērkons speķ un lodes šņāc,
Lai jodi naktī gaisā skrien.

Kam snaudi tu vēl, latvju gars,
Tev tēvija ir jāsargā.

Ak, tēvija, tev jānes ir — u. t. t.

Nu, brāļi, mēs pie Daugavas,
Uz viņas krasta maliņas,
Lai plivinājas karodziņš,
Lai spulgo mūsu zobentiņš,

Ak, tēvija, tev jānes ir — u. t. t.

Kad man, uz vakti stāvošam

Kad man, uz vakti stāvošam,
Jr jasalst, jādreb vientuļam,
Tad, miļākā, tev' pieminu
Un allaž uz tev' domāju.

Lai tumšums visas vietas sedz,
Lai vēji pūš, lai pūces brēc,
Es par to neko bēdāju,
Jo es uz tevi domāju.

Man prātā nāk ta dieniņa,
Kad man pēc Dieva likteņa
No dzimtenes bij jāaiziet,
Te kaŗā savas as'nis liet.

Cik mīļi tu man' apkampi
Un šķirdamās man skūpstiji,
Ar bantēm manu cepuri
Tu raudādama pušķoji.

Vēl tagad tu man' mīļu tur',
Tapēc es nebīstos nekur;
Man sirds no jauna lēkāt sāk,
Kad mīļākā man prātā nāk.

Gan dažu reiz tev asaras,
Man' pieminot, būs birušas;
Bet, mīļā, ak, jel neraud vis,
Dievs pats mūs atkal savedīs.

Gan dažu reiz tev bailes ir,
Ka briesmas man' un tev' nešķir;
Bet, mīļā, ak, jel nebīsties,
Ir kaŗa vīru sargā Dievs!

Kad svece izdziest lukturī,
Tad ieej savā kambarī;
Tur ceļos meties, lūdzi to
Ar' par man', savu mīļāko!

Tu tagad taisies gulēt iet,
Bet man vēl javaktē šī viet';
Gul' saldā miegā, mīļākā,
Ar labu nakti, jaukakā.

Švalbe

Tur tālā kaŗa laukā

Tur tālā kaŗa laukā guļ kritis kaŗavīrs,
Ne skaitīts, ne ar' minēts, kaut kaŗojis kā
vīrs.

Par dažu kaŗā kauto tur gauži vaimanā,
Par kareivi, kas aizmirsts, nebirst ne asara.

Bet dzimtenē gan tālu, tur, vakarkrēsliņā,
Vecs tēvs teic, darbā grimis: „Viņš, laikam,
nomīra!“

Un noraudāj'sies māte: „Vai Dieviņ!“
iesaucās.

„Viņš atvadas, jo pulkstens uz pusnakt'
apstājās.

Tur līgaviņa skatās nakts krēslā skumīgi:
„Kaut miris, manā sirdī viņš nemirs mūžīgi!“
No treju mīļo acīm birst karstas asaras,
Par kareivi, kas atstāts, no sirds plūst
lūgšanas:

Tās karstās as'ras sakrāj, Dievs, vienā debesī
Un aiznes tālā laukā šo svēto upuri,
Uz bāliem vaigiem viņam tās as'ras rasina,
Lai neapraudāts neguļ tas tālā svešumā!

Baltā roze

Balta roze manā dārzā zied,
Miļākajam kaņā jāaiziet.
Karstā cīņā sauc to tēvija,
Viņai grūti laiki, jāiet palīgā.

Rozēm pušķošu tēv cepurīti,
Miļais, mani prātā paturi.
Droši eji karstā cīniņā,
Mājās kad tu nāksi, pišu vaiņagu.

Tālumā, kur lielgabali dūc,
Brīvi cilājās tur vīra krūts.
Kaujā dodas brašais kareivis,
Baltā roze viņam visur līdzī iet.

Krita viņš iekš karsta cīniņa,
Sevi tēvijai viņš dāvāja.
Baltā roze tam pie krūtīm mirdz
Tur, kur pukstēt stājās viņa straujā sirds.

Mežmalā stāv kapu kopiņa,
Nepušķota, viena atstāta.

Tikai baltā roze uz tā zied:
Baltā roze viņam visur līdz iet.

Dusi saldi, tu, mans miļākais,
Tev uz kapa ziedons rozes kais'.
Manā dārzā rozes novītis,
Tavu nāvi tēvija neaizmirsīs.

Apkārt kalnu gāju

Apkārt kalnu gāju,
Kalniņā uzkāpu;
Ieraudzīju meitenīti
Gaiži raudājot.

Ko tu, meitiņ', raudi,
Ko tu žēlojiesi?
Kā bij manīm neraudāti:
Bāliņš kaņā iet.

Kaņā bij man ieti,
Kaņā nepalikti,
Kaņā bija grūta dzīve
Tēva dēliņam.

Dievs atņēma māti,
Dievs atņēma tēvu,
Kas man' skaisti audzināja,
Zobentiņu nest.

Zobentiņu nesti,
Karodziņu celti,
Ienaidnieku pulciņāi
Asariņas dzert.

Salti vēji pūta,
Bārgi kungi sūta
Svešajai zemitēi,
Jūras līkumos.

Tālāk tik trauc . . .

Lūk, ziedonis smaida un burvīgs ir mežs,
No kalna redz strautiņu skrejam.
Lai dzimtenes laime pretim mums dveš,
No zemes uz zemi kas ejam.

Tālāk tik trauc, tālāk tik trauc,
Kaŗa vīram mīlēt nav ļauts!

Še jaukajā ziedonī patik man būt,
Še dabā nav jāklausās zaimi.
Ak, likten, ak, likten, laid manīm jel gūt
Šeit jaukajos brīžos vēl laimi!

Laime drīz zūd, laime drīz zūd, —
Kaŗa vīram to neiegūt!

Jel raugies, kur meitene tālumā trauc,
Pie viņas man domas nobeidzas.

Man tuvoties viņai mūžam nav ļauts,
No manis projām tā steidzas.

Tālāk tik trauc, tālāk tik trauc,
Kaŗa vīram milēt nav ļauts!

Jatnieku dziesma

Jau pagājusi baiga nakts ;
Mēs jājam klusi — kaps mums rakts,
Un nāve klāj jau šķirstu.

Vēss rīta vējš pūš agrumā,
Vēl kausu, krodzniec', ātrumā,
Pirms mirstu, pirms mirstu!

Kam zaļo, zālīt! — Asinīs
Tu rožu sārta būsi drīz,
Ķas skries pa brūci cirstu!
Šo maķu — rokā zobens ass —
Es dzeŗu, ka priekš tēvijās
Es mirstu, es mirstu!

Un steigšus otru pakaļ tam!
To brīvībai lai uzdzeŗam,
Šo maķu sen jau tvīku ;
Kam ziedot man šo palieķu ?
Tev, Romas valsts, to uzdzeŗu,
Lai nīķtu, lai nīķtu!

Bet — kauss jau tukšs ir ligavai —
Zib šķēps, šņāc lode — nesot tai,
Kas šeitān drupās irtu.
Pret ienaidnieku cīņā!
Ai, prieks, jāt rīta agrumā,
Lai mirtu, lai mirtu! . . .

Tulkojis P. Blaus

Sark'nais rīts

Sark'nais rīts! sark'nais rīts!
Tev varbūt nāk nāve līdz.
Drīz jau taures iesāks skanēt,
Sēru nāves dziesmu zvanēt
Man un biedrim dažam vēl.

Kaņa lauks! Kaņa lauks!
Tu tas briesmīgs nāves žņaugš!
Vakar stalti jājām priekšā,
Šodien lode krūtīs iekšā,
Rīt' jau dzestrā kapiņā.

Tiešām nieks! Tiešām nieks!
Visu ļaužu gods un prieks;
Rītos ceļas ar sirdsēdām,
Nokaujas ar raizēm, bēdām,
Kamēr vakars klāt un nāv'.

Ak, cik drīz! Ak, cik drīz!
Pasaul's brangums, skaistums vīst!
Lai neviens ar vaigiem staltiņiem,
Košiņiem, sarkaniņiem un baltiņiem
Nelielas, drīz rozes vīst!

Tādēļ klus! Tādēļ klus!
Ļaujot, kā Dievs spriedis būs.
Ķaļošu ar drošu dūšu,
Ķamēr maz tik dzīvs vēl būšu.
Mirdams saukšu vēl: „Urā!“

Ernests Dinsbergis

Mīlestības, pasaules skumju
un dabas dziesmas

Dažu skaistu ziedu

Dažu skaistu ziedu
Gaujā kaisīju,
Lai tie manai mīļai
Nestu sveicienu.

Pats uz zaļā krasta
Dziesmu dziedāju,
Dziedāju par laimi
Un par līgavu . . .

Sen jau aizmirsusies
Man šī dziesmiņa,
Sen jau daiļā meiča
Citam līgava.

Bet kad Gaujas līcos
Atkal ievas zied,
Tad uz veco vietu
Allaž mēdzu iet.

Un kā senāk, ziedus
Gaujā kaisu es,
Neminēdams, kurp lai
Ūdens viņus nes . . .

A. Niedra

Pa Daugavu laivinieks irās

Pa Daugavu laivinieks irās
It vēlu vakarā,
Un laiviņai tecēt šķirās,
Kad mēness atspīdēja.
Te viņam nejauši rādās
Pie krasta meitiņa;
Tai bijušas bēdas kādas,
Ka gauži raudāja.

Viņš laiviņu turēdams jautā:
„Kam raudi, meitiņa?“
Bet laiva no viņiem rauta,
Drīz klāt pie bezdibeņa.
„Bēdz projam, puisīti, steidzies,“
Tā miļi skubina,
„Dažs laivinieks šeitān beidzies,
Kas mani žēloja.“

„Man jātek ar asaru lāsēm
Pie sava miļākā,
Kas droši pa ūdens gāzēm
Man pieklūt mēģināja.
Tas klusi Daugavas dzīlē
Dus gadu simteņus,
Un mani arvienu milē,
Pēc tā man raudāt būs.“

Vēl laivinieks nebaltā dienā
Gan ķeŗ pēc naroga,
Bet glābiņa vairs neviena,
To straume nogremdēja.
Par to vēl Staburags rauda
Līdz šodien asaras,
Ar bēdīgiem sēri gauda
Un mūžam nerimstās.

Fr. Mālbergis

Loreleja

Es nezinu mūžam, kalabad
Es skumīgs esmu tāds!
Sev pasaku vecu glabāt,
Uz to vien nesas man prāts.
Vēss vakars krēslībā sedzies,
Un klus' tek Daugava;
Tas kalna gals liesmās dedzies,
Mirdz saules spožumā.

Tur jumprava jo itin skaista
Sēd augšā brīnišķi;
Tur zibošā zeltā saista
Sev matus zeltainus šī.
Tos sukā ar zeltainu ķemmi,
Un uzdzied dziesmiņu,

Kas brīnišķi skan uz zemi
Ar varenu meldiju.

Tas laivniekam laivā iekšā
Ar žēlabām sirdi spiež;
Viņš neredz, kur klintis priekšā,
Viņš acis uz augšu vien griež.
Man šķiet, ka tur laiviņā, lejā,
Nu laivinieks postā vēl ies,
Un dziedot Loreleja
To darijuse paties'.

No Heines tulk. Juris Allunans

Stāsti manīm, Daugaviņa
Stāsti manīm, Daugaviņa,
Gauja jel necieti klus,
Kur aug mana līgaviņa,
Vai tā drīz jau liela būs?
Daugav' baita putodama
Oša laivu vizina;
Meitiņ', laivā sēdēdama,
Villainītes balina.
Gaujas malā, dziļā lejā,
Sarkanbaltas rozes zied,

Tur meitiņa košā sejā,
Līgodama cauri iet.

Brauc ar Dievu, daugaviete,
Oša laivā sēdēdam'!
Pini kroņus, gaujeniete,
Puķes klēpī nēsādam'!

Man pašami Laimes māte
Līgaviņu audzina;
Lauku māte, meža māte
Tai pūriņu darina.

A. Pumpurs

Senatne

... Tur burvīgā gaismā viss zaigo un laistās,
Ik skaņa tur dziesmās un saskaņās saistās;
Pār pļavām, pār mežiem tur meitenes ligo,
No kalna uz kalnu jāņugunis spīgo;
Visapkārt kā noslēpums drūmi guļ sils;
Tur glāžu kalns mirgo, tur ūdens pils;
Iz niedoļa nāras sald-sērīgi smejas,
Un mēnesnicā tur laumas vij dejas;
Bet melna čūska jūžā maļ miltus,
Tos jāēd būs tiem, kam vara un viltus,

Tur kaŗā jāb bāliņš — aust asiņains rīts,
Pret ienaidniekiem ass zobens trīts.

Tad augšā kāps pilskalns iz seniem
laikiem,
Iz simtgadu miega caur dūmiem un tvaikiem.

Dies saulīte atkal trīskrāsaina:
Drīz zila, drīz zaļa, drīz sarkana.

J. Rainis

Še, kur līgo priežu meži

Še, kur līgo priežu meži,
Esmu dārgām saitēm siets,
Še ir mana tēvu zeme,
Esmu dzimis gaujmalietis.

Svešās malās esot jauki,
Daudz jo daiļi brīnumi,
Augsti kalni, plaši lauki,
Greznām puķēm rotāti.

Bet kas svešas zemes, salas
Man ar savu greznumu,
Kad es še, pie Gaujas malas,
Dzirdu latvju valodu?

Sveika, Gauja, plūsti plaši
Tur, kur balta jūra iet!

Gadu simteņiem lai braši
Latvju tauta zeļ un zied!

Rieteklis

Bārenīte

Vēlu, vēlu vakarā,
Zāļu nasta mugurā,
Bārenīte sētā iet,
Asariņas rietēt riet.

Mēness kaisa sudrabiņ';
Attek Laimas māmuliņ',
Trīs divielīšus balina,
Bārenei tos dāvina:

„Trīs ozolus kalniņā
Meža māte audzina,
Trijatiemi žuburiem,
Kuplotiemi puduriem!

Ej, meitiņa, šovakar,
Žuburos tos divieļus kar';
Dievu dēli rītā nāks,
Dvieļos muti slaucīt sāks!“

Laimes māte aiztecēj',
Bārenīte kalnā gāj',

Pakaŗ dvieļus zariņos ;
Atjāj dievi rītiņos.

Zelta rasā mazgājās,
Sudrabiņā slaucījās ;
Visi kopā runājās,
Bārenei ko dāvinās ?

Par trīs dvieļu noaudum',
Smalka bļieķa balojum';
Pirmais raibas gotiņas,
Pūkainītes aitiņas.

Otrais bēru kumeliņ',
Dižu mežu arājiņ',
Tiešais sētu kalniņā —
Bārenītei dāvinā.

A. Pumpurs

Cik ezers rāms!

Cik ezers rāms un putni klusi!
Tik dabā dzirdams troksnis rets.
Jau metas tumšs, un zemes virsū
Sāk izplatīties klusums svēts.

Cik ezers rāms! Iekš koku lapām
Zuz Dieva bālsis mīlīgas,

Un puķītes no krasta malas
Uz augšu sūta lūgšanas.

Cik ezers rāms! No debess zvaigznes
Uz zemi mīļi noskatās . . .
Jel dodies, cilvēk, tu ar' mierā,
Drīz tevi kapā guldinās.

No Heines tulk. Mieriņš

Svēta nakts, ak, izlej

Svēta nakts, ak, izlej tu
Debess mieru sirsniņā.
Jauku spirdzināšanu
Ceļiniekam tvīkšanu!

Zvaigznes jau mirdz tik spoži,
Smaida uz man' tik koši!
Labprāt uz jums es droši
Skriet' augšup tur.

Kokles skaņas lēni šurp
Jauku vēsmu lidina
Mums no paradīzes šurp,
Tā man sirdi spirdzina.

Mirdziet, jūs zvaigznes, spoži,
Smaidiet uz man' tik koši!

Labprāt uz jums es droši
Skriet' augšup tur.

Gājēja dziesma nakti

Tu, kas miti debesīs,
Vaimanas un sāpes remdi;
Tam, kas vairāk novārdzis,
Vairāk atspirgšanas dzemd.

Ak, cik prāts man nepiekusa!
Ko līdz prieks un pūliņš grūts?
Salda dusa, salda dusa,
Nāc, ak, nāc iekš manas krūts.

Celnieks nakti ilgojas
Mājās kļūt, kur mieru bauda;
Zvaigznēs skaties, nemaldies,
Nāks no augšas tevīm jauda.

Miļas rokas tevi gaida,
Tevi apkampt preti nāks,
Tad bez vaida, tad bez vaida
Sirds tev mierā atspirgt sāks.

Ģetes, latv. no Juŗa Alluana

Lūgšana

Kad grūtā brīdī sirds vai lūst
Un daudz ir ciešanu:
Tad lūpas skaitīt neapklust
Man kādu lūgšanu.

Šo vārdu skaņā nomanāms
Kāds spēks tik brīnišķīgs,
Un klusi dvēslē sajūtams
Drīz miers it debešķīgs.

Kā slogs no krūtīm noveļas
Tad šaubīšanās gan,
Un ticībā plūst asaras —
Cik viegli, viegli man!

No Ļermontova tulk. Vaidelaitis

Cūkas ganot, Matisiņam

Cūkas ganot, Matisiņam
Dziedāt vis negribējās,
Krūmos vilciet pamaziņam,
Kankarītis nopūšas:

Ekur puķītes zied laukā,
Gana silti ģērbušās! —
Kas man' sildīs bargā aukā?
Noplīsušas biksiņas!

Cūkas, vepri, sivēniņi
Izrok gardu saknīti,
Labi pārtikuši viņi! —
Kur es ņemšu maizīti!

Tēvs un māte debess priekā,
Tos nekādas rūpes spiež! —
Saiminiekiem nav ne nieka;
Ak, tie paši badu cieš!

Citi bērnus skolā sūta,
Dieva vārdos mācīties;
Man, teic, esot galva grūta,
Abecītē lauzīties.

Kas man' mācīs, nabadziņu?
Kas dos maizi, apgērbu? —
— Dievs! — Vai gan caur tavu ziņu
Tā spiež trūkums bāriņu?!

Tēva reizi izmācīja
Māte, kamēr dzīvoja,
Arī stipri piesacīja,
Labprāt noiet baznīcā.

Svētdien biju, mācītāju
Dzirdēju no kanceles,
Stāstīja par debess māju,
Kur aizejot dvēseles;

Stāstīja par engelišiem,
Kas tur Dievam skaņi dzied,
Un par grēciniekiem tišiem,
Ka to ceļš uz elli iet ;

Un ka taisnu dvēselites
Engļu pulkā vienotas ;
Tēv' un mātes dvēselītes
Ar' tur esot uzņemtas.

Dieviņ', ņem man debess mājās,
Tur, kur mani vecāki ;
Šeit, virs zemes slikti klājas,
Jāsalkst, jāsalkst briesmīgi.

Ansīs Liventāls

Jauki dzīvot tēvijā

Jauki dzīvot tēvijā,
Kur mani māte auklēja ;
Kur es bērns vēl ganos gāju,
Dziesmām mežu tricināju,
Katrs koks man' sveicina,
Jauki dzīvot tēvijā !

Jauki dzīvot tēvijā,
Mājā, tēvs ko uzcēla ;
Kur uz katra tīrumiņa

Tēva sūri sviedri lija,
Katra vaga svētita, —
Jauki dzīvot tēvijā!

Jauki dzīvot tēvijā,
Kur aug liepas ceļmalā;
Ko pats goda dienai stādij's,
Savai zeltenei tās rādij's,
Kad to vedu sētiņā, —
Jauki dzīvot tēvijā!

Jūras malā esmu dzimis

Jūras malā esmu dzimis,
Jūras malā uzaudzis.
Jūrai cieti esmu zvērēj's,
To par līgaviņu vēlēj's.
Ja būs Dieva padomā,
Guldīs mani jūriņā.

Ziedu mēness saules starus
Sūta mūsu zemītei.
Visur redzam putnu barus,
Jaukas puķes, zaļus zarus,
Tomēr jūrā jaukāki,
Viļņos ligot jautrāki.

Auksti vēji pūš it bārgi,
Ziema ir jau tuvumā.

Jūrā bangas augsti ceļas
Un uz laivu kalniem veļas.
Jūrnieks briesmu nebīstas,
Dieva rokām pavēlas.

Kā zvejnieks mazā laiviņā

Kā zvejnieks mazā laiviņā
Drošs dziļā jūrā dodas!
Tas nāves briesmas nebēdā,
Kad bagāts loms tik rodas.
Kad vētra, viļņi kauc,
Uz augšu zvejnieks brauc.

Vai, pasaul's vētras bīdamies,
Gan rokas klēpī liksim ?
Nē ; dzīves viļņos cīnoties,
Tik vien pie mērķa tiksim.
Bez krietna cīniņa,
Nav laime gaidama.

Fr. Mālbergis

Ļaunās acis

Kā Latvijas kalnos un lejās
Man agrāki patikās klist,

Kur rožainas lūpiņas smejas,
Kur alutiņš putodams list!

Un stāvot uz Daugavas krauja,
Es tautietim uzsaucu — sveiks!
Bet ko man stāstīja Gauja —
Kas citam, kas svešam to teiks!

Un dienas un naktis tā mijās,
Un mainījās ziedi un sniegs,
Un kurp man teka ar' vijās,
To greznoja jaunības prieks.

Bet tagad — es brīnos un skatos,
Un vaicāju — kā gan tas nāk?
Vai tiešām man sarma jau matos
Un balss vai man drebēt jau sāk?

Sen spieķis jau putekļiem klājies,
Nav dzirdams vairs dziesmiņu bars,
Kā salauztiem spārniem ir stājies
Uz vietas mans nemiera gars.

Un mainās tā naktis un dienas
Un vētras jau puķītes lauž,
Bet spieķis arvien vēl pie sienas
Uz ceļnieku gaidīdams snauž . . .

Ai, acis, jūs ļaunīgās acis,
Kam saistijāt puisēnu jūs!

Ai, tikai caur jums vien tas nācis,
Ka viņa jaunība rūs' . . .

No visas sirds un simtreiz sveiks!

No visas sirds un simtreiz sveiks,
Jaukais, jaukais ziedon'!
Tev' katris mīļu viesi teiks,
Jaukais, jaukais ziedon'!
Jaukais ziedon', visur gan
Tev par godu jautras dziesmas skan!

Tev nākot, prieks vien pretīm dveš,
Jaukais, jaukais ziedon'!
Zeļ priekā pļava, lauks un mežs,
Jaukais, jaukais ziedon'!
Gavilēm tev' cīruls sveic,
Lakstīgala ligsmi pogot steidz,
Tev pogot steidz!

No visas sirds un simtreiz sveiks,
Jaukais, jaukais, ziedon'!
Kas tevi mīļu turēt beigs,
Jaukais, jaukais ziedon'!
Visas sirdis vaļā veļ,
Lai tās jaunu laimi tic un cer,
Lai tic un cer!

Viss ir jauks vasarā
Viss ir jauks vasarā,
Kad mēs ejam klajumā,
Puķes zied, putni dzied,
Dievam godu dod.
Lai tad mūsu sirds un prāts
Līdz ar dabu priecājās!
Laiks aiziet,
Kaps atiet,
Kad vairs priecāsies?

Vai, puķīt, sacīt zini
Vai, puķīt, sacīt zini,
Jeb zvaigznīt spožā, tu?
Ak, kādēļ gan neatmini,
Kas spiež man sirsniņu?
Bet puķīt paliek mēma,
Mirdz zvaigzne augstumā.
Teic, strautiņ labais, mīļais,
Vai sirds man' pievīla.
Ak, strautiņ, mīļais strautiņ,
Kam klusu cieti tu?
Es vēlētos jel zināt
Tik vienu vārdiņu.

„Jā“ ir tas pirmais vārdiņš,
Tas otrs, tas ir „nē!“
Šie vārdi man ir dārgi
Par visu pasaulē.

Ak, strautiņ, mīļais strautiņ,
Kāds esi ērmots gan,
Tak teic jel, ko tu slēpi,
Vai viņa milē man'!

Nāc līdzī, mana līgaviņ

Nāc līdzī, mana līgaviņ',
Tu, mana dārgā ļaudaviņ'!
Pie manas sirds tu svešatnē
Tā būsi it kā dzimtenē.

Ja manim līdzī nedosies,
Tavs mīļākais tad nāvē ies.
Kaut paliksi ar' dzimtenē,
Tak būsi itkā svešatnē.

Ak, puķīt, tavu noskumšan'.

Ak, puķīt, tavu noskumšan',
Kas manu sirdi grauž;
Kad es par tevi domāju,

Tad sirds man pilna skumības,
Ak, sirsniņ, tevis dēļ.

Es sen jau biju ilgojies
Ar tevi satikties,
Kad tu jau biji teikusi,
Ka tu vairs mana nebūsi;
Ak, slikta valoda!

Nu liksim rok' uz rociņu
Uz jaunu laimību:
Tā labklāšan' uz priekšdienām,
Tā pēcklāšan' uz pēcdienām
Līdz kapa maliņai.

Ne uguns, ūdens var mūs šķirt,
Ne ļauni cilvēki.
Kad nāks tā baltā nāv' pie mums,
Tā izšķirs mūsu milestib';
Ak, miļā puķīte.

Ar baltām smiltīm ceļu kais',
Ar zaļām skujiņām.
Tad pretī nācīs raudādam'
Tēvs, māte, māsas, brālīši;
Tur visiem jāiet būs.

Rītos, kad gaiļi dzied

Rītos, kad gaiļi dzied

Gaismiņai austot,

Man agri jāceļas

Un uguns jākuŗ.

Gaiši deg liesmiņa,

Dzirksteles lec un sprēgā.

Es skatos tālumā

Un grimstu domās . . .

Nejauši prātā nāk

Puisēns, ko mīlu,

Par kuŗu sapņoju,

Aizviņu nakti.

Gan tu reiz raudāsi,

Viltīgais puisēn,

Kad es reiz dusēšu

Dzestrajā kapā.

As'ras man ritēt sāk

Pār vaigiem bāliem.

Diena jau iesākas,

Dievs zin, kā beigsies . . .

Jauns dārznieks vienreiz bija

Jauns dārznieks vienreiz bija,

Kam sirds bij bēdīga,

Kad gāj' viņš savā dārzā,
Tās puķītes, kas auga,
Tās viņam smaidīja.

Ar noskumušu sirdi
Viņš apkārt staigāja.
Un asaras, kas rita
Uz puķītēm uzkrīta,
Ko viņš tur raudāja.

Ja viena puķīt' vīstu,
Tad vēlas viņš pats mirt.
Tās nevīst manis labā,
Tās vīst bez ūdens lāses,
Tās vīst bezvainīgas.

Tur augstu kalna galā,
Tur stāv viens akmens liels.
Un uz tā stāv uzrakstīts:
„Tev nebūs citu milēt,
Ka mani vienīgo!“

Bet lejā kalna gāzē,
Tur iztek strautiņš mazs:
Kas no šī ūdens dzēris,
Tas slāpes vairs nejutīs,
Tas neslāps mūžīgi!

Vienalga man

Es zinu, visi mani nievā,
Es zinu, visi mani nīst.
Lai mani nīst, lai mani nievā, —
Vienalga man, vienalga man.

Pār kapiem laižas melni kraukļi,
Un žēli ķerc: nav vērts, nav vērts!
Es atspiežos uz kapa krusta,
Un saucu līdz: nav vērts, nav vērts!

Kā vēja dzīti mākonīši,
Tā manas domas tālu klist:
Pēc kautkā cēla, nezinama
Sirds ilgojas, sirds ilgojas.

Tik man vairs nē

Ik katrs ziedoni sev gaida
Ik katram pogo lakstīgala,
Dzied putniņi ik katrā zarā,
Tik man vairs nē, tik man vairs nē.

Uz katra kapa puķes dēsta,
Uz katra kapa karstas as'ras lej,
Kas nāks pie kaņavīra kapa,
Bet it neviens, bet it neviens.

Kāds tēls, kas nāks pie mana kapa,
Ne ceļos metisies, ne karstas as'ras lies,
Ne baltās rokas cels pret krustu,
Bet itneviens, bet itneviens.

Man prieka nav šai pasaulē,
Man prieki visi sen ir zuduši,
Tik vēlos būt, zem vēsām smiltīm,
Nav miera man, nav miera man.

Ik katrs ziedoni sev gaida,
Ik katram pogos lakstīgala,
Ik katrs rudeni sev gaida
Bet es vairs nē, bet es vairs nē.

Es nezinu un nesaprotu

Es nezinu un nesaprotu,
Ko grib no man' šis liktenis?
No rīta cēlies, aunu kājas,
Dievs zin, kur vakars pienāks man...

Man nav ne tēvijas, ne mājas,
Ne kāda sirds, kas mīlē man.
No rīta cēlies, aunu kājas,
Dievs zin, kur vakars pienāks man.

Reiz biju iemilējies skuķē,
Tā bija skaista zilace.

Bez gala skaistās, zilās acis,
Bez gala es tās milēju.

Es nespēju vairs aizmirst skuķi,
Ar rožu sārtām lūpiņām,
Ar gaišu matu skaistām sprogām,
Ko laimes brīžos skūpstīju.

Es nespēju vairs aizmirst skuķi,
Dēļ tās es mūžam sērošu.
Pirms miris būšu, vēl es teikšu:
Es tevi aizmirst nespēju.

Es staigāju gar upes malu
Un viļņu dejā noskatos.
Es lūdzu nāras, lai tās mani,
Lai manas sēras vieglotu . . .

Jel nedusmo

Jel nedusmo, kad rūgtums tevī rodas,
Iz krūts, kas ievainota, asins plūst.
Kā zieds, kas agrā rītā lausts, es nīkstu,
Jel nedusmo, jel nedusmo uz man'.

Jel nedusmo, ka nevaru tev' milēt,
Jo pagātņi tev atdot nespēju.
Tā zudusi mums mūžam abiem, zini,
Jel nedusmo, jel nedusmo uz man'.

Ja nedusmo, ka rūgtums tevī rodas,
Varbūt, ka es pie visa vainīga ;
Kā lūgšanā priekš tevis ceļus loku,
Jel nedusmo, jel nedusmo uz man'.

Jel nedusmo, sniedz man kaut vienu
skūpstu,
Vēl vienu reiz, pirms dodies tālumā ;
Tad zināšu, ka tu man piedot vari,
Jel nedusmo, jel nedusmo uz man'...

Kam raudi

Kam raudi, skaistā meitiņ',
Kam slauki asaras,
Kam zaudē rožu vaigus,
Kamdēļ tu sērojies ?

Tik reizi, tik reizi
Es vēlētos laimīga būt ;
Tik reizi, tik reizi
Es vēlētos milēta kļūt . . .

Tur dārzā, tumšā lejā
Zied milas vijoles ;
Tāpat ar svešā malā
Man smaida zeltenes.

Tik reizi, tik reizi u. t. t.

Tad nu ardievu, miļā,
Laid manim projām iet,
Lai gredzens paliek ķīlā,
Man citur laime zied!

Tik reizi, tik reizi u. t. t.

Tu zini mūsu vainas,
Kadēļ mums jāšķiras;
Rauj pušu mīlas saites,
Lai bēdas remdinas.

Tik reizi, tik reizi u. t. t.

Melniem matiem, tumšām acīm

Melniem matiem, tumšām acīm
Ir mans miļlais draudziņš,
Neaizmirstams stāv man prātā
Viņa miļlais vaidziņš.

Vakarkrēsla sedz jau zemi,
Jauneklis nāk sērstu.
Nāk pie pļavas pieliekdamiem,
Tumsā meklē teku.

Sirds pukst zeltenītei karsti,
Notvīkst baltie vaigi,
Jūtot nākam savu draugu,
Ko tā milē maigi.

Tumsā pazaudējis teku,
Jauneklis apsēdās ;
Suņi pamanīja viņu,
Sāka riet aiz sētas.

Nenocietās istabāi,
Mīlam pretī steidzas ;
Klusu ārā nemanītai,
Viņai izbēgt veicas.

Suņiem rejot, mīlais ceļas,
Projām doties taisas,
Savu līgaviņu raudzīt,
Sētā iet tas baidās.

Vārti nočīkst, zeltenīte
Tek jau pati pļavā,
Sveica savu mīļu draugu,
Skūpstīt sevi ļāva.

Kādēļ tu, ak, zeltenīte,
Naktī gāji laukā :
Dzērāj' puisi līgaviņai
Laime vis neplauka !

No rīta mazā gaismiņā
No rīta mazā gaismiņā
Sēd meitiņ' kalniņā,

Un viņas sēras nopūtas
Nes vēsmiņ' tālumā.
Nes vēsmiņ', nes vēsmiņ',
Nes vēsmiņ' tālumā.

Tur, tālumā, dus jauneklis,
Kas meitiņ' milējis,
Tas citur laimi atradis
Un viņu atstājis.
Un viņu, un viņu,
Un viņu atstājis.

Pa logu vēsmiņ' iekšā iet
To sapņos uzrunā:
„Tev šeitān prieks un laime zied,
Tur skumjās meitiņa!“
Tur skumjās, tur skumjās,
Tur skumjās meitiņa.

„Tu viņu esi pievīlis,
To milēt solidams,
Tu viņas mieru laupijis,
Tas tev nav piedodams!
Tas tev nav, tas tev nav,
Tas tev nav piedodams!

„Liels sods par to tev jānes jau,
Tev laime ņemta kļūs,
Pēc nožēlosi sirsniņ' sav',
Bet tad par vēlu būs!

Par vēlu, par vēlu,
Bet tad par vēlu būs!

No miega uzlēc jauneklis,
Tam sirds no bailēm trīc,
Pie meitiņas, ko ārstājis,
Tas steidzas aiziet drīz.
Tas steidzas, tas steidzas,
Tas steidzas aiziet drīz.

Tie abi sēd nu kalniņā
Un laimē līgsmojas,
Ap viņiem žūžo vēsmiņa
Un līdzī priecājas.
Un līdzī, un līdzī
Un līdzī priecājas.

Jauks vasar's rīts bij svētdienā

Jauks vasar's rīts bij svētdienā,
Vēl saule nelēca,
Vēl Rīgā klusums valdīja,
Vēl visi gulēja.

Tik Emma, daiļā jaunekle,
Uz Bastejkalnu iet,
Tur pastaigā šī vientule,
Tā skumīga man šķiet.

Tur kalna galā lievenī,
Tur viņa apsēžas,
Tai acis raugās skumīgi,
Tā sēri nopūšas.

„Cik, mīlestība, skaista tu,“
Tā viņa sēri teic,
„To savā sirdī sajūtu,
Kad Kārlis mani sveic.

„Tu dari sirdis laimīgas
Kas abas milējas,
Tām ielej jūtas burvīgas,
Uz mūžu vieno tās.

„Vai es šo laimi sasniegšu,
Pēc kuņas ilgojos,
Vai Kārli kādreiz mantošu,
Ko ļoti vēlējos?

„Ak, nē, viņš laipnis izliekas
Pret mani allaž gan,
Bet mīlēt mani neliekās,
Par to ir skumjas man.

„Ak, Kārli, kaut tu zinātu,
Cik tu man esi miļš,
Sacīt es to nedrīkstu,
Kluss ūdens allaž dziļš.“

Labrīt, tu, daiļā Emmiņa,
Es visu dzirdēju ;
Nu man nav vairs tev jāsaka,
Kā tevi mīlēju.

Pie krūts tam glaužas Emmiņa,
Tai sirds no laimes pukst.
Ne vārdiņa tie nerunā,
Tik skūpstas, smeļ un čukst.

Pie vārtiem, akas malā

Pie vārtiem, akas malā,
Stāv liepa zaraina ;
Es daudzreiz viņas ēnā
It saldi sapņoju ;
Un biezā mizā griezu
Es dažu vārdiņu,
Un priekos tā, kā bēdās,
Uz turien' nogāju.

Ar' šodien man tur garām
Bij jāiet naktī vēl',
Un tumsā cieti acis
Es aiztaisīju vēl ;
Un zari smagi šņāca,
Kā sauktu nopietni :

„Nāc, nāc jel, puis', uz mani,
Še mieru panāksi!“

Un asi vēji pūta
It taisni acīs man,
Un lietus lāses nāca —
Man netik atpakaļ.
Un projam, projam devos
Ar lielu steigšanu, —
Vēl dzirdu liepu šņācam:
„Šeit mieru atrastu.“

J. Breikšs

Skaistu rozi redzēja

Skaistu rozi redzēja
Puisēns dārza malā,
Kas it koši ziedēja;
Tecēj's klāt, to skatīja,
Prieks tam bij bez gala.
Rozīt, rozīt sarkanā,
Rozīt dārza malā.

Puisēns saka: „Lauzišu
Rozi dārza malā!“
Roze teica: Ieduršu,
Un tev sāpes darišu,

Laid man' tikai vaļā!
Rozīt, rozīt sarkanā,
Rozīt dārza malā!

Zēns neklausa, nolauž to,
Rozi dārza malā;
Rozes ērkšķi bada šo,
Zēns nebēdā it neko,
Kā tam izies galā.
Rozīt, rozīt sarkanā,
Rozīt dārza malā!

Pēc Ģetes tulk. M. Fittings

Ja ar' tevīm simtām avju

Ja ar' tevīm simtām avju ganītos,
Un es, nabags, tikai ziediem pušķotos,
Mana sirds, mana sirds, tomēr mana
Sirds tev' milēt, milēt, milēt liedz, tā tevi
milēt, tevi milēt liedz.

Ja ar' tu vai simtiem namiem lepotos,
Un es vecā trūdu graustā atrastos,
Mana sirds u. t. t.

Ja ar' zīdā, samtā vienmēr tērptos tu,
Un es prastos, vecos svārkos staigātu,
Mana sirds u. t. t.

Ja ar' tevīm vīna dārzi zaļotu,
Un es mazu kviešu druvu apkoptu,
Mana sirds u. t. t.

Ja ar' visi ļaudis tevīm godu dod,
Mana sirds pie tevis laimes neatrod.
Mana sirds u. t. t.

Čeku t. dz, tulk, J. Poruks

Jau ziedonis klātu

Der Mai ist gekommen

Jau ziedonis klātu un kokiem lapas plaukst,
Kam tikās, lai paliek vēl ilgāk mājā snaust.
Kā mākoņi steidzas un nestāv uz viet',
Tā sirds manim nesās uz tālieni iet.

Ar Dievu, tēvs, māte, Dievs miļi sargās jūs!
Kas zin gan, kur laime tur svešumā man būs!
Ir celiņi visur, kur pasaulē kļūt.

Vīns aug vēl ar' citur, kas jabauda būs.

Sveiks tālak pār kalniem, kur saule gaiši spīd!
Pa zaļajiem mežiem un klajumiem ik brīd'!
Tur burbuļo strauti, tur kokus līgo vējš,
Man sirds pukst jo jautri un dziesmās skan
mežs.

Un vakarā ciemā būs salda atdusa.
„Nu steidzies, tēt, ieliet no vīna labakā.
Nem vijoli rokā, tu jautrais spēlmanīt,
Ār miļāko jādzied, kas prātā man mīt.“
Ja negadās naktsmāja, tad mierā tak būs
sirids
Arī apakš Dieva debess, kur zvaigznītes man'
mirdz.
Un liepa, ta vējā man miegu žužina,
Un Auseklis agri man skūpstot modina.
Pa vasaru ceļā, tas jauneklām prieks.
Tur pūš Dieva vēsma, to sajūt ceļinieks.
Un dziesmās tam ceļās uz augšu dvēselīt;
Cik jauka, jauka esi tu, Dieva pasaulīt!
Tulkojis J. Neilands

Ritu vairs nebūšu mājās
Ritu vairs nebūšu mājās,
Tuvu klāt ir šķiršanās;
Ceļu staigās manas kājas,
Domas būs pie miļākās.
Kad aiz mājas kalnā kāpšu,
Skatīšos vēl ielejā,
Vietiņu apraudzīt sākšu,
Kur man prieki ziedēja.

Tad ar noskumušu prātu
Savu ceļu staigāšu,
Mīļāko, kaut ar' nav klātu,
Allaž prātā turēšu.

Bet kad aukstā ziema beigsies,
Jauka pavasara smies,
Ceļu staigāt tad man veiksies,
Čakli manas kājas ies.

Priecīgs atpakaļ tad nākšu,
Kur man' gaida mīlība,
Jaunu, jauku dzīvi sākšu,
Beigsies visa skumība.

Vasar's svētkos tad ar meijām
Tavas durvis pušķošu ;
Puķītes pa kalniem, lejām
Tevim, mīļā, meklēšu.

No tevis es kaut tālumā
No tevis es kaut tālumā,
Bet tomēr tu man tuvumā.
Pa mežu skan mana dziesmiņa ;
Pēc tevis ilgas man' mierina.

Es jūrmalā tev' meklēju,
Tu, mana sirds, ko sveicinu.

Lai viņi nes manas žēlabas
Pie manas visusirdsmiļākās.

Vai sirdī skan tev dziesmiņa,
Ko bēdīgs draugs tev skandina?
Kad, sirsniņ', tu vienreiz atnāksi,
Un mani, skumju, aplaimosi?

Zviedru tautas dziesma

Alpu rozīte

Kas puķīti pie vārda mani sauks,
Kas vientule uz Alpu kalniem aug.
Šī puķe krāšņa ir uz Alpiem gan,
Tur augstu gaisā pretīm smaida man.
Ja gana zēnu tu tad jautātu,
It lepnu atbildi tu dabūtu:
Šī ir tā puķe visu skaistākā,
:-: Un viņas vārds ir Alpu zvaigznīte :-:

Pa klintīm rāpjas droši jauneklīs,
Ne bailes tam, ne viņš ir izmisis;
Viņš zin, par algu tagad viņam klūs
Ja — miļš un dārgs tam galotnē tur būs;
Neviena klints tam augsta neliekas,
Viņš gaviļē, jo mērķis tuvojas —

Priekš līgavas viņš priecīgs puķi rauj
:: Un Alpu zvaigzniti pie lūpām skauj. ::

Un kad uz kapa zvans skan izmisis,
Tad ziniet: Alpu dēls ir nomiris;
Pie kapa priesters bēdīgs lūkojas,
Jo zārks ar puķēm pušķots tuvojās;
Tad lūgšanas it sirsnīgas tas raid
Uz debesīm, kur eņģeļi tās gaid.
Pie kapa viņa draugs, man šķiet,
:: Vēl pēd'jo reizi Alpu rozi liek. ::

Stāvu es pie lodziņa

Stāvu es pie lodziņa,
Skatos tumšā naksniņā.

:: Vienu karsti milēju,
Bet to neredzu. ::

Tas ir tālu svešumā,
Kas man' priekos vadija.
Skumjas vien tik piemin' man',
Ak, sirds, klusu ciet . . .

Cieties, sirds, un mierinies,
Mācies bēdās paciesties;
Atpūsties tad varēsi,
Kad jau kapā dusēsi.

Mieru manīm veltis kaps,
Skumjas, sēras vieglas taps,
Jo, kad pirmā mila zūd,
Tad mirt vairs nav grūt.

Stādat puķes kapmalā,
Zilas neaizmirstules.
Puķītes drīz novītis,
Mila nezudis.

Tur tālu, tālu, mana sirds
Nu naktī ceļā dosimies,
Pie manām krūtim izdusies.
Tur tālu, tālu, mana sirds,
Būs māja tev un tēvija.

Ja nebēgsi, tad jāmirst man,
Tu paliksi tad vientule,
Gan būsi tēva mājiņā,
Bet jutīsies kā svešumā.

Uz viņa kapa

Uz viņa kapa aug kupla liepa,
Tur dziedāja putniņi, tur pūta vēji,

Un apakš liepiņas zariem sēd
Jau cits ar savu līgavu.

Tie vēji pūta lēni un žēli,
Tie putniņi dziedāja jauki un sēri.
Un runīgais pāris nu paliek mēms,
Sāk raudāt un nezin, kādēļ gan raud.

Uz jūrmalas krasta

Netālu no jūrmalas krasta,
Tur zvejnieka būdiņa stāv.
Pie būdiņas mazajā dārzā
Sēd skaistule meitene.

Tā noliecas lēni pie puķēm
Un smaidot pie krūts sev sprauž ;
Jūs, puķītes, prieku man darat
Un sāpes man remdinājat.

Tā runājot, skaistule sajūt,
No zēna ka apskauta kļūst . . .
Tas pienācis viņai nemanot,
Aiz laimes, bet isa tā būs.

Nāk rudens un aukstajie vēji,
Vīns puķes, vīns kvēlošais skūpstis :
Nāk viņi un paņems ar' mani, —
Ak, prieki — cik ilgi tie būs? . .

Netālu uz kāpām pie jūras
Ir redzama kapsēta ;
Tur zvejnieka skaisule skuķe
Nav sen vēl kā guldīta.

Tās milulis bija zvejnieks,
Ko jūra tai laupīja.
Tā cieta, bet zaļganie viļņi
Reiz arī to apskāva . . .

Mili mani

Mili mani, skūpsti mani,
Kamēr ausis rīts,
Kamēr ausis rīts, kas aiznes
Milas viļņus līdz . . .

Mili mani, skūpsti mani,
Kaut uz īsu brīd',
Līdz ar vas'ras krāšņiem ziediem
Mūsu mīla irs.

Tik pie tavām krūtīm dusēt
Mana galva slīgst . . .
Tik pie tevis, tik pie tevis
Vēlētos es būt.

Tevi mīlēt es nevaru,
Čigāniete es —

Mana māte čigāniete
Mīlēt neatļauj.

Mana māte čigāniete
Mīlēt neatļauj, —

Tik par naudu, tik par naudu
Mīlēt man ir ļauts.

Tikko tevi ieraudzīju,
Mīlēju arvien.

Tik par tevi, tik par tevi
Domāju arvien.

Mili mani, skūpstī mani
Tikai vienu reiz, —
Tevi mīlēt, tevi skūpstīt
Mūžam neapnik.

— Nevarīgi manas rokas
Manim zemē slīgst, —
Apkamp mani, skūpstī mani,
Piederu es tev . . .

Alā verdi

Ļauj man vēl reiz, kamēr sirds dzīva
Pie tavām krūtīm pieglausties.
Vēl vienu reiz, kamēr nav lauzta,
Tev acu dzielmē lūkoties.

Tad tici; tiešām viss būs klusu,
Nekas vairs tevi netraucēs.
Sirds pukstieni un dziesmu skaņas
No atmiņām tev izzudīs.

Es aprakt, bet ne aizmirst spēšu
Šo mīlestību vienīgo,
Es dziļi kapā nogremdēšu
Šo laimi pirmo, beidzamo.

Mēdz arī teikt, ka esot laime,
Ja varot citus aplaimot,
Tad arī gribu nākamībā
Bez sirds to darīt — mēģināt.

Bez sirds es būšu uzticīga,
Bez sirds es lēni mīlēšu,
Un pazemībā, padevībā
Bez sirds es pie tā dzīvošu.

Šī sirds tik spēj par tevi čukstēt,
Par tevi ciest un cīnīties,
Par tevi spēj tā elpot, pukstēt,
Par tevi kapā apgulties.

Ceļinieks

Ar spieķi iekš rokas, aiz cepures zieds,
No gājēja viena pa zemēm ceļš iets.

Viņš pilsētas redz un viņš ciemiņus sveic,
Bet projām tam jāiet, viņš tālāki steidz.

Viņš puķes redz ceļmalā augošas daudz,
Tām ceļinieks klusiņām gaŗām trauc,
Tik saldi tās oŗ un tik brangi tās zied,
Bet projām tam vajaga tālāki iet.

Uz klintīm tur namu viņš taisītu redz,
Ko koki jo kupli ar zaļumu sedz :
Tam ļoti tur patīk, tam nesas tur sirds,
Bet tālāk viņš steidzas, no dzimtenes šķirts.

Un līgava laipna, tā bildina to :
„Sveiks, ceļiniek' mīļais, ņe piemājo !“
Tā acis tam rauga, viņš roku tai spieŗ,
Bet projām tam jāiet, to tālāki spieŗ.

Tam dzīvība priekus daždaŗādus sniedz,
Līdz liktenis kājai uz priekŗu iet liedz ;
Viņš stāv nu pie kapa un apgrieŗas vēl,
Ka laimi maz baudīj's, tas viņam ir ņēl.

Tulk. Juris Allunans

Upe un cilvēka dzīve

Mazs avots kalnā ceļas
Un saulei pretī smaid'.

Un jautri straujus viļņus
Uz krēslu lejup raid'.

Tam prātā auglīgas druvas,
Kam spīrglas rāsas trūkst,
Viņš sapņo no paradīzes,
Kur dzīvības koks pats žūst.

Bet klintis tam pretī kraujas
Un cieti ceļu slēdz,
Jo tumšāki kalnu ēna
Tur apakšā leju sedz.

Te krūts tam vareni ceļas,
Tas droši un lepni plūst,
Un gāžas pāri pār klintīm,
Kaut dziļumā iekšā grūst.

Ir dažas klinšu drupas
Ar troksni zemē irst
Un dažā lāsīte slepen'
Kā asara mirdz un birst.

Un lejā ar jaunu spēku
Tas viļņodams tālāk iet,
Un visas malu malas
Zel, zaļo, kuplo, zied.

Kr. Barons

Bēglis

Māte, es nākšu,
Kad vakars būs vēls,
Negaisā, vētrā,
Tavs pazudis dēls.

Māte, es nākšu,
Kad tumsā viss tīts,
Steigšos pie tevis,
Vajāts un dzīts.

Esmu tik gurdens,
Un ceļš ir tik grūts!
Māt', tu jau ļausi
Tev glausties pie krūts.

Gribu vēl dzirdēt,
Kā mātes s rds pukst;
Gribu vēl dzirdēt,
Kā lūpiņas čukst — — —

Pārnācu vēlu, —
Bij tumsā viss tīts,
Negaisa naktī
Vajāts un dzīts.

Būdiņa tumša . . .
Viss kluss un man svešs, —

Tikai ap kapsētu
Drūmi šalc mežs . . .

Lapskalnu Andrejs

Kapsēta

Kapsēta tur kalna galā
Noskatas uz lejas viet'!
Apakšā pie upes malā
Gana puisēns jautri dzied.

Žēli, žēli kalnā zvana,
Gauži raud pēc miroņa ;
Klusa paliek ligošana
Un zēns klausās apakšā.

Kapsētā reiz guldīts kļūsi,
Kas še līgsmi dzīvoja ;
Gana puisi! gana puisi!
Tev ar' dziedās kalniņā.

Tulk. Juris Allunans

Pie loga ziemas naktī

Bez stīgām kokle,
Bez prieka dzīve,

Bet vecā dziesma ausīs skan.
Bez mīlās māja,
Bez mērķa soļi,
Bet dzīvot, dzīvot gribas man.

Pie debess velves,
Kā sniega kalnos,
Pār padebešiem mēness kāp.
Iz kailas birzes
Spīd sniega baltums,
Un krūtīs sveši, sveši sāp!

Tu, zilā debess,
Jūs, zvaigžņu dzirkstes,
Kas jums šo gaismu mūžam dod?
Man gaisma dzīsa,
Pa dziļu tumsu
Vairs sirds sev prieku neatrod . . .

No salnas pārņemts,
Mirdz ledū ezers,
Un līstot gāles klaidums skan;
Bet manas krūtīs
Vēl nedrīkst sastingt,
Vēl dzīvot, dzīvot gribas man!

J. Poruks

Ceļinieks

Birzē pogā lakstīgala ;
Sidrabaina debess mala
Nogrimst tumšā, klusā silā.
Mēnesnīcā aizslīd ēna :
Iešana tik lēna, lēna ;
Krūtīs elpa sāpes cilā !
Kaut jel drīzi tiktu galā :
Kapenes dus ceļa malā,
Skumji sveicu sēro vietu.
Kapenēm slīd pāri ēna,
Iešana tik lēna, lēna ;
Ak, es labprāt dusēt ietu.

J. Poruks

Kad būs as'ras izraudātas

Kad būs as'ras izraudātas,
Kad būs izpriecājies prieks,
Mīlestība izmīlēta, —
Mani apņems nāves miegs.
Tad uz kapiem neej, mīļā, —
Neej mani modināt ;
As'ras, prieki, mīlestība
Nedrīkst mani valdzināt.

Lai uz kapa zied tik rozes,
Lai ap mani daba klus;
Lai tie, kas man bij tik mīļi,
Visi mau pie sāniem dus.

J. Poruks

Teici to stundu, to brīdi . . .

Teici to stundu, to brīdi,
Kad tu man roku sniegsi?
Jeb vai tu mūžīgi mūžam,
Ka mani mīli, liegsi?

Man saules dienās teic puķes,
Ka manu laimi tu glabā!
Kad tu to manim teiksi,
Tu, neizsakami labā?

Mums saules dienas drīz zudīs,
Un puķes nobālēs lejās!
Nāc, sniedz man savu roku,
Lai laime staro mums sejās!

J. Poruks

Mīlestība

Aizver aciņas un smaidi,
Noliecies pie manas krūts:
Atteikšanā, vientulībā
Ir jau dziedgan ilgi būts.

Aizver aciņas un smaidi,
Sapņi lai mūs projam nes
Turp, kur mīlestības viļņos
Izkustu mums dvēseles.

J. Porīts

Nāc man līdz

Nāc man līdz, kur baltas rozes zied,
Zelta birstaliņās saule riet,
Druvas šūpo lēna vēsmiņa,
Tālumā skan strauta valoda.

Nāc man līdz uz kluso sētiņu
Un mūs lēnais vējiņš pavadīs,
Lai kā ceļa biedris stāstītu –
Sapņo mežs un druvas saulē viz.

Tur ir mūsu baltais laimes rīts,
Peld uz sauli zīda mākonīts.

Pērlēs ceļš un saules dimantā,
Turpu nāci, visumiļākā.

K. Jēkabsons

Mirdzi kā zvaigzne

Mirdzi kā zvaigzne tu naksniņā
Ar magoņu lapiņām liegām,
Mirdz tava liliju rociņa,
Mirdz līdzīgi ziemeļu sniegam.

Kā mākoņu dzelme tev acis māj,
Mirdz gaisma, tur austošā diena;
Bet tāli nakts teiksmainos kalnus klāj —
Lauzdamās apburtā diena.

Nāc līdz man, kur zīlīte zarā dzied,
Uz jūras pārļaino gultu,
Kur rožainie krasti ūdeņos lied —
Vaid vēji, kā putas kad kultu!

Nāc līdz man, kur Latvijas ozols zeļ,
Kur viņos sentēvu zaros,
Pār druvām tie pusnaktī rokas ceļ,
Un mazgājas mēneša staros.

K. Jēkabsons

Ilgošanās

Klau, cik rāmi strautiņš laistās,
Mēness stari viņā mirdz,
Koki it kā sapņos saistās —
Nāc, jel nāc pie manas sirds!
Nāc pie manis šurp tik klusi,
Kā nāk puķēm pavasars,
Nāc pie manas krūts un dusi
Tur, kā strautā mēness stars.

Nāc, kā allažiņ jau nāci,
Tiklīdz dienas gaisma dziest,
Nāc un atkal mani māci
Lūpas tev uz lūpām spiest,
Kas tik koši, sārti smaida,
Tā kā rozes, kuņas zied
Saulgozī un kāri gaida,
Bitīte lai ziedos iet.

Vēl ir karsti mani vaigi,
Tie vēl tavas bučas jūt,
It kā kalnu gali maigi
Ilgi kaist, kad saule zūd . . .
Klau, cik rāmi strautiņš laistās,
Mēness stari viņā mirdz,
Koki it kā sapņos saistās —
Nāc, jel nāc pie manas sirds.

Esenbergu Jānis

Tev dziļi acīs ieskatīju

Tev dziļi acīs ieskatīju,
Kas spīdēja no mīlibas,
:: Iekš viņu liesmām ieraudzīju
Es saldu sapņu pilnību. ::

Tev dziļi acīs atspīdēja
Mans pirmais un mans pēdējs brīd's,
:: Tas jaunu dzīvīb' iedot spēja
Un arī saldu nāvi līdz. ::

Bet tagad tavas spodrās acīs
Uz man' vairs miļi neskata,
:: Tadēļ es sirdi esmu racis
It dziļi zemes dziļumā. ::

Lai tā tās sāpes neredzētu,
Kad tumša zeme sirdi sedz ;
:: Bet acīs līdzī neapraku,
Lai viņas allaž tev' vēl redz ::

Stērstu Andrejs

Mēness starus stīgo

Mēness starus stīgo

Dzelmē dzidrajā ;

It kā baltis mani

Turpu aicina :

„Nāc man līdz, dodies
Plašā tālumā,
Ļaujies sevi aizvest
Nāru laiviņā.

Būras tīra zelta,
Irklis sudrabvīts,
Zvaigznes ceļu rāda,
Vada auseklīts.

Nāc man līdz, es zinu
Malu laimīgu,
Tur, kur mēness sastop
Saules meitiņu.

Tur, kur stars ar staru
Liesmās vienojas,
Tur, kur gars ar garu
Jūtās satiekas.

Zemes ilgošana
Tur kā migla klist,
Mūžam nebeidzama
Gaismas straume list.“

Aspazija

Sapņu tālumā
Sapņu tālumā,
Staru spožumā,

Zvaigzne dziestošā,
Mana laimība. —

Rokas izstiepju,
Gaužos, pielūdzu,
Atsaukt nespēju
To, ko zaudēju.

Tvaikos vītušas,
Dubļos samītas
Dvēs'les drebošās,
Baltās lapīnas —

Smiekli pārkliedza,
Troksnī izgaisa,
Nav vairs dzirdama
Saldā meldiņa — —

Sapņu tālumā,
Staru spožumā,
Nepielūdzama!
Neatsaucama!

Aspazija

Aijajā!

Aijajā! Actiņas
Lai uz dusu aizveņas.
Vēji, lēni lidojiet,
Vēsniņas, to auklējiet!

Aijajā! Laumiņa
Mēness staru audumā
Spožu uzvalku tev vērpj,
Smaidot tevi iekšā tērpj.

Aijajā! Sirsniņa,
Dzīves vētrās plosīta,
Saldu sapņu pasaulē
Sadzis slimā dvēsele.

Aspazija

Pasaciņa

Mazā, sirmā kumeliņā
Jāj pa ceļu pasaciņa.

Ātri, ātri steidzas viņa,
Rokā zelta pātadziņa.

Jāj un jā un neapstājas,
Zemes virsū nav tai mājas.

Līdz ko jaunie sapņi beidzas,
Viņai projām jāaizsteidzas.

Ilgi, šķiet man, projām biju;
Nu es atkal ieraudziju:

Mazā, sirmā kumeliņā
Jāj pa ceļu pasaciņa.

Sidraboti pakaviņi,
Zili puķu iemauktiņi;
Pavadā kā pārles sienas
Senās, mīļās bērnu dienas.
Jāj un jāj un neapstājas,
Zemes virsū nav tai mājas.

Aspazija

Sīkie pirkstiņi

Man liekas, šie sīkie pirkstiņi
No rožu kristala izdrāzti.
Div' sarkanas saulītes aust šobrīd,
Kad gaisma caur pirkstiem cauri spīd.
Tu izplēt viņus smiedamās:
Desmitstaraina austriņa sārtojas.
Un spied manīm acis cieti ciet:
Visa pasaule rožainā gaismā man šķiet:
Aiz tālām zemēm šie pirkstiņi mīt,
Bet sarkana saule caur tālēm spīd.
Šie sīkie, smalkie pirkstiņi
No rožu kristala izdrāzti.

J. Rainis

Skani mana dziesmiņa,

Skani, mana dziesmiņa,
Mīlīgi un lēni;
Ej kā viegla vēsmiņa
Vakara pavēnī.

Ej līdz mazai mājiņai,
Skau' pa logu iekšā,
Stājies kādai meitiņai
Viņas gultai priekšā.

Skani viņas austiņā
Kā ar debess spēlēm,
Runā viņas sirsniņā
Kā ar eņģ'ļu mēlēm;

Saki: „Jaukā meitiņa,
„Tālumā viens dzīvo, —
„No kā nāk šī dziesmiņa,
„Tas tev' gauži mīlo!

A. Pumpurs

Es atminos rožainos laikus

Es atminos rožainos laikus
Un meiteņu līgsmajos vaigus,
Un puķēm raibotās lejas,
Un jaunības smieklus un dejas.

Cik skaisti bij zudušie tēli,
Un sirdij tik žēli, tik žēli !

Es atminos, spēki reiz cēlās
Un gudribu avotus smēlās,
Un zinību spožajā gaismā
Tik vairojās šaubības plaisma.
Sen kapā dus nodomi cēli
Un sirdij tik žēli, tik žēli !

Nu aukstajā gaismā es jūtu,
Cik laimīgs, ja bērns vēl es būtu,
Vēl dzīvotu cerībās drošās
Un laimības ielejās košās ;
Bet atpakaļ doties jau vēli,
Kaut sirdij tik žēli, tik žēli !

Ed. Veidenbaums

Bakchanale

Vij rozes ap galvu,
Lai valda prieks !
Viss iznīkst, viss zūd,
Viss dzīvē ir nieks.

Lai muzika skan,
Un dimd un rūc,

Un kokles saldi,
Kā dūjas dūc.

Skrien lapas vējā
Veldamies,
Mēs dejas viesuļos
Griežamies.

Nem kausu! ņem, sarkano
Šulu sūc!
Kā asins šaltis
Iz caurdurtas krūts —

Un baudu virpulis
Putojošs, balts,
Kā strūklū aka
Lai gaisā šalc!

Tik baudi šodien,
Lai arī rīt
Kā pelnu guba
Viss kopā krit.

Viss iznīkst, viss zūd,
Viss dzīvē ir nieks —
Lai deg, lai kvēlo
Tik dzirkstošais prieks!

Vij rozes ap galvu
Un aizmirsti,

Vai esi, vai būs,
Vai dzīvoji.

Tik smeji un smeji,
Un aiznesties ļauj,
Kur straume tevi
Uz atvaru rauj — — —

Aspazija

Domāju es domās dziļas

Domāju es domas dziļas:
Kamdēļ laime mani nīd —
Viss, ko daru, viss man viņas,
Visās vietās kāja slīd.

Citam nav nekāda darba,
Nauda kā no gaisa birst;
Man ir dzīve sūra, skarba —
Jābadojas, kamēr mirst.

Nav pie dvēseles ne graša,
Prasi kādam — kas tev dos?
Labāk vienreiz nāve aša,
Nekā dzīve ubagos.

Ezers lejā spīd netāli,
Iekšā tur būs raizēm gals:

Nu, ardievu, bēdu brāļi,
Neskanēs vairs mana balss.

Ceļš vēl gažām ved gar krogu,
Iekšā dejo, dzied un smeļ,
Un caur apgaismotu logu
Redzu — alu glāzēs lej.

Vai tad es lai gluži bešā?
Roka ātri svārkos ķer —
Desmit kapeikas vēl ķešā,
Tās priekš nāves jānodzer.

Steidzos iekšā, vienu glāzi
Iesviežu, vēl vienu, vēl . . .
Un ar katru alus lāsi
Paliek dzīvības man žēl.

Atliks miršanu uz rītu,
Šodien vēlu staigāt turp.
Krodzniek, dosi vēl uz krītu?
— Došu. — Duci alus šurp!

Otrreiz bij man tāda liga:
Skaistule man solījās,
Mūžam būšot uzticīga —
Dumjš, kas sievietēm paļaujās.

Drīz iz pilsētas švīts nāca,
Gludi apģērbts, uzķemmēts,

Lakstoties ap viņu sāca,
Dāvā rotas — viss tam lēts.

Domāju, ta neatļausies,
Sirdi viņam neatdos,
Bet it nejauši reiz — klausies --
Baznicā jau uzsauc tos.

Asinis man dusmās vārās;
Un kaut sirdi sāpes griež,
Tak pēc atriebības kāras
Dūre naža spalū spiež.

Viņiem jāmirst. — Steigšus gāju,
Te man uzsauc draugs: Kur nu?
Iesviedīsim ceļa kāju!
Nāc man līdz uz kabaku.

Sviedām, sviedām ... rīts jau ausa —
Aizmirsts viss, kas rūpes dar',
Kājas galvu knapi klausā,
Zudušas bij dusmas ar'.

Tadēļ tagad katru reizi
Iedzeļu, kad slikts ir prāts,
Un ja kājas iet ar' greizi,
Tas jau ļaunums nav nekāds.

Ed. Veidenbaums

Kā gulbji

Kā gulbji, balti padebeši iet,
Tiem vēlētos es līdzī tālu skriet —
Tur tālumā, kur ziemas nepazīst,
Kur rozes mūžam zied un nenovīst — —
— — — — — — — — — — — — — — — —

Kam veltīgi laimību kāro tu, sirds?
Met projām reiz cerības tumšajā kapā:
No saulainām lejām ir mirstīgais šķirts;
Tam jādzīvo asaru dūksnājā slapā,
Kur dzelži un cirvji bez rimšanas kļaudz,
Pēc maizes, pēc pārtikas vergi kur sauc, —
No stiprākā samīts kur vājākais lūst,
Un asins un sviedri ik dienas kur plūst.

Ed. Veidenbaums

Tu to zini!

Debess tumša, mākoņaina,
Jūra vētras dauzīta:
Tā caur viļņiem, bangām cīnas
Mana dzīves laiviņa.

Visur tumsa, visur briesmas,
Tikai tālu rietumā
Atspīd manā bēdu naktī
Zvaigzne viena vienīgā.

Vai šī zvaigzne mani briesmās,
Mani nāvē viņa,
Jeb vai tumsā ceļu rāda,
Kurp man laiva griežama;

Jeb vai viņa manim saka,
Ka aiz mākoņiem vēl spīd
Laimes saule spoža, balta?
Tu to zini — spulgacīt.

Vensku Edvarts

Ļaujāt man sērot

Ļaujāt man sērot,
Āsaras liet,
Grūtumus baudot,
Caur ērkšķiem iet,
Vienam iet.

Miroņus uzcelt
Bēdas vai var?
Āsaras sirdi
Tak rāmāku dar',
Tak rāmāku dar'.

Nemināt laimi,
Bija tā man,
Smaidīgā brīdī,

Kur nu tā gan?
Kur nu tā gan?

Ausēklis rītos
Austrumos stāv,
Saulītes tomēr
Tas redzējis nav,
Vēl redzējis nav.

Atstāts lai esmu,
Līdz dzīvība dziest!
Mīlēt var tāds tik,
Kas skumjas spēj ciest,
Kas skumjas prot ciest.

Vensku Edvarts

Mans kaps

Man akmeni uz kapa
Un krustu nelieciēt,
Tik mazās, vieglās puķēs
Tur virsū uzstādiēt.

Jo visu mūžu nesu
Es grūtu krustu gan:
Lai mazākais pēc nāves
Tad viegli būtu man.

Esenbergu Jānis

Brūklenājs

Rozes sen jau novītušas,
Nav no rudens saudzētas.
Īsu brīdi ziedējušas,
Grūti, grūti audzētas.

Nekopts, klusā meža malā
Brūklenājs aug vienmaļu,
Vasarā — vai ziemas salā
Redz to allaž iezaļu.

— Teic, ar kādu prieku vari
Zaļot vientul's, brūklenāj?
Kam tu līdz ar rozēm arī
Zaļošānu neatstāj'? —

— — Pastāvīgi zaļot raugu
Nenoskārstai vaj'dzībai:
Kapu vaināgiem es augu
Dažai rožu kopējai.

Kaudzītes Matiss

Pie Daugavas

Pie Daugavas es dzīvoju
Un ticēju un mīlēju,
Kā bērniņš nevainīgs.
No Daugavas es aizgāju,

Tad bērna rotas atstāju
Un kļuvu nelaimīgs.

Pat ticība man' gānija,
Un mīlestība mānija,
Tās liedza cenšanos.
Uz Daugavu es noiešu,
Pie Daugavas es raudāšu
Par tādu vilšanos.

Un mana miļā Daugava,
Kā māmiņa un līgava,
Man' atkal sapratīs.
Ta asariņas jūriņā
Un sēras klusā kapiņā
Ar straumi aiznesīs!

A. Pumpurs

Sapņot man tikās

Tumša un drūma kātra man diena,
∴ Saulaina briža nav man neviena. ∴

Sapņot man tikās tikai pie Gaujas,
∴ Negaisa naktī, kur nāras skaujas. ∴

Zari ap mani it zemu liecās,
∴ Liekas, kā nāras skūpstīt man' tiecās ∴

Sapnī es redzu div' melnas acis,
:: Pilnas ar ilgām it klusu skatu ::
Lēnām glāst' rokas tumšmatu pīnes,
:: Klusi čukst lūpas: „Vai mani mīli?“ ::
Nozuda sapnis, izgaisa ilgas,
:: Tumša un tukša — vai tā ir dzīve? ::
Tumša un drūma katra man diena,
:: Laimīga brīža nav man neviena! ::
Esmu vēl jauna, sirds vēl man strauja,
:: Sapņot man tikās tikai pie Gaujas! ::
Zari ap mani it zemu liecās,
:: Liekas, ka dzelme pēc manis tiecās. ::

Ak, dzimtene!

Ak, dzimtene, tu, dārgā,
Tu, mīļā tēvija!
Sirds krūtīs pukst un sēro
Pēc tevis svešumā.

Gan svešumā ir kalni
Un jaukas ielejas,
Tie tomēr nav tik jauki,
Kā mīļā tēvijā.

Gan svešumā it laipni
Man uzsmaid' zeltenes,
Bet nieks ir viņu smaidi
Pret smaidiem dzimtenē!

Un ja man liktens lēmis
Būs nomirt svešumā,
Tad, lūdzu, manas miesas
Pārvediet dzimtenē.

Lai tās tur mierā dus,
No tevis apsegtas,
Lai tēva tēvu gari
Tās saldi midzina.

Daugava, tu, daiļā rota
Daugava, tu, daiļā rota,
Šūp'lis jaukais, nāru mājoklis,
Tavas bangas mums ir dotas,
Kuņās brīv ir rotāties.

Tur neaizņem vētras bārgas,
Ne ar' sūņais, grūtais liktenis,
Mūsu pilis visas skaistas
Zaļos viļņos šūpojās.

Mēnestiņš, tu, sudrabspožais,
Kas pie augstās debess velves spīd,

Tavi stari mums jau laistās
Krastmalā, kur nāras dzied.

Jaunava, tu, daiļā rota,
Tev tiks viss no laimes mātes dots;
Ligavainis lai tev būtu,
Mīlestības laimība.

Jaunība, tu, daiļā rota,
Šūplis, cēlu jūtu mitekļis;
Īsu brīdi tu mums dota,
Dārgs šis laiks iekš jaunības.

Jaunekle, ko tagad sēdi?
Priecājies, cik spēj' iekš jaunības!
Līgsmā garā skaņi dziedī,
Nepiemini skumības!

Jaunava, kas izplaukusi,
Debešķīgai rozei līdzīga,
Nestaigā it noskumusi,
Eji līgsma, priecīga!

Jaunībā lai čakli esam
Strādāt to, kas katram pienākas!
Nevairības kroni nesam,
Lai sirds vienmēr priecājas!

Gadi nāk un gadi aiziet
Gadi nāk un gadi aiziet,
Mūžam, mūžam nenāks vairs.
Kas reiz bijis, tas ir zudis,
Mūžam to vairs neatrast.

Tveri katru prieka brīdi,
Baudi, baudi laimību.
Neļauj aiziet jaunīb's laikam
Tumšā, sērā uzvalkā.

Milē vienu, tikai krietnu,
Milē daiļu tautieti.
Tikai mīlestība iespēj
Mūsu dzīvi saldināt.

Un kad vecums tavos matos
Sniega baltas rozes bērs, —
Eji tad un sevīm meklē
Vietu smilšu kalniņā.

Un priekš tavām acīm garā
Atgriezīsies jaunība . . .
Tad tu smaidīsi kā toreiz,
Kad viņš tevi skūpstīja . . .

Tu mīļa man

Arvien tik tu man visur prātā esi,
Tu manu ilgu maigo eņģeli!

Vai priekus man, vai dziļas skumjas nesi,
Tu mīļa man palieci mūžīgi!

Pēc tevis manas ilgas vienmēr tiecās,
Tik tavai laimei sevi ziedoju;
Kā liktens lemtu mūsu mūža gaitu,
Tu mīļa man palieci mūžīgi!

Nāc, jel nāc!

Tā kā strautiņš lēni laistas,
Mēness stari viņā mirdz,
Koki itkā sapņos saistas,
Nāc, jel nāc pie manas sirds!

Nāc pie manas sirds tik klusi,
Kā nāk puķei pavasars,
Nāc pie manas krūts un dusi,
Kā dus strautā mēness stars!

Nāc, kā allažiņ tu nāci,
Tiklīdz dienas gaisma dziest,
Nāc un atkal tu man māci
Lūpas tev uz lūpām spiest!

Vēl ir karsti mani vaigi,
Tie vēl tavu skūpstu jūt.
Itkā kalnu gali maigi
Ilgi kaist, kad saule zūd.

Ziedēja dārziņā

Ziedēja dārziņā

Lilija balta,

Uzauga meitiņa

Tikla un stalta.

Viesulis nolauza

Liliju balto,

Nāve skūpstija

Meitiņu stalto.

Atnāca tautietis,

Noskuma ļoti:

Nu nebij lilijas,

Ne, kam to doti.

Ej prom, ej prom

Ej prom, ej prom, kam asaras un sāpes

Ar mīļiem vārdiem kam pie manis nāc?

Es lauku bērns un brīvs no visām bēdām

Man niķīgs gars un ļoti grozīgs prāts!

Par velti, draugs, pēc manis sniedzi rokas

Par velti man pie krūtīm dusēsi!

Es nespēšu tev remdēt gaužās mokas,

Ar mani dzīvē laimi negūsi!

Kamdēļ lai mīlu gan,
Kamdēļ ciest sāpes man?
Tik brīvam saule spīd
Un naktis ēnas slīd!
Lai puķēs krāšņākās
Man dzīves sapnis gaist,
Un dziesmas jautrākās
Uz manām lūpām kaist . . .

Pār dārzu dusošu spīd mēness bālais,
Šai naktī nolemts laimes sapnis jauks.
Dus manā sirdī laimes sauciens tālais,
Dus mana sirds, mans labais, maigais draugs.

Reiz arī mana sirds pēc laimes slāpa,
Es cerēju, ka laimē rozes plauks,
Bet velti, draugs, — ko mīlēju, tas vīla,
Ej prom, ej prom, mans labais, saldais draugs!

Kamdēļ lai mīlu gan,
Kamdēļ ciest sāpes man,
Tik brīvam saule spīd,
Un naktis ēnas slīd.
Lai puķēs krāšņākās
Man dzīves sapnis gaist,
Un dziesmas jautrākās
Uz manām lūpām kaist! . . .

Augusts un Līna

Pie Lielupes sēd vakarā
Kāds skumīgs jauneklis,
Pa vaigiem rit tam asaras,
Viņš ir it noskumis.

Tur sēd viņš mierīgs, nekustās,
Un liekas it kā snauž,
Tik brīžam grūti nopūšas, —
Kas gan tam sirdi lauž?

Jau vakars vēls un Jelgavā
Viss palicis it kluss,
Un visi, kam vien dzīvība,
Jau saldā miegā dus.

Kas noticis šim jaunekljam,
Ka miegs tam netikas,
Ka jāsež naktī vientuļam
Un jāraud asaras?

To pievilusi meitiņa,
Ko karsti milēja,
Ko sen jau nesa sirsniņā,
Tā viņu atstāja.

Tā sērojot tas nostājās
Un asaras tam birst,
Uz Lielupi tas noskatas
Un klusi runāt sāk:

„Ak, Lina, kamdēļ atstāji
Tu mani viltīgi?
Kam aizmirsi, kā solīji:
Man' mīlēt mūžīgi?

Tev cieta sirds, ta nesajūt,
Kā tas man sirdi spiež,
Ka žēlums nomāca to grūt',
Ko tā dēļ tevis cieš!

Par manām gaudu asarām
Tu tikai pasmejies,
Tu grūdi man iekš vaimanām,
Ar citu mīlējies.

Tu glaimu vārdiem uzticies,
Kas tev' tik viļina,
Un krāpniekam tu padodies,
To sirds tev nezina.

Smej tikai vieglā prātā, smej,
Nāks laiks, kad raudāsi,
Ka tīšam nelaimē tu skrej —
To vēlāk atzīsi!

Dēļ tevis man pagalam viss,
Viss, viss mans dzīves prieks;
Es esmu dzīvot apnicis,
Viss pasaulē man nieks.

Ko līdz mām dzīvot pasaulē,
Kad nav vairs cerības?
Mans kaps būs plašā Lielupe,
Tur man ir jābeidzas!“

Tas paceļas un nostājas
Uz krasta upmalā,
Vēl šaubās, domās ielaižas,
Un nogrimst dziļumā.

Par velti Līna tagad raud
Pēc sava Augusta,
Un ta tos rūgtos augļus baud',
Ko pati audzēja.

To, meitas, nu ievērojiet,
To sirdī iespiediet:
Ko vienreiz mīlēt apsoliet,
To mūžam mīlējiet.

Jel atstāj man . . .

Jel atstāj man', par velti tavas as'ras,
Priekš mīlas glāstiem auksta esmu es.
Es gribu brīva būt, kā jūras kaija,
Kā maldu sapnis — ļauna, viltīga.

Reiz cerībās ar karstiem mīlas glāstiem
Pie tavas krūts es galvu glāstīju . . .

Es tavas sāpes neapmierināšu,
No manis laimi velti gaidi tu.

Cik liegi koki mēnesnicā žūžo
Un milas trauksme viņiem pāri plūst.
Bet mana sirds priekš visām jūtām slēgta,
To cieti slēdz tavs pēdēj's milas glāsts.

Reiz bija laiks, kad kavējos pie tevis,
Kad ilgās mulsa prāts un apziņa.
Bet pagājība ņēma to pie sevis, —
Jel atstāj man', lai varu brīva būt!

Kapēc gan milēl man,
Kapēc gan jācieš man?
Es gribu brīva būt
Un dziesmu dzidāt vien.

Kā puķes līgsmojas;
Kā sapnis dzīve rit,
Par brīvību tik vien
Lai mana dziesma skan!

Pie alus galda sēdēja

Pie alus galda sēdēja
Daudz jūras braucēji.
Tie savas glāzes tukšoja
Un smēja līgsmīgi.

Bet viens starp viņiem sēdēja
Ar seju skumīgu:
Ne al's, ne dziesmas nespēja
To darīt priecīgu.

Kas viņu gan tā skumdina,
Kam viņš tā nopūšas?
To viņa biedri nezina,
Tie dzer un līgsmojas.

Tam šķiršanās no mīļākās
Lauž viņa sirsniņu:
Jau kuģis stāv pie jūrmalas
Uz projām braukšanu.

Tā stunda nāk un tuvojas,
Kad mums ir jāšķiras:
Tas rada sirdī žēlabas
Un acīs asaras!

Nāc, mīļā, līdz uz jūrmaļu,
Tur es tev zvērēšu:
Līdz pēd'jo asins pilieni
Tik tevi milēšu!

Bet uzticīga paliec man,
Ak, mīļā meitiņ, tu,
Un netur' citu mīļo gan,
Kā mani vienīgu.

Tas mūsu sirdis remdinās
Un sāpes atvieglos,
Līdz reiz, pēc ilgas šķiršanās,
Mūs liktens savienos.

Trijjūgs

Raug, gurdens trijjūgs velkas gauši
Pa lielceļu iz kalnājas;
Zem loka viņam gauži, gauži
Tinkš pulkstentiņš no Valdājas.

Jauns pastenieks no pusnakts cēlies,
Brauc mēnesnicā sapņodams,
Iekš ratu stūņa dziļi zvēlies,
Par zilām acīm dziedādams.

Mežs kluss un lauks jau bālēt sācis,
Un viņa dziesma žēli skan:
— Ak, acis, acis, zilās acis,
Kam aizvērušās jūs priekš man'!

Ardievu, mana dzīves biedre,
Tu, laipnā, daiļā līgava!
Ardievu, manas laimes bedre,
Ardievu, mana jaunība.

Un ātri saķer viņš nu grožus,
Liek zirgiem pilnos rikšos skriet.

Vēl vienreiz apskat' kalnus košus,
Vēl vienreiz mīlās kapa viet'.

Krievu tautas dz. M. Kaudziša tulkojumā

Traucies, trijjūgs!

Traucies, trijjūgs! Sniegs zib spožais,
Apkārt nakts tik rāmi snauž,
Spīd pie debess mēness košais,
Sēdot divi laimi jauš.

Mīlais čukst tai vārdus saldus,
Maiga kvēle acīs kaist,
Vai ta sapņo ilgu maldus?
Vai no mīlas laimē gaist?

Traucies, trijjūgs! Sniegs zib spožais,
Apkārt nakts tik rāmi snauž,
Spīd pie debess mēness košais,
Sēdot divi laimi jauš.

Zūd jau nakts un blāzma rodas,
Zeltains rīta gaišums spīd,
Lēniem rikšiem trijjūgs dodas,
Lēni, gurdi mājup slīd.

Ak, cik ilgi just šo laimi,
Vai tai drīz jau negaist gan?

Tā kā liegā sapnī glaimi
Vīna glāzes ausīs skan!

Traucies, trijjūgs! Sniegs zib spožais,
Apkārt nakts tik rāmi snauž,
Spīd pie debess mēness košais,
Sēdot divi laimi jauš.

Padoms jaunībai

Ak, cilvēks šinī pasaulē
Tik dzīvo īsu brīd',
Te zied, te vīst, te nobālē,
Drīz trūdu bedrē krit.

Un tādēļ šeitān dzīvojot,
Maz prieki uzsmaida,
Par iznīcību domājot,
Sirds daudzreiz sērojas.

Tik mīlestība vien ir tā,
Kas prieka kroņus pin,
Un kad jau beidzas jaunība,
Ap sirmu galvu tin.

Jo jaunībā kas mīlējas
Ar taisnu draudzību,
Un uzticīgi vienojas
Uz visu mūžību,

Kas neskat' mantu niecīgu,
Ne augstu kārtu pras',
Bet meklē tiklu mīlīgu,
Tik isti laimīgs tas.

Tam mīlestība gaišu dar'
Šo dzīves tumsību,
Par priekiem bēdas pārvērst var,
Dod sirdij mierību.

Tu, jaunība, kam sārtais vaigs,
Kam prieks vēl sirdī mīt,
Tev vēl ir dzīves zelta laiks,
Tev laimes saule spīd!

Liec vērā: drīz tas paiet steidz,
Še viss ir iznīcīgs,
Drīz liktens tavu prieku beidz,
Jo tas nav pastāvīgs!

Liec tādēļ ziedu laiciņā
Sev mīlīb' iēmantot,
Tas prieks, ko mīlīb' dāvina,
Spēj isti aplaimot.

Iz senlaikiem

Teic man to mīlīgo vārdiņu vēl:
Iz senlaikiem, iz senlaikiem!

Tas skan man ausīs tik žēli, tik žēl':
Iz senlaikiem, iz senlaikiem!

Kā es to brītiņu aizmirstu gan,
Kad tu sav' sirsniņu atvēri man?
Ak, viņas laimības atmiņas vēl!
Iz senlaikiem, iz senlaikiem!

Atminies vēl tu tās nopūšanās —
Iz senlaikiem, iz senlaikiem!
Krūtis kas cilāja pie šķiršanās —
Iz senlaikiem, iz senlaikiem.

Atgriezies, atgriezies vēl vienu reizi,
Lai manas lūpas tev' skūpstīt steidz,
Un tava mīlibas acs mani sveic —
Iz senlaikiem, iz senlaikiem!

Baltās akācijas

Romanse

Baltās akācijas krāšņajie ziedi
Atkal ir pilni smaršas burvīgas,
Lakstīgalas dziesmas skan skumji un sēri,
Mēneša stari raugās sapņaini...

Atceries jaunību zem baltās akācijas,
Lakstīgala sēri, sēri pogoja,

Tu klusi čukstēji sapņaini, maigi,
Teici : „Mīļā, uz mūžu tavs.“

Aizgāja jaunība, sirds klusi skuma,
Sapņi par laimi sen izgaisa,
Akācijas ziedi sen visi vītuši,
Tik tevi aizmirst es nespēju . . .

Čiepiņa

Čigānzēns no tirgus mājā
Lielā kulbā brauc.
Satiek meitiņ melniem matiem,
Vaicā, kā tev' sauc.

Brīva meža meita esmu,
Vārdu man ir daudz.
Tikai māt' no mazām dienām
Man par Čiepiņ' sauc.

Čiepiņ', tevīm pīpi došu,
Zelta apkaltu.
Nāc un sēdies kulbā iekšā,
Puse tev, pus' man.

Man pašai ir tāda pīpe,
Tēva atstāta.
Brīva meža meita esmu,
Kulbā nesēžu.

Čiepiņ, tevīm krelles došu,
Dancojot kas žvadz.
Nāc un sēdies kulbā iekšā,
Puse tev, pus' man.

Man pašai ir tādas krelles,
Mātes dāvātas.
Brīva meža meita esmu,
Kulbā nesēžu.

Čiepiņ, nāc pie mācītāja,
Riņķus mainīsim.
Tev būs zelta, man sudraba,
Nāc un pieder' man.

Oļi aši, basas kājas,
Ai, cik grūti man.
Labāk sēžu kulbā iekšā,
Puse tev, pus' man.

Vilinošas skaņas

Viegli vilinošas skaņas
Dejas zālē pārus nes,
Un mēs līdzī rautī peldam,
Apkampušies tu un es.

Viegli kājas slīd pa grīdu,
Sārtāk vaigi starojas,

Tavi smalkie, baltie pirksti
Manā rokā iedrebas.

Vai tā ilgi kopā diesim,
Vai mums liktens neizšķirs?
Vai līdz pasaul's galam iesim?
Laimes brīdis iss, tik iss!

Dejojam līdz spožām zvaigznēm,
Saules stariem mirdzošiem,
Un pār novītušām rozēm
Aust caur miglu dzidrais rīts.

Klau, jau beidzas stīgu skaņas,
Nule sirdīm vaiņags vīts,
Nule rozes ziedi klanas,
Bet jau beidzas jautrais rīts.

Šķiroties vēl rokas spiežam,
Siržu sāpes remdinam,
Upes viļņos ziedus sviežam,
Acis pildas asarām.

Vasaras naktī

Saule aiz meža jau nogrima sen —
Putniņ, par ko tu vēl dziedi?
Strautiņ, kas tevi nakts klusumā dzen
Tālāk bez atpūtas ieti?
Strautiņam jūra ir atdusas viet' —

Putniņam ziedoņa žēli ;
Bet kurp gan jauneklis dziedādams iet
Vasaras vakarā vēli ?

*

Mežmalē vientuļu būdiņu redz,
Tālu no pasaules ļaunās,
Koki pret lietu to gādīgi sedz,
Vētras tur plosities kaunās.
Būdiņā nezin, kas asarām vārds,
Nenāk šurp nopūtu saime...
Meitiņas dziesmas un vaidziņš sārts
Vecāku bezgala laime.

*

Dārziņam pāri slīd jaunekļa skats,
Mēness spīd lodziņa stiklā ;
Jauneklis raugās, līdz mitra top acs...
Laikam tā vakara migla.
Klausas viņš, tālumā strautiņš kā rit,
Klausās uz putniņa vaidām...
Sirds, vai aiz laimes tik ātri tu sit ?
Vai arī aiz sāpīgām gaidām ?

A. Niedra

Uz māju ejot

Es nebūtu ticēj's, ja teiktu
Man citi, sveši ļaud's,

Ka mazā, tik mazā kapā
Var aprakt tik daudzi, tik daudz!

Es zinu: pēc ziemas nāks ziedi,
Un vārpiņas tīrumā plauks;
Tukšs būs tik mūsu dārziņš
Un neapsēts mūsu lauks.

Viss greznums uz mazā kapa:
Viens vienīgs asteres zieds;
Tas pats jau pa pusei vītis,
Par daudzi asarām liets.

Un tomēr gribētos sēdēt
Pie kapiņa, diena vai nakts,
Un domāt un raudāt to vienu:
Te mūsu puisēns rakts!

Pār mākoņu mitrajām kaudzēm
Pa retai zvaigznītei trīc.
Cik gurdas nu kājas un smagas . . .
Tām kapsētas smiltis nāk līdz.

Vējš gaudo pa kailajiem kokiem,
Un drūmu dziesmu viņš dzied:
Uz māju, uz tukšo māju
Tur divi nabagi iet.

A. Niedra

Kad zvaigznes dzied

Tēva tev nava, ne mātes,
Svešs tev ir savējo glāsts,
Šodien tu te, kurp gan rītu
Dzīs tevi Āsvera lāsts?
— Kādēļ šis jauneklis nevar
Acu no tevis vairs griezt?
Smaidi tam, meiten, līdz zvaigznes
Debesu dziļumos dzied!

*

Viņu viņš nes tev un rozes,
Sirsnīgi raugās ta acs;
Liekas: no sen seniem laikiem
Pazīstams tev viņa skats.
Lūdzas viņš vēl vienas dziesmas,
Vaigi tam kvēlo un kaist . . .
Dziedi tam, meiten, līdz zvaigznes
Debesu dziļumos gaist!

*

Lēnām ta nedrošie pirksti
Naktsmelnos matus tev pin,
Klusu ta lūdzošās acis
Neteiktu vārdu min . . .
Lūdzas tas vēl viena skūpstā,
Trako pa krūtīm tam sirds . . .
Skūpsti to, kamēr vēl zvaigznes
Debesu dziļumos mirdz!

Miegainās acis bez kvēles,
Gurdenais sejs tam tik bāls...
Kādēļ uz reizi tavs mīlais,
Meiten, tik svešs tev un tāls?
Aiziedams aizmirsa skūpstu,
Aizmirsa roku tev spiest...
Raudi, meiten, kad zvaigznes
Debesu dziļumos dzied!“

A. Niedra

Jaunībai

Kā pa tumsu, kā pa ēnu,
Kā pa rudenaino miglu, —
Tā tu atnāci un šķiries,
Zelta jaunība!

Teicies mani vest caur gāršu,
Pāri muklājiem un purviem,
Turp, kur mūžam lauki zaļo,
Puķes zied, un zilā gaisā
Zelta saule mirdz.

Teicies... Tālu vēl līdz ārēm,
Tumša vēl ir mana teka,
Un jau tu no manis bēdzi,

Nemanoti, negaidoti,
Māņu jaunība!

Jauns vēl gados, sirdī vecums,
Tā caur vientulīgo mežu
Gurdens vārguls gausi eju —
Aprakt cerības.

Un kad zari ģīmī sitas,
Birdinājot vēso rasu,
Tad kā sapņodams vēl jūtu
Še, uz vaiga, tavu skūpstu,
Zelta jaunība!

A. Niedra

Vēl tu rozes plūc . . .

Vēl tu rozes plūc
Nenotvīkdama;
Matos spraudi tās
Vēl bez nodoma.

Vēl tu uzsmaidi
Visai pasaulei,
Vēl tu nezini
Sava skaistuma.

Paies laiciņš iss
Un tu nosarksi

Birzes malīnā,
Ziedus meklējot.

Un tu plūksi tos
Vienam vienīgam,
Un tu smaidīsi
Viņam vienīgam.

Karsti slavēs viņš
Tavu skaistumu,
Bet es staigāšu
Kā pa rudeni.

R. Blaumanis

Mūžam zili ir Latvijas kalni

Mūžam zili ir Latvijas kalni,
Mūžam nav miera zem Latvijas bērziem,
Mūžam raud kokle pār Latvijas kalniem.

Sasisti senču upuru trauki,
Miglā tīti dzimtenes lauki,
Zem sila sirmajiem zariem
Miera nav sentēvu gariem.

Mūžam baltās Daugavas krāces
Veļ caur klintīm sendienu stāstu,
Mūžam nerimst Daugavas krāces,
Mūžam nerimst varoņu gars.

Mūžam zili ir Latvijas kalni,
Mūžam nav miera zem Latvijas bērziem,
Mūžam raud kokle pār Latvijas kalniem.

K. Skalbe

Tautas dziesmas

Aijā, žūžū, lāču bērni

Aijā, žūžū, lāču bērni,
Aijā, žūžū,
Pekaināmi kājiņāmi,
Žūžūžū.

Tēvs aizgāja bišu kāpti,
Aijā, žūžū,
Māte ogu palasīti,
Žūžūžū.

Tēvs pārnesa medus podu,
Aijā žūžū,
Māte ogu vācelīti,
Žūžūžū.

Tie būs mazam bērniņami,
Aijā, žūžū,
Par mierīgu gulēšanu,
Žūžūžū.

Ai, zaļajā lidaciņā

Ai, zaļajā lidaciņā, lidaciņā,
Nāc ar mani rotāties.

Tu dziļajā jūriņai, jūriņai,
Es ozola laiviņā.

Iztek zaļa lidaciņa, lidaciņa —
Norauj manu vaiņadziņ'.

Tas aizgāja jūriņāi, jūriņāi,
Burbulišus mētādams.

Aiz Daugavas suņu muiža

Aiz Daugavas suņu muiža,
Tur aizveda mūs' māsiņ'.

Vau, vau, vau . . .

Tur aizveda mūs' māsiņ'.

Es ar' jātu panākšņosi,
Ādas lamži mugurā.

Vau, vau, vau . . .

Ādas lamži mugurā.

Suņi lamžus apēduši,
Pogas vieni atstājuši.

Vau, vau, vau . . .

Pogas vieni atstājuš'.

Ja uz mutes neuzkristu,
Ne podziņu nepaliktu.

Vau, vau, vau . . .

Ne podziņu nepalikt'.

Aiz kalniņa dūmi kūpa

Aiz kalniņa dūmi kūpa,
Kas tos dūmus kūpināj' ?

Tur bij divas jaunas meitas,
Abas divas krodzinieces.

Vienai bija saldens alus,
Otrai gardis medutiņš.

Dzeņat, puīši, pa stopami,
Pa ortami maksājat.

Es jūs mīļi pavadišu
Līdz viņami kalniņam .

Aiz kalniņa miežus sēju

Aiz kalniņa miežus sēju,
Lai apinis neredzēj'.
Apinitis gudris vīris,
Kokā kāpa lūkoties.

Kur tu jāsi, apinīti,
Liku kārklu apsegloj's ?
— Jāšu miežu apraudzīti,
Kādi auga līdumā.

Aiz kalniņa meitas dzieda,
Tur dzied mana līgaviņa.

Smalki dzieda, gaŗi vilka,
Kā ligoti nolīgo.

Dzied, māsiņa, sīki, sīki, —
Es dziedāšu reŗi, reŗ'.
Kur mēs divi dziedādami,
Tur zemīte līgosies.

Guli, guli, apinīti,
Mana pūra dībenā.
Kad es tevi kustināju —
Vis' istaba dieti gāj'.

Aiz kalniņa dūmi kūp

Aiz kalniņa dūmi kūp,
Kas tos dūmus kūpināj' ?
Nu tik tā,
Timbuka, taibaka, tiri-ridi-ra,
Kas tos dūmus kūpināj' ?

Seskis brūvē alutiņu
Kumeliņa pēdiņās.
Nu tik tā,
Timbuka, taibaka, tiri-ridi-ra,
Kumeliņa pēdiņās.

Kŗupis nesa ūdentiņu,
Salīkuŗu muguriņ'.

Nu tik tā,
Timbuka, taibaka, tiri-ridi-ra,
Salīkušu muguriņ'.

Pieci graudi, sešas mucas,
Kas par brangu alutiņ'!
Nu tik tā,
Timbuka, taibaka, tiri-ridi-ra,
Kas par brangu alutiņ'!

Melnais kurmis alu dzēra,
Vēderiņu braucīdams.
Nu tik tā,
Timbuka, taibaka, tiri-ridi-ra,
Vēderiņu braucīdams.

Aiz upītes es izaugu

∴ Aiz upītes es izaugu,
Pār upīti man' aizveda. ∴

∴ Paliek mani bāleliņi
Aiz upītes raudādami. ∴

∴ Sauc, bāliņi, met ar roku —
Nāc, māsiņa, atpakāli. ∴

— ∴ Es neiešu, bāleliņi,
Barga tava līgaviņa. ∴

∴ Nāc, māsiņa, atpakaļi,
Rāšu savu ligaviņu. ∴

∴ Nāc, māsiņa, atpakaļi
Sava tēva sētiņā. ∴

— ∴ Es neiešu, bāleliņi,
Vai tu sauci, vai nesauci. ∴

∴ Nāc, māsiņa, atpakaļi
Pie saviem bāliņiem. ∴

∴ Man pašai līdzī auga
Labas zemes arājiņš. ∴

∴ Tas paņēma manu pūru,
Mana pūra atslēdziņu. ∴

Aiz upītes jēri brēca

Aiz upītes jēri brēca,
Vecas meitas gaviļēja.

Jēri brēca smalku sienu,
Vecas meitas jaunus pušus.

Jēri sienu gan dabūja,
Meitas pušus nedabūja.

Ko mēs, puši, darīsim —
Nemsim mēs tās vecās meitas.

Kamēr kāzas turēsim,
Tikmēr mīļi dzīvosim.

Giklīdz kāzas pagalam —
Sit pierē, grūd mucā.

Sit pierē, grūd mucā —
Saspeļ viņas pulverī.

Nāks rūdēns, vanderzeļļi
Izpirks viņas mārciņām.

Pavasari izšaudīsi
Pār tiem Rīgas bulverķiem.

Vai, Dieviņi, jauni puisi,
Kur mēs liksim vecas meit's?

Sasiesim tās kūlišos,
Iesviedīsim jūņiņā.

Apsegloju melnu kuili

Apsegloju melnu kuili,
Ai, melnu kuili,
Un aizjāju uz krodziņu,
Aijā, uz krodziņ'.

Krodziniece brīnījāsi,
Ai, brīnījāsi,

Kam tas tādis kumeliņis?
Aijā, kumeliņ's.

Tā puisīša kumeliņis,
Ai, kumeliņis,
Kas naudiņu žvadzināja,
Aijā, žvadzināj'.

Es uzjāju augstu kalnu,
Ai, augstu kalnu,
Meitas dziedāj', govis māva,
Aijā, govis māv'.

Meitas dziedāj' jaunu puisi,
Ai, jaunu puisi,
Govis māva zaļu zāli,
Aijā, zaļu zāl'.

Govis zāli gan dabūja,
Ai, gan dabūja,
Meitas puisi nedabūja,
Aijā, nedabūj'.

Es uzjāju otru kalnu,
Ai, otru kalnu,
Puiši dziedāj', zirgi zviedza,
Aijā, zirgi zviedz'.

Puiši dziedāj' jaunu meitu,
Ai, jaunu meitu,

Zirgi zviedza tīru auzu,
Aijā, tīru auz'.

Puiši meitas gan dabūja,
Ai, gan dabūja,
Zirgi auzu nedabūja,
Aijā, nedabūj'.

Aun, meitiņa, baltas kājas

Aun, meitiņa, baltas kājas,
Jāj ar mani pieguļā.
Ko es jāšu pieguļāi,
Man nav bēra kumeliņa.

Es tev došu dūkanbēru,
Jāj ar mani pieguļā.

Ko tas manīm laba dara,
Dūkanbēris kumeliņš.
Apēd manas tīras auzas,
Dauza vaļa kamaniņ's.

Āvu, āvu baltas kājas

Āvu, āvu baltas kājas,
Lēcu dārziņāi,

Lēcu, lēcu dārziņāi,
Plūcu baltas rozes.

Plūcu, plūcu baltas rozes,
Pinu vaiņadziņu,
Pinu, pinu vaiņadziņu,
Liku galviņāi.

Liku, liku galviņāi,
Bridu jūriņāi,
Sacēlās rīta vējiņš,
Nopūš vaiņadziņu.

Nopūš manu vaiņadziņu
Jūras dzelmītēi,
Jo vaiņadziņš tālu peldēj',
Jo es dziļāk bridu.

Bandinieka rudzi auga

Bandinieka rudzi auga
Diža ceļa maliņāi.

Tie izauga, tie ziedēja
Zeltitāmi lāsītēmi.

Kur mēs iesim, jauni puši,
Zelta naudu sakrājuši ?

Pirksim bērus kumeliņus,
Ņemsim daiļas līgaviņas.

To kumeļu, to es pirkšu,
Kas ēd upes līcīti.

To meitiņu, to es ņemšu,
Kam nav tēva, māmuļiņas.

Bārenītes slavināšana

Es neiešu to celiņu,
Es neiešu to celiņu,
Kur bajāra dēliņš gāja,
Kur bajāra dēliņš gāja,
Dēliņš gāj'.

Purvu brīdu, niedras laužu ::
Nā bajāra vairijosi,
No bajāra vairijosi,
Vairijos.

Nebij purvu pusbridusi ::
Satikosi bajāriti,
Satikosi bajāriti,
Bajārit'.

Sāk viņš mani bildināti ::
Birst man žēlas asariņas,

Birst man žēlas asariņas,
Asariņ's.

Ko tu raudi, bārenīte ::
Neb es tevīm mantas prasu,
Neb es tevīm mantas prasu,
Mantas pras' ?

Man patika tavs darbiņis ::
Tavs raženis augumiņis,
Tavs raženis augumiņis,
Augumiņ's.

Tavs raženis augumiņis ::
Tava dzedra valodiņa,
Tava dzedra valodiņa,
Valodiņ'.

Kas bārīti godināja ::
Kas bārīti slavināja,
Kas bārīti slavināja,
Slavināj' ?

Dieviņš godu godināja ::
Laimīt slavu slavināja,
Laimīt slavu slavināja,
Slavināj'.

Kas gulbīti baltu dara ::
Kas bārīti ļaužu lieki,

Kas bārīti ļaužu lieki,
Ļaužu liek'.

Ūdens gulbi baltu dara ::
Dievs bārīti ļaužu lieki,
Dievs bārīti ļaužu lieki,
Ļaužu liek'.

Bērīts manis kumeliņš

- ::: Bērīts manis kumeliņš, :::
::: Staigna purva bridējiņš, :::
::: Bridējiņš, bridējiņš,
Staigna purva bridējiņš. :::
::: Tev būs izbrist purvu purv's, :::
::: Pārvest manim līgaviņ'. :::
::: Līgaviņ', līgaviņ',
Pārvest manim līgaviņ'. :::
::: Eji, mana līgaviņ', :::
::: Šorudeni kājiņām. :::
::: Kājiņām, kājiņām,
Šorudeni kājiņām. :::
::: Tad uz citu rudentiņ', :::
::: Tevi stalti vizināš', :::
::: Vizināš', vizināš',
Tevi stalti vizināš'. :::

∴ No krodziņa uz krodziņ', ∴
∴ Ik svētdienas baznīcā, ∴
∴ Baznīcā, baznīcā,
Ik svētdienas baznīcā. ∴

∴ Ik svētdienas baznīcā, ∴
∴ Ik vakarus krodziņā. ∴
∴ Krodziņā, krodziņā,
Ik vakarus krodziņā. ∴

Bij man vienas rozēs dēļ

Bij man vienas rozēs dēļi,
Tradi rīdi,
Tādu augstu sētu vīti,
Tradi rīdi, rīdi ra!-lal-la.

Bij man vienas meitas dēļi,
Tradi rīdi,
Tādu gaļu ceļu jāti,
Tradi rīdi, rīdi ra!-lal-la.

Es izjāju vakarāi,
Tradi rīdi,
Sev galviņā nodomāju,
Tradi rīdi, rīdi ra!-lal-la.

Gažām jāju viņas sētai,
Tradi rīdi,

Viņa stāvēj' klētsdurvīsi,
Tradi rīdi, rīdi ral-lal-la.

Es noņēmu cepurīti,
Tradi rīdi,
Viņa rokas man nedeva,
Tradi rīdi, rīdi ral-lal-la.

Aun, meitiņa, baltas kājas,
Tradi rīdi,
Nāc ar mani tecētiesi,
Tradi rīdi, rīdi ral-lal-la.

Ja tu mani notecēsi,
Tradi rīdi,
Būsi mana ligaviņa,
Tradi rīdi, rīdi ral-lal-la.

Ja es tevi notecēšu,
Tradi rīdi,
Būs man cita mātes meita,
Tradi rīdi, rīdi ral-lal-la.

Brālīts savu isto māsu

Brālīts savu isto māsu
Liepu lejā audzināj'.
Tautiets sola simts dālderu
Par reizītes redzējum'.

Sol', tautieti, otru simtu,
Tad vedišu saulītē;
Tad vedišu saulītei,
Tad būs tava ligaviņ'!

Tad būs tava ligaviņa —
Tavas mājas kopējiņ'.
Tavas mājas kopējiņa,
Atslēdziņu glabātāj'.

Atslēdziņu glabātāja,
Cimdu, zeķu adītāj'.
Cimdu, zeķu adītāja,
Raibu jostu audējiņ'.

Raibu jostu audējiņa,
Mikstas gultas taisītāj'.
Mikstas gultas taisītāja,
Miļu vārdu runātāj'.

Caur sudraba birzi gāju

∴ Caur sudraba birzi gāju, ∴

∴ Ne zariņa nenolauzu. ∴

∴ Būt' zariņu nolauzusi, ∴

∴ Tad staigātu raudādama. ∴

∴ Jauna biju, dietin dēju, ∴

∴ Dziedādama vien staigāju. ∴

- ::: Nebēdāju tās dieniņas, :::
 ::: Kad staigāju raudādama, :::
 ::: Asariņas noslaucīju :::
 ::: Zaļā zīda priekšautā, :::
 ::: Priekšautiņu izmazgāju :::
 ::: Skaidrā rīta rasiņā, :::
 ::: Priekšautiņu izžāvēju :::
 ::: Smuidra bērza galiņā, :::
 ::: Trīs gadiņi tas bērziņš, :::
 ::: Ne tas auga, ne lapoja, :::
 ::: Ceturtāi gadiņai :::
 ::: Zelta ziediem noziedēja, :::
-

Čuči, mana ligaviņa

Čuči, mana ligaviņa,
 Uz manāmi rociņāmi, rociņām!
 Kad būs viena nogulēta,
 Tad es tevīm otru došu, otru doš'.
 Kad būs otra nogulēta,
 Tad es tevi modināšu, modināš'.
 Celies, mana ligaviņa,
 Jau gailitis nodziedāja, nodziedāj'.

Divas vien mēs māsiņas
Divas vien mēs māsiņas,
Abas ļaužu valodās.
Kur mēs abas runājam,
Tur asaru straume tek.
Nav puķīte izplaukusi,
Jau to vija vaiņagā.
Nav meitiņa pieaugus',
Jau ļautiņu valodās.
Nav saulīte nogājus',
Rasa zāles galiņā;
Nav meitiņa pieaugus',
Jau par vecu daudzinaj'.
Krit lapiņa ūdenī,
Grimst ūdeņa dibenā.
Dod Dieviņi tā nogrimti
Man' auguma pēlājam.

Divi sirmi kumeliņi
Divi sirmi kumeliņi
Aiz aploka spēlējās.
Ai, ai, ak-tad-rīdi,
Aiz aploka spēlējās.

Vienam bija zelta segli,
Otram zelta iemauktiņ'.

Ai, ai, ak-tad-rīdi,
Otram zelta iemauktiņ'.

To jau biju nodomājis,
Kuņam kāpšu mugurā.

Ai, ai, ak-tad-rīdi,
Kuņam kāpšu mugurā.

Tam es kāpšu mugurā,
Kam tie zelta segli bij.

Ai, ai, ak-tad-rīdi,
Kam tie zelta segli bij.

To vedīšu pie rociņas,
Kam tie zelta iemauktiņ'.

Ai, ai, ak-tad-rīdi,
Kam tie zelta iemauktiņ'.

To glabāšu māsiņai,
Pūru vesti tautiņās.

Ai, ai, ak-tad-rīdi,
Pūru vesti tautiņās.

Dzeltens manis kumeliņis

Dzeltens manis kumeliņis,

Kā dzeltena vālodzīte;

Daiļa, daiļa tautu meita,

Glauda manu kumeliņu.
Vai tu glaudi, vai neglaudi,
Man jau cita saderēta,
Man jau cita saderēta
Līdz pašam rudenam.

Dzērājs puisis bēdājās
Dzērājs puisis bēdājāsi :
Kur būs ņemti līgaviņu.
Ai, ai, aijā, līgaviņ'.

Balta puķe ezerāi,
Tā dzērāja līgaviņa.
Ai, ai, aijā, līgaviņ'.

Nem, brālīti, oša laivu,
Brauc pēc puķes ezerāi.
Ai, ai, aijā, ezerā.

Balta puķe atbildēja,
Labāk ziedu ezerāi.
Ai, ai, aijā, ezerā.

Labāk ziedu ezerāi,
Ne dzērāja līgaviņa.
Ai, ai, aijā, līgaviņ'.

Ezerā ir silts ūdenis,
Posta dzīve dzērājam.
Ai, ai, aijā, dzērājam.

Pūsti, puķe, ezerāi,
Lai dzer dzērājs krodziņā.
Ai, ai, aijā, krodziņā.

Dziedāj' tautu tīrumā

Dziedāj' tautu tīrumāi
Uz akmeņa stāvēdam',
Lai trīc visa tautu zeme,
Lai dzird mana māmuliņ'.

Gan dziedāju, gan raudāju,
Nedzird mana māmuliņ'.
Sveša māte gan dzirdēja,
Tā par mani nebēdāj'.

Ai, Dieviņi, augstu saule!
Kad vakaru sagaidīs' ?
Sveša māte, ne māmiņa,
Maz iedeva launadziņ'.

Nepūšati, auksti vēji,
Man nebija villainīt's:
Plānu deva sveša māte,
Bez ieloka paladziņ'.

Bīsties grēka, sveša māte,
Neraudini bārenit'.
Bārenītes asariņas
Maksā zelta gabaliņ'.

Dziedi, raudi, tautu meita

∴ Dziedi, raudi, tautu meita,
Tava pašas vaina bija ∴

∴ Kur es aŗu, kur ecēju,
Tur tu laidi ganīdama ∴

∴ Tur tu laidi ganīdama,
Raibus cimds adīdama. ∴

∴ Kur es zirgus peldināju,
Tur tu govīs dzirdināji, ∴

Tur tu govīs dzirdināji,
Niedrās kāri vaiņadziņu. ∴

∴ Kad es jāju pieguļāi,
Tad tu līdzī taisījiesi. ∴

∴ Kur es kāru pātadziņu,
Tur tu savu vaiņadziņu. ∴

Dziedi, raudi, tautu meita,
Tava pašas vaina bija. ∴

Ej, bāliņi, lūkoties

Ej, bāliņi, lūkoties,
Ko dar' tava malējiņ' —

Logi vāļā, durvis vaļā,
Nerūc vaira dzirnaviņ's.

Ienāk māte raudādama,
Asariņas slaucīdam'.
Nem, bāliņi, brūnus svārkus,
Šeglo savu kumeliņ'.

Jāju dienu, jāju nakti,
Sav' māsiņu meklēdams.
Ieraug' vienu lielu ciemu,
Paskandinu iemauktiņ's.

Iznāk trīsi tēva dēli
Dzeltainiemi matiņiem.
Divi mani pašu veda,
Trešais veda kumeliņ'.

Liek man ēsti, liek man dzerti,
Liek man apkārt skatīties.
Ne es ēdu, ne es dzēru,
Apkārt vieni skatījos.

Es redzēju sav' māsiņu
Viņā galda galiņā:
Balta mice galviņāi,
Alus kannā rociņā.

Ēd, bāliņi, dzer, bāliņi,
Es tev līdzī vis neiešu.

Patikama šī zemīte,
Pa prātami arājiņš.

Ej, saulīte, drīz pie Dieva
Ej, saulīte, drīz pie Dieva,
Dod man svētu vakaru!
Bārgi kungi darbu deva,
Nedev' svēta vakara.

Melna čūska miltus mala,
Vidū jūrā uz akmeņ' ;
Tā maizīte tiem kungiemī,
Kas pēc saules strādināj'.

Migla, migla, rasa, rasa,
Tu man laba nedarīj'.
Rasā manas kājas sala,
Miglā zuda vaiņadziņš.

Ej, saulīte, drīz pie Dieva,
Dod man svētu vakaru!
Bārgi kungi darbu deva,
Nedev' svēta vakara.

Es ar sauli saderēju
Es ar sauli saderēju
Reizā tiki Vāczemē.

Nav saulīte brokastī, —
Es jau esmu jūrmalā.

Nav saulīte pusdienāi, —
Es jau oša laiviņā.

Nav saulīte nogājusi, —
Es jau esmu Vāczemē.

Es jau esmu Vāczemē,
Pie vācieša namdurvīm.

Vāciešami daiļas meitas,
Glauda manu kumeliņ'.

Vai jus glaudat, vai neglaudat,
Man jau sava saderēt'.

Es bij puika, man bij vara . . .

Es bij puika, man bij vara,
Es varēju lielīties:

Rīgu nesu rociņā,
Liepājiņu padusē.

Un tās citas lielās muižas
Aiz cepures aizspraudos.

Aiz cepures zelta pušķi,
Sešas zvaigznes karajās.

Kaṣā lieli, kaṣā mazi,
Kaṣā mani bāleliņ . . .

Es redzēju jūriņā

Es redzēju jūriņā
Trīs zvejniekus zvejojam —
Zīda tiklis, zelta laiva,
Sidrabiņa zēgelit's.

Vai, godīgi zvejnieciņi,
Redzēj't manu bāleliņ?
Vai, godīga mātes meita,
Kāds bij tavis bāleliņš?

Smuks puisītis, baltu vaigu,
Dzelteniemi matiņiem.
Vai, godīga mātes meita,
Tāds guļ jūras dibenā.

Smiltis grauž tam baltus vaigt
Ūdens matus plivinā.
Vai, godīgi zvejnieciņi,
Izvejojiet maliņā.

Vai, godīga mātes meita,
Ko maksās' par vilkumiņ'?
Vienam došu slēžu kreklu,
Otram zīda nēzdodziņ'.

Trešajam, tam jaunākajam,
Pati sevi es nodošu.
Lai gan baltas ūdens putas,
Vēl baltākas zēģelītes.

Es savai māmiņai

Es savai māmiņai,
Kā sirsniņa azotē,
Kā sirsniņā azotēi,
Kā puķīte dārziņā.

Mana mīļā māmuliņa
Mani mīļi audzināj'!
Pate māte dubļus brida,
Mani nesa rociņā.

Ik vakaru lakstīgala
Sit bērziņa krūmiņā:
Ik vakaru māmuliņa
Gaida mani atejot.

Bij man gaŗa tā dieniņa,
Kad saulītes neredzēj'.
Vēl gārāka tā dieniņa,
Kad māmiņas neredzēj'.

Skrej, putniņi, meŗa malu,
Ar mazoi grāmatiņ',

Aiznes manai māmīņai
Simtu labu vakariņ'!

Spīdi spoži, mēnestiņi,
Pār atmatu atmatām ;
Ik vakaru es tecēju
Pie tās savas māmuliņ's.

Bērziņ, tavu kuplumiņu,
Līdz pašai zemītei !
Māmiņ, tavu labumiņu,
Līdz mūžiņa galiņam !

Ai, bērniņi, ai, bērniņi,
Klausat tēvu, māmuliņ' !
Mūžam saule debesīs,
Ne mūžami tēvs, māmiņ'.

Es tautiešam apsoliju

Es tautiešam apsoliju
Raibus cimdus vakarā.
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Raibus cimdus vakarā.

Nav saulīte nogājusi,
Jau tautietis pēc cimdiem.
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Jau tautietis pēc cimdiem.

Ko darīšu nu, tautieti,
Mātei pūra atslēdziņ!
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Mātei pūra atslēdziņ.

Sarīdiju ciema suņus,
Lai iet māte lūkoties.
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Lai iet māte lūkoties.

Kamēr māte suņus sauca,
Tikmēr cimdi tautiešam.
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Tikmēr cimdi tautiešam.

Es tautieti pavadīju,
Līdz tam tēva laukgalam.
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Līdz tam tēva laukgalam.

Atvadoties piesacīju,
Lai nāk atkal rītvakar.
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Lai nāk atkal rītvakar.

To es saku, miļā māt',
Es bez puīša negulēšu,
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Es bez puīša negulēšu.

Ņemšu puisī aiz matiem,
Vilkšu savā gultiņā.
Rai-taridi-ridi-ral-lal-lā,
Vilkšu savā gultiņā.

Jāju dienu, jāju nakti

Jāju dienu, jāju nakti
Smukmeitiņas lūkoties.
Netišāmi es iejāju
Meitu mātes sētiņai, sētiņā.

Ņemtin ņemšu līgaviņu,
Bet nezinu, kādu ņemt.
Vai ņemt gudru sērdienīti,
Vai bagātu mātes meitu, mātes meit' ?

Pavaicāju meitu māti:
Ko tās tavas meitas dar'.
— Manas meitas pūru loka,
Pušķo baltas villainītes, villainit's.

Pavaicāju meitu māti:
Kas sērdienes pūru lok' ?
Sērdienīte pati loka,
Nakti miega negulēja, negulēj'.

Labāk ņēmu sērdienīti,
Ne bagātu mātes meit'.
Sirmiemi zirgiem ceļā braucu —
Sētā gudra līgaviņa, līgaviņ'.

Es uzgāju ganīdamis

Es uzgāju ganīdamis
Birzē skaistu ozoliņ',
Trara, trarara!
Birzē skaistu ozoliņ'.

Zīda saknes, zelta zari,
Sidrabiņa lapiņām.
Trara, trarara!
Sidrabiņa lapiņām.

Netišāmi es nocirtu
Birzē skaistu ozoliņ',
Trara, trarara!
Birzē skaistu ozoliņ'.

No celmiņa bungas taisu,
No zariemi stabulīt'.
Trara, trarara!
No zāriemi stabulīt'.

No tā paša viduklīša
Bititēmi mājas viet'.

Trara, trarara!
Bititēmi mājas viet'.

No tās pašas galotnītes
Māsiņai pūra tīn'.
Trara, trarara!
Māsiņai pūra tīn'.

Es uzkāpu kalniņā
Es uzkāpu kalniņāi,
Līgaviņas lūkotiesi,
Rairidīra, aija, rallā, aija, ralla
Nolūkoju tautu meitu,
Kuŗa laba dziedātāja.
Labdien, tautu zeltenite,
Būsi mana līgaviņa?
Kam tu mani bildināji,
Kam sirsniņu žēlināji?
Kā es varu solītiesi,
Nav mājāi tēvs un māte.
Nāci rītu, vai parītu,
Tad būs mājā tēvs un māte.
Labdien, tautu zeltenīte,
Otrreiz tevi bildināšu.

Paldies, paldies, smuks puisiti,
Nu es varu solitiesi.

Nu es varu solitiesi,
Nu ir mājā tēvs un māte.

Būšu tava līgaviņa,
Rairidira,
Tavas mājas kopējiņa,
Rairidira, aija, ralla, aija, rallalā.

Grūti pūta sila priede

Grūti pūta sila priede,
Smalka lietus pielijusi.
Gauži rauda tie bērniņi,
Kam nav tēva, māmuliņ's.

Tecin teka strauja upe,
Burbulišus mētādam',
Tā tecēja bāreniši,
Asariņas slaucīdam'.

Grūta dzīve bāriņiem
Svešas mātes pajumtā,
Ļauni vārdi, cieta maize,
Ļūkiem pītas pastaliņ's.

Ritin rita rita rasa
Pa ozola lapiņām ;

Birstiet, gaužas asariņas,
Bārenišu priekšautā.

Birstiet gaužas asariņas,
Bārenišu priekšautā.

Dieviņš viņas salasīsi
Sudrabiņa laiviņā.

Jūriņ prasa smalku tīklu

Jūriņ prasa smalku tīklu,
Laiviņ' baltu zēģelīt'.

Uzvelk baltu zēģelīti —
Iet laiviņa mirdzēdam'.

Iet laiviņa mirdzēdama
Līdz Ziemeļa namdurvīm.

Ziemeļam ir skaistas meitas,
Tās es braucu lūkoties.

Vai tu brauci, vai nebrauci,
Tu jau manis nedabūs'!

Labāk tēva dubļus bridu,
Ne tautieša laipu gāj'.

Tēva dubļi sudraborti,
Tautu laipa asarot'.

Kade pārnāksi bāleliņ ?

Kade pārnāksi, bāleliņ,

No kaŗa lauka ?

Ai, ai! Ai, ai!

No kaŗa lauka.

Taus tētiņš un maamiņa

Dus smilšu kalnā.

Ai, ai! Ai, ai!

Dus smilšu kalnā.

Tau māsiņa liģgava

Jau ziedus kaisa.

Ai, ai! Ai, ai!

Jau ziedus kaisa.

Nuu pārnāca bāleliņš

No kaŗa lauka.

Ai, ai! Ai, ai!

No kaŗa lauka.

Nuu pārnāca bāleliņš,

Kā Dieviņš sirmis.

Ai, ai! Ai, ai!

Kā Dieviņš sirmis.

Kad es biju jauns puisītis

Kad es biju jauns puisītis,

Es mācēju ģēģerēt.

Aijā, aijā, aijaijā,
Es mācēju ģēģerēt.

Suni sūtij mežiņā,
Pats gar meža malu gāju.
Aijā, aijā, aijaijā,
Pats gar meža malu gāju.

Suns iztrenca vecu meitu,
Salāpītu kažociņu.
Aijā, aijā, aijaijā,
Salāpītu kažociņu.

Še tev, sunīt, zaķa kāja —
Trenc to meitu atpakaļ.
Aijā, aijā, aijaijā,
Trenc to meitu atpakaļ.

Kad man būtu tā naudiņa

Kad man būtu tā naudiņa,
Kas guļ jūras dibenā,
Es nopirktu Rīgas pili
Ar visiem vāciešiem.

Es vāciešam tā darītu,
Kā vācietis man darīj':
Es vācieti dancinātu
Uz karstiem ķieģeļiem.

Es vācieti dancinātu
Uz karstiem ķieģeļiem.
Ja vācietis augstu lēktu,
Es pakurtu uguntiņ'.

Dienu liktu mežā braukti,
Nakti riju kuldināt,
Svētdienā kad visi mierā,
Liktu cūkas paganīt.

Pieci vilki arklu vilka,
Vāciets arī raudādams.
Dod, vācieti, piecas inārkas,
Es paaršu smiedamies.

Vāciešami gaņi stilbi,
Velna šūti zābaciņ',
Tas varēja ellē bristi,
Līdz pašami dibenam.

Kas kaitēja nedzīvoti

Kas kaitēja nedzīvoti
Diža meža maliņāi ?
Pieci brieži man arami,
Sešas stirnas ecējamas.

Ar vilciņu vagu dzinu,
Lapsa vagu metājiņa.

Zaķis kūla kankālišus
Ar pakaļas kājiņāmi.

Vārna tāda puspelēka,
Tā bij mana moderīte.
Cielaviņa baltu kaklu,
Tā gultiņas klājējiņa.

Cīrulītis zirgu puisis
Ar pelēku paltraciņu.
Žagatiņa gaŗu asti,
Tā bij ziņas devējiņa.

Kas tie tādi, kas dziedāja

Kas tie tādi, kas dziedāja
Bez saulītes vakarā? —
Tie ir visi bāra bērni,
Bargu kungu klausītāj'.

Kurin' ugun', silda gaisu,
Slauka gaužas asaras;
Krimta cietu pelavmaizi,
Avotiņā mērcēdam'.

Saulīt' vēlu vakarāi
Sēžas zelta laiviņā;
Rītā agri uzlēkdama,
Atstāj laivu ligojot.

Kam, saulīte, vēlu lēci?
Kur tik ilgi kavējies? —
Aiz viņiemi kalniņiemi
Bāra bērņus sildīdam'.

Ko tu raudi, kas tev kait?

Ko tu raudi, kas tev kait,
Mana jaunā ligaviņ?
Vai tev trūka sāls, maizītes,
Vai es mīļi nedzīvoju?
Vai es tev zirgu liedzu,
Vai rakstītas kamaņiņas?
Cik tu brauci pie māmiņas,
Es iejūdzu kumeliņu,
Vaska grožu iegrožoju,
Lai tek viegli kumeliņš;
Mīļi tevi pavadīju,
Vēl mīlāki sagaidīju,
Gaidu tevi pārbraucot,
Kā saulīti uzlēcot.

Krauklīts sēž ozolā

Krauklīts sēž ozolā,
Zelta spēles rociņā.

Uktai-ridi, uktai-ridi,
Zelta spēles rociņā.

Vai, krauklīt', tu redzēj',
Kur aizveda mūs' māsiņ' ?
Uktai-ridi, uktai-ridi,
Kur aizveda mūs' māsiņ' ?

Pār purviem, pār mežiem,
Pār smalkajiem krūmiņiem.
Uktai-ridi, uktai-ridi,
Pār smalkajiem krūmiņiem.

Tur aizveda mūs' māsiņ',
Uz bagāto Kurzemīt',
Uktai-ridi, uktai-ridi,
Uz bagāto Kurzemīt'.

Tur dzīvoja mūs' māsiņ',
Kā sarkana brūklenīt'.
Uktai-ridi, uktai-ridi,
Kā sarkana brūklenīt'.

Kulies pati, rudzu rija

Kulies pati, rudzu rija,
Tev nebija külējiņa,
Skubiniesi, meitenīte,
Tev nebija tēvs, māmiņa.

Mācies pati, meitenīte,
Tev nebija mācītāja ;
Tēvs, māmiņa kapsētāi,
Baltā smilšu kalniņāi.

Kumeliņi, kumeliņi . . .

Kumeliņi, kumeliņi,
Tu man kaunu padarīj'.
Tradi rīdi ral-lal-lā,
Tu man kaunu padarīj'.

Tu man kaunu padarīji
Jaunu meitu pulciņā.
Tradi rīdi ral-lal-lā,
Jaunu meitu pulciņā.

Tev kājiņa paslidēja,
Man nokrita cepurīt'.
Tradi rīdi ral-lal-lā,
Man nokrita cepurīt'.

Kas godīga mātes meita,
Paceļ manu cepurīt'.
Tradi rīdi ral-lal-lā,
Paceļ manu cepurīt'.

Kas bij kāda vīzdegune,
Iet gažāmi šņaukādam'.

Tradi rīdi ral-lal-lā,
Iet gaļāmi šņaukādām'.

Kur tu augi, daiļa meita ?

Kur tu augi, daiļa meita,
Ka es tevis neredzēj',
Traidi, rīdi, ralalalā,
Ka es tevis neredzēj' ?

Vai tu augi pie māmiņas,
Vai māmiņas pūriņā,
Traidi, rīdi, ralalalā,
Vai māmiņas pūriņā ?

Es uzaugu pie māmiņas,
Sarkanrožu dārziņā,
Traidi, rīdi, ralalalā,
Sarkanrožu dārziņā.

Baltām diegu zeķītēm,
Sarkanāmi kurpītēm,
Traidi, rīdi, ralalalā,
Sarkanāmi kurpītēm.

Sniedz rociņu, dod mutītes,
Esi mana līgaviņ'.

Traidi, rīdi, ralalalā,
Esi mana līgaviņ'.

Citam tēva dēliņami
Roku devu, solījos,
Traidi, rīdi, ralalalā,
Roku devu, solījos.

Tam pasniedzu, tam iedevu,
Savu zelta gredzentiņ',
Traidi, rīdi, ralalalā,
Savu zelta gredzentiņ'.

Velti, velti tu, puisīti,
Uz maniemi lūkojies,
Traidi, rīdi, ralalalā,
Uz maniemi lūkojies.

Kur tu skriesi, vanadziņi

Kur tu skriesi, vanadziņi,
Ar tiem vaska spārniņiem?
Skriešu liepas apraudzīt,
Vai ir liela izauguse.
Gana liela, gana kupla,
Zari mirka Daugavā.
Tēvs ar māti mīļi guļ
Daugaviņas maliņā,
Vakarā guldamiēs,
Liepai zaru nolauzuši,

Liepai zaru nolauzuši,
Palikuši pagalvī.
No rītiņa celdamies,
Iemetuši Daugavā.
Tas aizgāja pa Daugavu
Spīdēdams, vizēdams,
Spīdēdams, vizēdams,
Burbulišus mētādams.
Satiek jūras zvejniecīpi,
Ieņem viņu laiviņā,
Ieņem viņu laiviņā,
Ietin zīda nēzdogā,
Novizina Vāczemē,
Ienes Māras baznīcā,
Noliek Dieva altarī.
Vāczemnieki brīnījās,
Kāda koka tie ziediņi.
Saka Māra raudādama:
Tie nevaid koka ziedi,
Ta puisīša dvēselīte,
Ta puisīša dvēselīte,
Žēlabās nomiruša.

Kur tu teci, kur tu teci
Kur tu teci, kur tu teci, gailīti man',
No rītiņa agrumā?

Ciemā tek, ciemā tek meitas celt,
No rītiņa agrumā.

Ietecēju, ietecēju sētiņā,
Trīs reizītes nodziedāj'.

Celies mana, celies mana līgaviņ,
Jau gailītis nodziedāja.

Vāciets savu, vāciets savu gaspažiņ
Ar ābolu kairināja.

Židiņš savu, židiņš savu židenīt
Ar muldiņu vizināja.

Čigāns savu, čigāns savu čigāniet
Ar džindžalu džindžaloja.

Es pats savu, es pats savu līgaviņ
Trīs reizītes nobučoju.

Labāk manu iesaliņu

Labāk manu iesaliņu
Ciema cūkas apēdušas,
Nekā manu alutiņu
Bez dziesmāmi apdzēruši.

Ekur nāca alus kannā
Pa istabu līgodam'.

Kas bij miežu arājiņis,
Tas pacēla cepurīt'.

Ai, galdiņi, ai, galdiņi,
Kā tas skaisti piederēja:
Apkārt tevīm vīri sēda,
Kā dižie ozoliņi!

Es var dzerti alutiņu,
Bij man galva nesējiņa;
Bij man gudra mātes meita,
Kas piedeva padomiņu.

Laimīt kļiedza, laimīt brēca

Laimīt kļiedza, laimīt brēca,
Kalniņāi stāvēdam'.

Redzēj' mani ievēdoti
Nelaimītes vietniņā.

Ko nu bija man darīti,
Ļaudis teica, laime liedz.

Ļaudis teica maizes zemi,
Laime gaužas asaras.

Klausīs' laimes liegumiņu,
Ne ļautiņu teikumiņ'.

Līgodama upe nesa

Līgodama upe nesa
Zaļu ziedu vaiņadziņu,
Līgodama upe nesa
Zaļu ziedu vaiņadziņ'.

Dziedādamas tautas veda
Vaiņadziņa vijējiņu.
Dziedādamas tautas veda
Vaiņadziņa vijējiņ'.

Strauta malā ganīdama,
Strautā metu vaiņadziņu,
Strauta malā ganīdama
Strautā metu vaiņadziņ'.

Lai vizina strauta viļņi,
Ne nelietis tēva dēls'i,
Lai vizina strauta viļņi,
Ne nelietis tēva dēls.

Līgo laiva uz ūdeņa

Līgo laiva uz ūdeņa,
Uz arāja meitiņām.
Arājam bij skaistas meitas,
Zēģelišu audējiņ's.

Viena auda, otra vērpa,
Trešā raksta zīdautiņ'.
Dod, māmiņa, to meitiņu,
Kuņa raksta zīdautiņ'.

Ja nedosi tās meitiņas,
Es nomiršu žēlabās.
Kur jūs mani glabāsietī,
Žēlabās nomirušu?

Tur mēs tevi glabāsami,
Skaistā rožu dārziņā;
Tur izauga kupla liepa
Deviņiem žuburiem.

Ik svētdienas meitas nāca
Vaiņadziņus darināt.
Novījušas vaiņadziņus,
Aiziet Māras baznīcā.

Māra prasa raudādama:
Kur, meitiņas, tādu ņēm' ?
Rīgā pirku, naudu devu,
Vāczemēi kaldināj'.

Ko jūs, meitas, melojietī,
Tā ir puīša dvēselīt' ;
Tā ir puīša dvēselīte
Žēlabās nomiruša.

Lokatiesi, mežu gali

Lokatiesi, mežu gali,

::: Lai balstiņas pāri skan! :::

Ko gaidieti, jauni puisi,

::: Kad jūs sievas neņemiet? :::

Ciema puisi tā domāja,

::: Ka es dziedu viņu dēļ. :::

Man māmiņa atvedīsi,

::: Pa Daugavu arājiņ'. :::

Ak, tu, ciema cīruliti,

::: Tavu jauku dziedāšan'! :::

Man vajaga līgaviņas,

::: Ka es tevis nepaņem'. :::

Koši, koši, jauki, jauki,

::: Kad Dievs deva vasariņ'. :::

Dzied putniņi, dzied meitiņas,

::: Mežu gali gavilēj'. :::

Māmiņ mīļa, māmiņ jauka

Māmiņ mīļa, māmiņ jauka,

Man galviņa gauži sāp,

Man galviņa gauži sāp,
Laid man drusku pastaigāt.

Meitiņ miļā, meitiņ jaukā,
Tevi vienu nelaidiš',
Tevi vienu nelaidiš'
Pa tiem jūras līcīšiem.

Celi augšā brāļus, māsas,
Lai tie tevīm līdzī iet,
Lai tie tevīm līdzī iet,
Gar jūriņu pastaigāt.

Brāļus, māsas gan necelšu,
Celšu augšā zvejnieciņ',
Celšu augšā zvejnieciņ',
Lai man savu laivu dod.

Dēlu laiva gan bij laba
Braukt pa jūras līcīšiem,
Braukt pa jūras līcīšiem,
Guldīt jūras dibinā.

Smiltis bālos vaigus grauza,
Ūdens matus plivināj',
Ūdens matus plivināj'
Dziļā jūras dibinā.

Gŗūtu sirdī māmuliņa
Iet gar malu raudādam',

Iet gar malu raudādam',
Asariņas slaucīdam'.

Te nu dziļos jūras viļņos,
Te nu guļ mans siržu prieks,
Te nu guļ mans siržu prieks,
Te mans mīlais auklējums.

Man bij zīle audzējama

Man bij zīle audzējama,
Man bij zīle audzējama,
Staigna purva maliņā,
Staigna purva maliņā.

:: Bērīts manis kumeliņš, ::
:: Staigna purva bridējiņš ::
:: Baltas kājas kumelam ::
:: Negrib staigņu purvu brist, ::
:: Tev būs izbrist purvu purvus ::
:: Pārvest manīm līgaviņ' ::
:: Ligo mana līgaviņ' ::
:: Šo vasaru kājiņām ::
:: Tad uz citu rudentiņu ::
:: Tevi stalti vizināš' ::
:: No krodziņa uz krodziņu ::
:: Ik svētdienas baznicā ::

∴ Bērit, manu kumeliņ, ∴
∴ Es tev pāri nedariš'. ∴
∴ Taisiš' mazas kamaniņas, ∴
∴ Nemšu mazu līgaviņ'. ∴

Man māmiņa piesacīja

Man māmiņa piesacīja:
„Meitiņ, puišu nekairini!“
Puiši sēde rindināje,
Man sirsniņa kulēt kute.
Lai tie citi, ko tie citi,
Man tas vienis gaužam mīle,
Tam es devu savu roku,
Savu zelta gredzentiņu.
Tam es pate pasadevu,
Mūžam kreklu audējiņa,
Mūžam kreklu audējiņa,
Mikstas vietas taisītāja,
Mikstas vietas taisītāja,
Baltpalaga klājējiņa.

Maza biju, neredzēju

Maza biju, neredzēju,
Kad nomira tēvs, māmiņ'.

Nu uzgāju ganīdama,
Kur gulēja tēvs, māmiņ'.

Baltā smilšu kalniņāi
Apakš zaļām velēnām.
Celies augšā, tēvs, māmiņa,
Es pacelšu velēniņ.

Es tev teikšu raudādama,
Ko man dara sveša māt'.
Sveša māte man' sūtīja
Pie ābeles rikstes griezt.

Pie ābeles piestājosi,
Kā pie savas māmuļiņ's.
Birst ābelei baltī ziedi,
Man birst gaužas asaras.

Maza, maza es meitiņa
Maza, maza es meitiņa,
Kalnā kāpu gaviļēt.
Lai šķiet tautas dižu meitu,
Lai segloja kumeliņus.
Atjāj tautas, atrod mazu,
Apkārt grieza kumeliņus.

Meita gāja uz avotu

Meita gāja uz avotu, uz avotu,
Zaļa krūze rociņāi, rociņā.

Pretim nāca jauni kungi, jauni kungi —
Sasit meitai zaļo krūzi, zaļo krūz'.

Meita raud pēc zaļās krūzes, zaļās krūzes:
„Krūzīt, manu zaļo krūzīt, zaļo krūz'!“

Kungi meitai naudu sola, naudu sola —
Meitai naudas nevajaga, nevajag'.

Meita raud pēc zaļās krūzes, zaļās krūzes:
„Krūzīt, manu zaļo krūzīt, zaļo krūz'!“

Kungi meitai muižu sola, muižu sola —
Meitai muižas nevajaga, nevajag'.

Meita raud pēc zaļās krūzes, zaļās krūzes:
„Krūzīt, manu zaļo krūzīt, zaļo krūz'!“

Kungi meitai puisi sola, puisi sola —
Meitai puīša gan vajaga, gan vajag'.

Saspeļ, velns, to zaļo krūzi, zaļo krūzi —
Es pie puīša turēšosi, turēšos!

Es pie puīša turēšosi, turēšosi,
Kā pie zelta gabaliņa, gabaliņ'!“

Meitiņ' sēdēj' aiz ūdeņa

::: Meitiņ' sēdēj' aiz ūdeņa,
Puisīts gauži bēdājās. :::

::: Brīv tev bristi, brīv peldēti
Caur ūdeni manis dēļ. :::

::: „Ne pie viena es neiešu,
Kamēr savu sagaidīs'. :::

::: Kamēr savu sagaidīšu,
Patīkamu tēva dēļ.“ :::

Migla, migla, rasa, rasa

Migla, migla, rasa, rasa,

Ta man laba nedarīj:

Rasā manas kājas sala,

Miglā zuda vaiņadzīņš,

Saulitēi ieraudziju

Tautu dēla rociņāi.

Nebrauc tik dikti

Nebrauc tik dikti, nebrauc tik dikti:

Tie nav tavi kumeļiņ'.

Tie kunga zirgi, tie kunga rati
Cūku puikas pātadziņ'.

Dzied ganu meita, dzied ganu meita
Tu jau manis nedabūs';
Tev dvēselīte, tev dvēselīte
Putras spainī noslikus'.

Kamdēļ tik stalti, kamdēļ tik balti
Mūsu ciema puisēniņ';
Zem tilta līda, zem tilta līda
Ik rītiņus kazu zīst.

Ai, jaunas meitas, ai, jaunas meitas,
Tavu liku deguntiņ':
Pašas aiz galda, pašas aiz galda,
Deguns cepļa caurumā.

Ko, puisi, rejat, ko, puisi, smejat,
Manu daiļu augumiņ',
Salīgsim mierus, salīgsim mierus,
Ienaidiņu izbeigsim.

Dziedāsim, meitas, dziedāsim, puisi,
Ko cits citu gānīsim.
Labāk mēs iesim padziedādami,
Nekā citus smiedami.

Nedod, Dievs, vītolam

Nedod, Dievs, vītolam
Baltiem ziediem noziedēt.

Nedod, Dievs, dzērājam
Noņem manu vainadziņu.

Dzērājiņa ligaviņa
Ik vakarus gauži raud.

Raud kājiņas apaudama,
Raud kumeļu baņodama.

Raud par vīra dzērumiņu,
Raud aiz bēra kumeliņa.

Neviens putniņš tā nepūta

Neviens putniņš tā nepūta,
Kā pūš sila balodītis,
Neviens putniņš tā nepūta,
Kā pūš sila balodītis.

Neviens mani tā nemīlē,
Kā mil mani tautu dēls,
Neviens mani tā nemīlē,
Kā mil mani tautu dēls.

Apsedz mani ar svārkiem,
Ietin kājas kažokāi,

Apsedz mani ar svārkiem,
letin kājas kažokā.

Ozolīti, zemzarīti

Ozolīti, zemzarīti,
Kam tu augi lejiņā?
Aijā, aijā, aijajā,
Kam tu augi lejiņā?

Meitas tavus zarus lauza,
Kalniņāi stāvēdam's.
Aijā, aijā, aijajā,
Kalniņāi stāvēdam's.

Laužat, meitas, ko lauzdamas,
Galotnītes nelaužat!
Aijā, aijā, aijajā,
Galotnītes nelaužat!

Lai palika galotnīte,
Kur putniemi uzmeties.
Aijā, aijā, aijajā!
Kur putniemi uzmeties.

Tur atskrēja lakstīgala
Dzeltainiemi spārniņiem.
Tā nebija lakstīgala,
Tā bij puiša līgaviņa.

Padziedāsim nu, bāliņi

Padziedāsim nu, bāliņi,
Visi vienā pulciņā.

Dievs to zin, kur citu gadu
Mēs, bāliņi, dziedāsim.

Cits būs smilšu kalniņai,
Cits būs kaļa pulciņā,

Kas būs smilšu kalniņai,
Tā mūžami neredzēs.

Kas būs kaļa pulciņai,
Tas pārnāksi sētiņā.

Padziedi, mazputniņ

Padziedi, mazputniņ',
Pavičero,
Ielēci krūmā,
Tā tava muiža.

Či, či, či, zilīte,
Kur tavi bērni?
Augstajā kalnā,
Liepiņas galā.

Zilīte, žubīte,
Kas viņus šūpo?

Kas viņus šūpo,
Kas viņus auklē ?

Vējmāte šūpoja,
Vējmāte auklēja,
Priedīte, eglīte,
Tās viņus šūpo.

Puiši jājā pieguļā

Puiši jāja pieguļā,
Es ar' līdzī taisījos.
Puišiem svārki, kažociņi —
Man tik balta villainīt'.

Puiši jāja zirgus pīti,
Es pie ūdens nodzerties.
Izpeld zaļa līdaciņa,
Norauj manu vaiņadziņu.

Aiznes manu vaiņadziņu,
Burbulīšus mētādama.
Tais', brālīti, oša laivu,
Braulc pēc mana vaiņadziņa.

Oša laiva, smaga laiva —
Tā nogrima dibenā,
Tais', brālīti, liepu laivu,
Braulc pēc mana vaiņadziņa.

Liepu laiva, viegla laiva —
Vējiņš dzina maliņā.
Tais', brāliti, ziedu laivu,
Brauc pēc mana vainadziņa.

To aizdzina, tā palika
Viņā jūras maliņā,
Viņā jūras maliņā —
Tautu dēlu sētiņā.

Pūtin pūta melnais mednis

Pūtin pūta melnais mednis
Sausas egles galiņā,
Sausas egles galiņā.

Tā lai pūta meitas māte,
Kas meitiņas man nedev',
Kas meitiņas man nedev'.

Ziedēj' mani linu lauki
Ar ziliemi ziediņiem,
Ar ziliemi ziediņiem.

Atnāks rudens, ņemšu sievu
Ar kurpītēm ravējiņ',
Ar kurpītēm ravējiņ'.

Sainnieks staigā šņaukādamsi,
Knipus vien tik mētādams,
Knipus vien tik mētādams.

Teica mani lielēdāju,
Maz darbiņa strādātāj',
Maz darbiņa strādātāj'.

Saimnieks rāja ik dieniņas,
Es staigāju dziedādams,
Es staigāju dziedādams.

Ko bij manim tam darīti,
Lustīgam prātiņam,
Lustīgam prātiņam!

Es uzaugu goda puisis,
No vecāsi māmuliņ's
No vecāsi māmuliņ's.

Šujat manim goda svārkus,
No vecāmi ķeselēm.
No vecāmi ķeselēm.

Saimniekam ir brūni svārki,
Man tie vecie ķelderīš',
Man tie vecie ķelderīš'.

Pūt, vējiņi . . .

Pūt, vējiņi, dzen laiviņu,
Aizdzen mani Kurzemē;
Kurzemiece man solīja
Sav' meitiņu malējiņu

Solit sola, bet nedeva,
Teic man' lielu dzērājiņu,
Teic man' lielu dzērājiņu,
Kumeliņu skrējējiņu.
Kuŗu krogu es izdzēru,
Kam noskrēju kumeliņu?
Pats par savu naudu dzēru,
Pats skrēj' savu kumeliņu!
Ai, lūdzama krodzeniece,
Iznes alu uz parāda;
Paaugs rudzi, paaugs mieži,
Es godīgi aizmaksāšu.
Nāks rudenis, ņemšu sievu,
Lūgšu tevi vedībās;
Dzersim kāzas trīs dieniņas,
Lai dancoja panāksnieki!

Rīga dimd! . . .

Rīga dimd! Rīga dimd!
Kas to Rīgu dimdināj' ?
Tai meitiņai pūru kala,
Kam trejādi bāleliņ' !
Tēva brālis pūru kala,
Mātes brālis atslēdziņ' .

Viņas pašas īstais brālis
Zelta vāku liedināj'.

Rikšiem bēriti es palaidu

Rikšiem bēriti es palaidu,
Rikšiem bēriti es palaidu,
Pār zaļāmi brukstalāmi, brukstalāmi,
Pār zaļāmi brukstalāmi, brukstalām'.

Pār zaļāmi brukstalāmi,
Pie bagātas mātes meitas,
Es atradu bajārīti, bajārīti,
Ar māmīņu rājamiesi, rājamies.

Rikšiem bēriti es palaidu,
Pār zaļāmi brukstalāmi,
Pār zaļāmi brukstalāmi, brukstalāmi,
Pie nabaga bārenītes, bārenīt's.

Es atradu bārenīti,
Slaukam nama istabiņu.
Labrītiņu, bārenīte, bārenīte,
Nāc ar mani parunāti, parunāt'.

Nāc ar mani parunāti,
Būsi mana līgaviņa,
Manas gultas taisītāja, taisītāja,
Atslēdziņu glabātāja, glabātāj'.

Rozēm kaisu istabiņu

Rozēm kaisu istabiņu,
Tautu dēlu gaididama.
Kad atnāca dievertiņi,
Slauku rozes pagultē.

Slauku rozes pagultē,
Pat' pa logu dārziņā.
Dārziņai noklausījos,
Ko runāja dievertiņ'.

Tēvs vēlēja, māte liedza,
Dievers lūdza raudādams.
Dievers lūdza raudādams,
Sīku naudu skaitīdams.

Sol' par kaķi savu naudu,
Ne par manu augumiņu —
Es jau ne'smu putna bērns,
No žagara noņemams!

Sarkandaiļa roze auga

Sarkandaiļa roze auga
Diža ceļa maliņā.

Tā izauga, tā ziedēja
Sarkanbaltiem ziediņiem.

Tā puisēnu kairināja
Visu cauru vasariņu.

Kam tu augi, kam ziedēji,
Kam puisēnu kairināji?

Brīv man augti, brīv ziedēti,
Brīv puisēnu kairināt.

Brīv puisēnu kairināt
Visu cauru vasariņu.

Saulīt' tecēj' tecēdama

Saulīt' tecēj' tecēdama,
Es paliku pavēnī.
Nava savas māmuļiņas,
Kas iecēla saulītē.

Tec, saulīte, pagaid' mani,
Ko es tevīm pasaciš'.
Aiznes manai māmuļiņai
Simtu labu vakariņ'.

Jau saulīte zemu, zemu,
Māmuļiņa tālu, tāl'.
Teku, tek, nepanāku —
Saucu, saucu — nesauc'.

Saulīt' vēlu vakarā

Saulīt' vēlu vakarāi,
Sēžās zelta laiviņā.
Rītā agri uzlēkdama,
Atstāj laivu ligojot.

Kam, saulīte, vēlu lēci,
Kur tik ilgi kavējies?
Aiz viņiemi kalniņiemi,
Bāra bērņus sildīdam'.

Lec, saulīte, rītā agri,
Bārenišus priecināt.
Bāreniši gauži rauda,
Tumšu nakti staigādam'.

Saulīt' lasa uzlēkdama
Zelta rasas lāsītes,
Tās nebija rasas lāses,
Tās bāliņu asariņ's.

Sēju lielu rožu dārzu

Sēju lielu rožu dārzu,
Ko sev daiļi pušķoties.
No ta liela sējumiņa
Viena pate roze aug.
Bij man vienas rozes dēļ

Tādu augstu sētu pīt?
Bij man vienas meitas dēļ
Tādu gaŗu ceļu jāt?
Tādu gaŗu ceļu jāt,
Sviedrēt savu kumeliņu!
Sviedri bira kumeļam,
Birst man gaužas asariņas.
Nemu savu zvaigžņu segu,
Slauku sviedrus kumeļam;
Nemu zīda nēzdodziņu,
Slauku gaužas asariņas.

Seši mazi bundzenieki

Seši mazi bundzenieki
Jāj pa ceļu bungodam'.
Visiem sešiem sirmi zirgi,
Visiem caunu cepurīt's?

Visi seši sajājuši
Mana tēva sētiņā.
Divi saka: tā ir mana,
Otri divi: tas nav ties'.

Divi mani saķēruši,
Zelta krelles dāvinā.
Ne es ņemšu, ne man vajag
Tik jaunami skuķēnam.

Iešu mājā, prasis tēvs,
Kur tu ņēmi, kas tev dev' ?
— Man iedeva ciema puisi,
Mani mazu mīlēdam'.

Mani mazu mīlēdami,
Sevīm lielu audzēdam' ;
Mani mazu mīlēdami,
Sevīm lielu audzēdam'.

Sidrabiņa upi bridu

Sidrabiņa upi bridu,
Zelta kurpes kājiņā.
Tralalā, tralalā,
Zelta kurpes kājiņā.

Sidrabs tecēj' tecēdamis,
Zelts pa virsu lidināj'.
Tralalā, tralalā,
Zelts pa virsu lidināj'.

Tu, māsiņa, muižas meita,
Tu staigāji raudādam'.
Tralalā, tralalā,
Tu staigāji raudādam'.

Sijā auzas, tautu meita

Sijā auzas, tautu meita,
Dod manami kumeļam.
Nesijāšu, nebaņošu,
Netik manam prātiņam.

Tam sijāšu, tam baņošu,
Kas tīk manam prātiņam.
Tas tecēja manis dēļ
Lielu ceļa gabaliņ'!

Tautiets jūdza, brālīts jūdza,
Abi jūdza kamanās;
Abi divi miļi lūdza,
Lai es ejot klātsēdēt.

Abiem diviem sirmi zirgi,
Izrakstītas kamaniņ's.
Stundu stāvu domādama,
Kuņam sēsties kamanās.

Skaisti dziedi lakstīgala

Skaisti dziedi lakstīgala
Rīgas torņa galiņāi,
Skaisti dziedi lakstīgala
Rīgas torņa galiņā.

Es tev' lūdzu, lakstīgala,
Nāc man līdzi uz Vidzemi!
Es tev' lūdzu, lakstīgala,
Nāc man līdzi uz Vidzem'!

Nāc man līdzi uz Vidzemi,
Dzied' ābeļu dārziņai,
Nāc man līdzi uz Vidzemi,
Dzied' ābeļu dārziņā.

Ja tu skaisti nedziedāsi,
Apsolišu vanagami,
Ja tu skaisti nedziedāsi,
Apsolišu vanagam.

Vanags tevi apēdīsī
Pa vienai spalviņai,
Vanags tevi apēdīsī
Pa vienai spalviņai.

Stādiju ieviņu

Stādiju ieviņu
Plāniņa vidū;

Uzauga ieviņai
Deviņi zari.

Uz katra zariņa
Deviņi ziedi.

Sajāja tautiņas
Ziediņus rauti.

Ko gribi, māsiņa,
Par vaiņadziņu ?

Vai gribi, es došu
Baltajās avis ?

— Negribu, negribu,
Tās man ir pašai.

Vai gribi, es došu
Raibajas govīs ?

— Negribu, negribu,
Tās man ir pašai.

Vai gribi, es došu
Bērajo zirgu ?

— Negribu, negribu,
Tas man ir pašai.

Vai gribi, es došu
Lin' arājiņu.

— To gribu, to gribu,
Tā manīm nevaid.

Strauja, strauja upe tecēj

Strauja, strauja upe tecēj' :-:
Gar bāliņa namdurvīm. :-:

Nedriķstēju pāri jāti, :-:
Baidās manis kumeliņis. :-:
Jāj, bāliņi, droši pāri, :-:
Nesliks tavis kumeliņis. :-:
Apakšā ir baltas smiltis, :-:
Viršū skaidris ūdentiņis. :-:
Zobens grieza baltu smilti, :-:
Straume mazgā kumeliņ'. :-:
Spoša spalva kumeļami, :-:
Vēl spožāki iemauktiņ'. :-:

Šitā, zēni, dzīvodami
Šitā, zēni, dzīvodami,
Neziņāi aiziesim.
Ai, ai, aijajā — aiziesim.
Šitā savus zābaciņus
No kājāmi nodzersim.
Ai, ai, aijajā — nodzersim.
Divas dienas, trešo nakti
Taī mazajā krodziņā.
Ai, ai, aijajā — krodziņā.
Taī mazajā krodziņā,
Taī pašāi vietīņā.
Ai, ai, aijajā — vietīņā.

Sarkans alus glāzītē
Līdz pašami dibenam.
Ai, ai, aijajā — dibenam.
Daiļa mana līgaviņa
Līdz pašami vecumam.
Ai, ai, aijajā — vecumam.

Tas bij vīris, tam bij vara
Tas bij vīris, tam bij vara!
Tas varēja lielīties.
Ar krūtēmi kalnus gāza,
Ar kājāmi rušināj'.
Rīgu nesa saujiņāi,
Jelgaviņu padusē.
Liepājiņu, mazpilsētu,
Aiz cepures aizspraudās.
Gan ir liela prūšu zeme,
Vienu stūri kustināja.

Tautiešam roku devu
Tautiešam roku devu —
Labo devu, ne kreiso.

Labo devu, ne kreisoji,
Lai bij laba dzīvošan'!

Kad es gāju tautiņāsi,
Dziesmas tīnu kamolā.

Ja būs laba dzīvošana,
Pa vienai ritināš',

Ja būs slikta dzīvošana,
Lai satrūda kamolā.

Teci, teci, kumeliņi

Teci, teci, kumeliņi,
Neej soļus skaitīdams;
Vaj es tevīm auzas devu,
Pa vienai skaitīdams?

Teci, teci, kumeliņi,
Tevis gaida, manis gaida:
Tevis gaida auzu sile,
Manis jaunā līgaviņa.
Tev auziņas muti bada,
Man' bar jannā līgaviņa,
Man' bar jaunā līgaviņa,
Kam tik ilgi kavējos,
Kam tik ilgi kavējos
Taī mazā krodziņā.

Teici, teici, valodiņa

Teici, teici, valodiņa,
Ko upīte burbulēja,
Ko upīte burbulēja,
Ko pogoja lakstīgal'.

Kur upīte burbulēja,
Tur uzplauka pumpuriņi;
Kur ļautiņi klausījās,
Tur valodas daudzinaj'.

Kā bitīte medu sūca,
Tā es ļaužu valodiņu;
Es salīku vārdu ziedus,
Kā puķītes vainagā.

Ziedi paši uziedēja,
Es nopinu vainadzīņu.
Visi ļaudis klausījās,
Kad es teicu valodiņ'.

Tili, tili, buku, buku

Tili, tili, buku, buku,
Sieviņ' vedu vezumā,
Pats tecēju kājiņām,
Pats tecēju kājiņām,
Stabulītes taisīdams.

Kamēr pats stabulēju,
Vilki sievu apēduši,
Vilki sievu apēduši,
Kaulus vien atstājuši.

Trīs jaunas meitas

Trīs jaunas meitas
Sēd rožu dārzā —
Vai, manu, vai, manu, vai!
Sēd rožu dārzā,
Pm vaiņadziņus —
Vai, manu, vai —
Nem, bāliņ, vienu,
Ēs ņemšu otru,
Ta trešā maza,
Lai aug vēl liela.
Lai aug vēl liela,
Lai paliek mājā,
Lai paliek mājā,
Lai gaida tautu.
Ai, mazā meitiņa,
Tev laba laime,
Tev jāja dienā
Trīs reizes tautas.

— Labdien, tēvs, māte!
Kur jūsu meita?

— Jāj, jāj tu projam,
Nedošu meitas!

— Jāš', jāšu projam,
Ar Dievu neteikšu,
Ar Dievu neteikšu,
Rokas nebučošu.

Ej, daiļā meitiņa,
Atver man vārtus!
Ta, vārtus veņot,
Sāk gauži raudāt.

Neraudi, meitiņa,
Nav tava vaina,
Māmiņas vaina,
Kam nesolīja.

Gaid' vienu gadiņu,
Tad māte vēlēs,
Tad būs mana
Daiļ' ligaviņa.

Trīs priedītes silā auga

Trīs priedītes silā auga,
Visas vienu gaŗumiņu;
Vienu cirta, otra lūza,

Trešā līdzī locījās,
To, kas līdzī locījās,
To pameta siliņā,
To pameta siliņā,
Vējiņam vēsināt.
Trīs meitiņas ciemā auga,
Visas vienu daiļumiņu;
Vienu ņēma, otra nāca,
Trešā līdzī taisījās;
To, kas līdzī taisījās,
To pameta sētiņā,
To pameta sētiņa,
Māršiņām niecināt.

Trīs sidraba upītes

Trīs sidraba upītes,
Upītes!
Tek pār brāļa pagalmiņu,
Pagalmiņ'!
Vienā dzēra raibas gov's,
Raibas gov's!
Otrā brūni kumeliņi,
Kumeliņ'!
Tat trešajā upītē,
Upītē!

Māsiņ' vaiņag' izmazgāja,
Izmazgāj'!

Izmazgāja, izskaloj',
Izskaloj'!

Pakaņ' niedru galiņāi,
Galiņā!

Vējš iepūta vaiņadziņ',
Vaiņadziņ'!

Lielā dziļā Daugavāi,
Daugavā!

Tais', bāliņi, oša laiv',
Oša laiv'!

Brauc pēc mana vaiņadziņa,
Vaiņadziņ'!

Tumša, tumša ta eglīte

Tumša, tumša ta eglīte,
Kur caunite nakti guļ;
Tālu, tālu ta zemīte,
Kur aug mana līgaviņa.

— No kurienes tu, puisīti,
Ar tik jauku valodiņu?

— Eš, māmiņa, no Vāczemes,
Nāku savas vajadzības:

Gribu jūsu meitiņ' precēt,
To, lūdzami, neliedziet.
— Velti, velti, tu, puisīti,
Pēc meitiņas tikojies:
Viena pate man meitiņa,
Ta par mazu, ta par jaunu,
Tai vēl mātes rīkstes bities,
Ne pēc jauniem puisiem dzīties.
— Jūs, māmiņa, veci ļaudis,
Jūs aplami runājiet:
Pa pārami rieksti auga,
Pa pārami āboliņi,
Jūžas putni pāriem skrien,
Pa pāriem pārojas;
Tā jauniem cilvēkiem
Pa pārami pāroties,
Pa pārami pāroties,
Ik svētdienas baznīcā.

Tur es dzēru, tur man tika
Tur es dzēru, tur man tika,
Tai mazajā krodziņā:
Sarkans alus, balta kannā,
Daiļa pati nesējiņ'.

Pats es dzēru, pats maksāju
Krogā saldu alutiņ'.

Pats precēju līgaviņu,
Tēvam, mātei nezinot.

Izder alu, sasit kannu,
Nobučoju nesējiņ'.

Simtu marku es nodzēru
Kumeļai sēdēdams.

Būtu dzēris otru simtu,
Nestāv manis kumeliņš.

Kumeļami kājas gura,
Man pašami galva skurba.

Alutiņi, bāleliņi,
Neb' es tava stiprumiņa.

Tu varēji vīru gāzti,
Mucai spundi ārā spert.

Alutiņi, bāleliņi,
Neb' es tava vecumiņ'?

Es piedzimu, tev' atradu,
Es nomiršu, tu paliks'.

Uz Daugavas es dzīvoju
Uz Daugavas es dzīvoju,
Uz Daugavas auzas sēju. ::

Pie niedrītes laivu sēju,
Pie auziņas kumeliņu. ::
Pats uzkāpu kalniņai,
Līgaviņas raudzītiesi. ::
Sprūk laiviņa no niedrītes,
No auziņas kumeliņš. ::
Ne nu laivas, ne kumeļa,
Ne nu jaunās līgaviņas. ::

Vai bitīte nezināja

Vai bitīte nezināja,
Kur ziediņi upmalā,
Kur ziediņi upmalā?
Rairidirai!

Vai dziesmiņu kāds dziedāja,
Ko bāliņš nezināj',
Ko bāliņš nezināj'?
Rairidirai!

Kur dzirdēji to vārdu,
Kas actiņas slapināj',
Kas actiņas slapināj'?
Rairidirai!

Kur dzirdēji to vārdu,
Kas tik žēli sirdī skan,
Kas tik žēli sirdī skan?
Rairidirai!

To vārdu noklausījos
Viņpus upes tautiņās,
Viņpus upes tautiņās.
Rairidirai!

Kā pērlītes tos savēru
Jaukā daiļā virknītē,
Jaukā daiļā virknītē.
Rairidirai!

Vai, Dieviņi, kur iesim

Vai, Dieviņi, kur iesim
Mēs, dzērāji bāleliņi?
Vāczemē naudas trūka,
Kurzemē alutiņa!

Ai, saldaiss alutiņ,
Kā tu mani viltin vīli!
Tu gulēji mucīņā,
Es pār kalnu atligoju.

Ai, vecā māmuliņ,
Tavu saldu alutiņu!

Gana dzēru, gana skurbu,
Bet galviņa nesāpēja.

Ak, tu, Dievs, saldens alus,
Kur tie šķiti apeniši?
Aiz upītes līcīti,
Pašā Dieva dārziņā.

Alutiņi, rudacīti,
Neb es tavu stiprumiņu:
Tu varēji vīru gāst,
Vērpelei spundi spert.

Apinītis vīru kūla,
Aiz matiemi turēdams;
Miezīts kļiedza, miezīts brēca:
Nenositi brūverīti!

Vilciņš zaķi aicināja

Vilciņš zaķi aicināja
Sava dēla kristībās,
Aijaijā, traīridirā,
Sava dēla kristībās.

Ietin ietu, neliegtosi,
Nav man goda kamzoliņ',
Aijaijā, traīridirā,
Nav man goda kamzoliņ'.

Dūmi kūpa, meži dega,
Man nosvila kamzoliņš,
Aijaijā, trairidirā,
Man nosvila kamzoliņš.

Vāverite, gudra sieva,
Gudri bērnus audzināj'.
Aijaijā, trairidirā,
Gudri bērnus audzināj'.

Pati guļ siliņāi,
Bērni sila maliņā,
Aijaijā, trairidirā,
Bērni sila maliņā.

Visi gani mājās dzina

Visi gani mājās dzina,
Visiem vārtu vērējiņ'.
Raidu, raidu, raidaidā,
Visiem vārtu vērējiņ'.

Es ar' būtu mājās dzinis,
Man nav vārtu vērējiņ'.
Raidu, raidu, raidaidā,
Man nav vārtu vērējiņ'.

Sveša māte preti nāca,
Rīkšu sauja padusē.

Raidu, raidu, raidaidā,
Rikšu sauja padusē.

Kad bij agri, tad man' kūla,
Kad bij vēlu, tad man' baŗ'.
Raidu, raidu, raidaidā,
Kad bij vēlu, tad man' baŗ',

Visiem rozēs dārzā ziedi

Visiem rozēs dārzā ziedi,
Manas rozēs neziedēja.
Tādēļ manas neziedēja,
Ka es augu kaŗavīris.

Šūpo mani, mamulite,
Tu vairs ilgi nešūposi,
Šūpos mani jūŗas viļņi,
Kaŗavīru laiviņāi.

Visi mani radi raud

Visi mani radi raud,
Ka es kalpa līgaviņ',
Kam radiņi, jūs raudiet,
Kad es pate neraudāj'?

Ai, radiņi, neraudat,
Vai kalpami maizes trūkst?
Vai neauga mieži, rudz'
Kalpa vīra tūrumā?

Daža laba kalpa siev'
Cimdā naudu žvadzina;
Daža laba saimniec'
Cimdā slauka asariņ's.

Liedzi, māte, kam liegdam',
Kalpam mani gan neliedzi;
Labāk gāju pie kalpiņ',
Ne pie slinka tēva dēl'.

Zvirbuli, zvirbuli

Zvirbuli, zvirbuli,
Kad ņemsi sievu?
Ai žam, ai žam,
Kad ņemsi sievu?

Rudenī, rudenī,
Pa miežu laiku,
Ai žam, ai žam,
Pa miežu laiku.

Zvirbulis aicina
Visādus viesus,

Ai žam, ai žam,
Visādus viesus.

Pūcīte aizgāja
Neaicināta,
Ai žam, ai žam,
Neaicināta.

Zvirbulis paņēma
Pucīti dancot,
Ai žam, ai žam,
Pucīti dancot.

Pūcīte nomina
Zvirbulim kāju,
Ai žam, ai žam,
Zvirbulim kāju.

Zvirbulis aizgāja
Pie tiesas sūdzēt,
Ai žam, ai žam,
Pie tiesas sūdzēt.

Pūcītei nosprieda
Pērienu dabūt,
Ai žam, ai žam,
Pērienu dabūt.

Saturs

Lappusē

Ievads 5

Arijas un romanses:

Nāc, paklausies, draudziņ 9

Tev pukst šī sirds 9

Lai man to ziedonis stāsta 10

Kas meiču prec 11

Miņjona 11

Ak, tverāt 12

Vai tev neilgojas sirds 13

Pār visu zemi mila valda 15

Sirsniņš „sveiks“ jums, draugi 16

Meitenes sirsnīņa 18

Miļi lūdzu jums es 19

Barkarolla 20

Ja it visas meitenītes 21

Kur paliek draudziņš mans 21

Ak, cik es gurda 22

Ikviena ir nolemts milas varai 23

Ak, kur, ak, kur gan visas gaisāt 24

Meitenītes zeltenītes 24

Šveika dziesmiņa 25

Ak, mana saule 26

Modernie šlāgeri:

Sonny Boy 29

Bimbambulla 29

Kad skūpstu roku jums, madām 30

Trīs vārdus vien es tevīm teiktu 32

Gaida, Gaida 33

Dejo, dejo	33
Neej prom	34
Dzer, dzer, brālīti, dzer	35
Es savu sirdi zaudējis reiz esmu	36
Div' sārtas rozes	38
Cerini kad baltie atkal plauks	39
Es meklēju tādu, kā tu	40
Skaistais Žigolo	40
Trīs musketieri	41
Tam, kas dziesmās baudu rod	42
Kur skatus dedzīgus tev raida	42
As'ru pērles	43
Tumšsārtās rozes	43
Tu, mana spožā saule	44
Viss zem saules ļoti ātri beidzas	45
Neraudi, puisēn	45

Patriotiskās viesību dziesmas:

Dievs, dod mūsu tēvu zemei	49
Lai kopā sanākam	49
Nu sveiki, brāļi	50
Nevis slinkojot un pūstot	50
Latviski lai atskan dziesmas	51
Sveiks tēvijai	52
Cik mīļa esi, tēvija	54
Pulcējaties, ļaužu bari	55
Ar Dievu, mīļā tēvija	56
Šie kaull, šī miesa	57
It kā ērglis gaisā	58
Cīnišanās	59
Man dziesmas manā vienīgā	59
Daugaviņa, māmuliņa	61
Latvijas kalnājos, Latvijas lejas	62

Ozoli vēl Latvijā	63
Beveriņas dziedonis	64
Kļau, kā skaņas tric un ceļas	65
Galva ar trim šķēpiem	66
Kam spēks un dūša sirdi mīt	67
Aumeistaram sūra dzīve	68
Sniedz man šurp, jaunekli, ragu	69
Trimpula	70
Svešumā klistot	71

Jautrās viesību dziesmas:

Lai zibeņo un rūc	75
Dod vēlreiz	76
Vaj'g smērēt	77
To es zinu, to es māku	78
Zelts un sudrabs patik man	79
Dzeri un dziedāt patik man	80
Nu mēs, bāliņi, sazaticušies	81
Vaj tev neilgojas sirds	82
Tā uz vakaru	83
Vecā Grieta	85
Skrīveram ir grūta dzīve	86
Jūdzu savu pletizeri	87
Lustīgs tēvs ar māmuliņu	88
Meldermeitiņa	89
Ziņģe par melderzeili	90
Jautrie zēni	91
Kur tad tu nu biji, āzīti manu?	92
Viens kungs, pa vārtiem iejādams	93
Iekš meža ir viens nams	95
Es grib' ritā mežā braukt	99
Dzīvoj' pie kundziņa	102
Ech, mā, ti mojā	104
Jauki dzīvot Vecaucē	105

Studentu dziesmas :

Gaudeamus	111
Brāļi, šodien priecāj'ties	112
Ak, vecā buršu greznība	113
Students apkārt ceļojot	114
Strauji, kā viļņi	116
Nav tas skumjais rudens lietutiņš	117
Mūža ziedons tik īss	118
Liec, lai glāze staigā	120
Esmu apkārtstaigulis	121
Pikols	124
Krambambuli	124
Brāļi, vai vēl jauni mēs	125
Šis alutiņš, kas mūsu pašu	126
Brālit, iedzer vēl reiz	127
Vai gudrās dabas mājiens	129
Iedzer, brālit	130
Ja es reiz būtu vecais Dievs	131
lemet, papiņ	132
Raug, draugi, kā šī kanna mirdz	133
Alus un mīlestība	134
Vakarā ap šādu laiku	135
Vakar, vai tas ticams, brāļi?	135
Jonass	137
Kad Noass šķirstu atstāja	138
Buenos-Aires jūrmalā	140
Pie Stūra-Stepa	141
N. N. gāja uz krodziņu	143
Aiz tiem purviem	143
Tur, augšā, uz bēniņiem	144
Balts zārks ar melnām pumpām	145
Reiz bija rozīte	146
Uzmet garu	147

Es esmu lustīgs dzīvotājs	149
Ja nebūtu mums dakteņu	150
Lielais ekonoms	152
Vienāds vecums daudzreiz līdz	154
Pāvests un sultāns	155
Mēness spīd aiz kūts	156
Puiši meitas apsūdzēja	157
Daugav's malā stalts kā niedra	158
Kad aiziesi uz Siguldu	160
Kur, Dieviņi, tu paliksi	161
Man bij maza grāmatiņa	162
No paša Dieva līgsmība mums dota	164
Tā iedzeršana laba lieta	165
Ar Dievu, nu mums jāšķirās	166

Kaŗavīru dziesmas :

Pie tēvu zemes dārgās	171
Imanta	171
Kaut klinšu akmens šķeltos	173
Kaŗa vīri bēdājās	174
Div' dūjiņas gaisā skrēja	175
Pate māte savu dēlu	176
Ej, māsiņa, dārziņai	177
Zirgi zviedza, velni brauca	178
Es kaŗai aiziedams	179
Cēkulota zile dzied	179
Nu ar Dievu, Vidzemīte	180
Pie Donavas	181
Aizjāja latvietis	182
Latvju strēlnieks	183
Cel mani pār par Daugavu	184
Viens saucējs sauc pie Daugavas	186
Kad man, uz vakti stāvošam	187

Tur tālā kara laukā	189
Baltā roze	190
Apkārt kalnu gāju	191
Tālāk tik trauc	192
Jātnieku dziesma	193
Sark'nais rīts	194

Milestības, pasaules skumju un dabas dziesmas :

Dažu skaistu ziedu	199
Pa Daugavu laivinieks irās	200
Loreleja	201
Stāsti manīm, Daugaviņā	202
Senatne	203
Še, kur ligo priežu meži	204
Pārenīte	205
Cik ezers rāms	206
Svēta nakts, ak, izlej	207
Gājēja dziesma nakti	208
Lūgšana	209
Cūkas ganot, Matišinam	209
Jauki dzīvot tēvijā	211
Jūras malā esmu dzimis	212
Kā zvejnieks mazā laiviņā	213
Ļaunās acis	213
No visas sirds un simtreiz sveiks	215
Vai, puķīt, sacīt zini	216
Viss ir jauks vasarā	216
Nāc līdzī, mana ligaviņ	217
Ak, puķīt, tavu noskumšan'	217
Rītos, kad gaiši dzied	219
Jauns dārznieks vienreiz bija	219

Vienalga man	221
Tik man vairs nē	221
Es nezinu un nesaprotu	222
Jel nedusmo	223
Kam raudi,	224
Melniem matiem, tumšām acīm	225
No rita mazā gaismiņā	226
Jauks vasar's rīts bij svētdienā	228
Pie vārtiem, akas malā	230
Skaistu rozi redzēja	231
Ja ar' tevīm simtām avju	232
Jau ziedonis klātu	233
Ritu vairs nebūšu mājās	234
No tevis es kaut tālumā	235
Alpu rozīte	236
Stāvu es pie lodziņa	237
Tur tālu, tālu, mana sirds	238
Uz viņa kapa	238
Uz jūrmalas krasta	239
Milī mani	240
Alā verdi	241
Ceļnieks	242
Upe un cilvēka dzīve	243
Bēglis	245
Kapsēta	246
Pie loga ziemas naktī	246
Ceļnieks	248
Kad būs as'ras izraudātas	248
Teici to stundu, to brīdi	249
Mīlestība	250
Nāc man līdz	250
Mirdzi kā zvaigzne	251
Ilgošanās	252

Tev dziļi acis ieskatīju	253
Mēness starus stigo	253
Sapņu tālumā.	254
Aijajā	255
Pasaciņa	256
Sīkie pirkstiņi	257
Skani mana dziesmiņa	258
Es atminos rožainos laikus.	258
Bakchanale	259
Domāju es domas dziļas.	261
Kā gulbji	264
Tu to zini.	264
Ļaujāt man sērot	265
Mans kaps.	266
Brūklenājs	267
Pie Daugavas.	267
Sapņot man tikas	268
Ak, dzimtene.	269
Daugava, tu, daiļā rota	270
Tu miļa man.	272
Nāc, jel nāc	273
Ziedēja dārziņā	274
Ej prom, ej prom	274
Augusts u. lina	276
Jel atstāj man'	278
Pie alus galda sēdēja	279
Trijjūgs	281
Traucies, trijjūgs.	282
Padoms jaunibai.	283
Iz senlaikiem.	284
Baltās akācijas	285
Čiepiņa	286
Viļinošas skaņas.	287

	Lappusē
Vasaras nakti.	288
Uz māju ejot.	289
Kad zvaigznes dziest	291
Jaunībā!	292
Vēl tu rozēs plūc	293
Mūžam zili ir Latvijas kalni	294

Tautas dziesmas:

Aijā, žūžū, laču bērni.	299
Ai, zaļajā lidaciņa	299
Aiz Daugavas suņu muiža	300
Aiz kalniņa dūmi kūpa	301
Aiz kalniņa miežus sēju.	301
Aiz kalniņa dūmi kūp.	302
Aiz upītes es izaugu	303
Aiz upītes jēri brēca	304
Apsegloju melnu kuili.	305
Aun, meitiņa, baltas kājas	307
Āvu, āvu baltas kājas.	307
Bandinieka rudzi auga	308
Bārenītes slavināšana	309
Bērīts manis kumeliņis	311
Bij man vienas rozēs dēļ	312
Brālīti savu īsto māsu	313
Čaur sudraba birzi gāju	314
Čučī, mana ligaviņa	315
Divi sirmi kumeliņi	316
Dzeltens manis kumeliņis	317
Dzērājs puisis bēdājas.	318
Dziedāj' tautu tirumā	319
Dziedi, raudi, tautu meita	320
Ej, bāliņi, lūkoties	320
Ej, saulīte, driz pie Dieva	322

	Lappusē
Es ar sauli saderēju	322
Es bij puika, man bij vara	323
Es redzēju jūriņā	324
Es savai māmiņai	325
Es tautiešam apsoliju	326
Es izgāju ganīdamis	329
Es uzkāpu kalniņā	330
Grūti pūta sila priede.	331
Jāju dienu, jāju nakti.	328
Jūriņ' prasa smalku tiklu	332
Kade pārnāksi, bāleliņ	333
Kad es biju jauns puisītis	333
Kad man būtu ta naudiņa	334
Kas kaitēja nedzīvoti	335
Kas tie tādi, kas dziedāja	336
Ko tu raudi, kas tev kait	337
Krauklīts sēž ozolā.	337
Kulies pati, rudzu rija	338
Kumeliņi, kumeliņi.	339
Kur tu augi, daiļa meita.	340
Kur tu skriesi, vanadziņi.	341
Kur tu teci, kur tu teci	342
Labāk manu iesaliņu	343
Laimīt kļiedza, laimīt brēca.	344
Līgodama upe nesa	345
Līgo laiva uz ūdeņa	345
Lokatiesi, mežu gali	347
Māmiņ miļā, māmiņ jauka	347
Man bij zile audzējama	349
Man māmiņa piesacīja	350
Maza biju, neredzēju	350
Maza, maza es meitiņa	351
Meita gāja uz avotu	352

Meitiņ' sēdēj' aiz ūdeņa	353
Migla, migla, rasa, rasa	353
Nebrauc tik dikti	353
Nedod, Dievs, vītolam	355
Neviens putniņš tā nepūta	355
Ozoliti, zemzarīti	356
Padziedāsim nu, bāliņi	357
Padziedi, mazputniņ	357
Puiši jāja pieguļā	358
Pūtin pūta melnais mednis	359
Pūt, vējiņi	360
Rīga dimd	361
Rikšiem bērīti es palaidu	362
Rozēm kaisu istabiņu	363
Sarkandaiļa roze auga	363
Saulīt' tecēj' tecēdama	364
Saulīt' vēlu vakarā	365
Sēju lielu rožu dārzu	365
Seši mazi bundziņieki	366
Sidrabiņa upi bridu	367
Sijā auzas, tautu meita	368
Skaisti dziedī, lakstīgala	368
Stādiju ieviņu	369
Strauja, strauja upe tecēj'	370
Šitā, zēni, dzīvodami	371
Tas bij vīris, tam bij vara	372
Tautiešami roku devu	372
Teci, teci, kumeliņi	373
Teici, teici, valodiņa	374
Tili, tili, buku buku	374
Trīs jaunas meitas	375
Trīs priedītes silā auga	376
Trīs sidraba upītes	377

Tumša, tumša tā eglīte	378
Tur es dzēru, tur man tika	379
Uz Daugavas es dzīvoju	380
Vai bitīte nezināja	381
Val, Dieviņi, kur iesim	382
Vilciņš zaķi aicināja	383
Visi gani mājās dzina	384
Visiem rozēs dārzi ziedi	385
Visi mani radi raud	385
Zvirbuli, zvirbuli	386

LC 496

Väku zīmējis
Z. Vidbergs

40496

316-30

APR 1930

Maksa Ls 2.—